

Archeologische Opgraving (AO),
Oostzaan - Kerkbuurt 1-6

HOLLANDIA reeks 295

COLOFON

Hollandia reeks nr.	295
Titel:	Archeologische Opgraving (AO), Oostzaan - Kerkbuurt 1-6
Toponiem:	Kerkbuurt 1-6
Gemeente:	Oostzaan
Onderzoeksmeldingsnummer Archis:	27324
Hoekcoördinaten:	120.089, 494.880 120.197, 494.856 120.175, 494.905 120.115, 494.821
Auteur:	T. Hoogendijk
Uitvoering:	S. Gerritsen, J. Vaars, S. Dautzenberg, A. Médard, R. Vanoverbeke, R. Floore, T. Hoogendijk
In opdracht van:	Gemeente Oostzaan
Contactpersoon opdrachtgever:	P. Sondaar
Wetenschappelijke leiding:	S. Gerritsen
Met medewerking van:	G. Graas
Illustraties:	T. Hoogendijk
Definitieve versie:	2010
Oplage:	27
ISSN:	1772-3151

© **HOLLANDIA** archeologen, Zaandijk 2010

HOLLANDIA archeologen

tuinstraat 27a
1544 rs zaandijk

☎ 075 - 622 49 57

✉ info@archeologen.com

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Samenvatting	6
1. Inleiding	
1.1 Algemeen	7
1.2 Reden van het onderzoek	8
1.3 Doel van het onderzoek	8
1.4 Verwachtingsmodel	9
1.5 Opbouw rapport	10
2. Onderzoeksgebied	
2.1 Archeologische achtergrond	12
2.2 Bodemkundige en geomorfologische achtergrond	14
3. Onderzoeksmethode	16
4. Onderzoeksresultaten	
4.1 Fase 1: 13e - 15e eeuw	17
4.2 Fase 2: 17e/ 18e eeuw	19
4.3 Fase 3: 19e/ 20e eeuw	31
4.4 De terp	36
4.5 Vondstmateriaal	36
4.5.1 Aardewerk	36
4.5.2 Metaal	41
4.5.3 Glas	45
4.5.4 Natuursteen	45
4.5.5 Leer	45
4.5.6 Dierlijk bot	48
4.5.7 Archeobotanie	51
4.6 Beantwoording vraagstellingen	51
4.7 Synthese	57
5. Literatuur	62
Bijlage 1: Werkputten	
Bijlage 2: Sporenlijst	
Bijlage 3: Vondstenlijst	
Bijlage 4: Determinatietabel aardewerk, glas, natuursteen	

Bijlage 5: Determinatietabel metaal

Bijlage 6: Determinatietabel leer

Bijlage 7: Determinatietabel en diagrammen dierlijk bot (G. Graas)

Bijlage 8: C14-dateringen (M. Buzinny)

Voorwoord

In het vroege voorjaar van 2008 werd in opdracht van de gemeente Oostzaan een archeologische opgraving uitgevoerd op een terrein aan de Kerkbuurt 1 –6. Het terrein ligt recht tegenover de kerk en het nieuwe stadhuis. Het veldwerk werd uitgevoerd door medewerkers van Hollandia archeologen. In afwisselende samenstelling waren aanwezig: Dhr. S. Gerritsen (projectleider, senior KNA-archeoloog), dhr. J.P.L. Vaars (senior KNA-archeoloog), dhr. R.W. Vanoverbeke (archeoloog), mw. A. Médard (archeoloog), dhr. S. Dautzenberg (senior KNA-archeoloog) en dhr. P. Floore (senior KNA-archeoloog). De zeefwerkzaamheden op het terrein werden uitgevoerd door dhr. R.W. Vanoverbeke (archeoloog), dhr. R. Floore (veldtechnicus) en dhr. T. Hoogendijk (archeoloog). We zijn dank verschuldigd aan dhr. P. Kleij die namens het bevoegd gezag optrad en ons met zijn kritische vragen altijd scherp hield. Verder danken we dhr. P. Sondaar die als contactpersoon van de opdrachtgever altijd vanuit het stadhuis de vorderingen in de gaten kon houden.

Samenvatting

Vanaf de 12e/13e eeuw vond in Oostzaan bewoning plaats op terpjes langs de huidige Kerkbuurt. Ook de terp nabij de kruising met Dominee N. Zwiepsingel, waarop de kerk zich bevindt, werd vanaf deze periode bewoond. Rondom deze terp werd een terpsloot aangelegd die halverwege de 15e eeuw gedempt werd om uitbreiding van de terp mogelijk te maken. De enigszins langgerekte vorm die de dorpsterp in deze periode krijgt, ontwikkelt zich later tot het aaneengesloten bewoningslint dat Oostzaan ook in de huidige tijd nog kenmerkt.

In de 16e eeuw neemt ook de welvaart in Oostzaan sterk toe. De opkomende Oostzeehandel brengt voorspoed in het dorp en stelt de bewoners in staat enkele stukken kostbaar importaadewerk te verkrijgen. Het opbloeiende dorp krijgt echter een zware slag te verwerken als invallende Spanjaarden in 1573 grote vernielingen aanrichten. De wederopbouw en herstel is waarschijnlijk aanleiding geweest voor een herinrichting van het terrein. Parallel aan enkele verkavelingsgreppels met een middeleeuwse oorsprong worden bredere sloten gegraven. De terpsloot rond de kerk werd niet lang na het dempen ervan in de 15e eeuw, mogelijk in de 16e eeuw, vervangen door een zw-no lopende grenssloot. Bij de onderhavige archeologische opgraving zijn behalve greppels, sloten en ophogingslagen geen bewoningssporen uit de 12e t/m 16e eeuw aangetroffen. Resten van structuren uit de 17e en 18e eeuw zijn slechts fragmentarisch bewaard gebleven onder latere bebouwing. Grote hoeveelheden vondsten uit deze periode zijn echter wel aangetroffen, in het dempingsmateriaal van zojuist genoemde de grenssloot.

In de 19e eeuw neemt de bewoningsdichtheid enorm toe. Vrijwel alle van de aangetroffen funderingsresten, onder meer van een school en enkele woonhuizen met bijgebouwen, zijn dan ook toe te wijzen aan steenbouw uit de 19e en 20e eeuw.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

Tussen 25 maart en 11 april 2008 is aan de Kerkbuurt 1-6, gemeente Oostzaan, ter plaatse van te realiseren nieuwbouw, een archeologische opgraving uitgevoerd (afb. 1). Het onderzoek werd uitgevoerd door archeologen van Hollandia archeologen uit Zaandijk. Het project heeft het onderzoeksmeldingsnummer 27324. Het bevoegd gezag werd vertegenwoordigd door de gemeente Oostzaan (dhr. P. Kleij). Het programma van eisen (PvE) ten behoeve van dit onderzoek werd door dhr. P. Kleij (gemeente Oostzaan) opgesteld. De onderzoeksdocumentatie wordt na afronding aangeleverd aan het gemeentelijk depot aan de Tuinstraat te Zaandijk. Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA 3.1).

Afb. 1: De onderzoekslocatie aangegeven op de topografische kaart.

1.2 *Reden van het onderzoek*

De aanleiding tot het onderzoek werd gevormd door de sloop van de oude school aan de Kerkbuurt en de nieuw te bouwen woonappartementen op het terrein. Het met de nieuwbouw gepaard gaande grondverzet zou een bedreiging vormen voor de aanwezige archeologische resten uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd. Het proefsleuvenonderzoek op de onderzoekslocatie en een eerder archeologisch onderzoek aan de overzijde van de straat, ter plaatse van het nieuwe dorps huis, hebben uitgewezen dat het hier gaat om een locatie met een hoge archeologische waarde (Gerritsen 2008, Van den Berg & Vaars 2007, Kleij 2003). De locatie bevindt zich in de dorpskern van Oostzaan, die zich ontwikkeld heeft op een terp waarop vanaf de middeleeuwen bewoning heeft plaatsgevonden.

1.3 *Doel van het onderzoek*

Het doel van het onderzoek is het documenteren van gegevens en het veiligstellen van materiaal van de vindplaats om daarmee informatie te behouden die van belang is voor kennisvorming over het verleden (behoud *ex-situ*). In zijn algemeenheid gaat het hier om het vaststellen van het type vindplaats, de omvang, ligging, datering gaafheid en conserveringstoestand ervan. De in het programma van eisen (PvE) (Kleij 2008) geformuleerde vraagstellingen hebben met name betrekking op de fasering en datering van de bewoningssporen op de terp en de socio-economische aspecten van het leven op de onderzoekslocatie door de eeuwen heen.

De Nationale Onderzoeksagenda Archeologie (NOaA), hoofdstuk 16: De middeleeuwen en vroegmoderne tijd in West-Nederland, van archeoregio 12 is op het moment van dit schrijven nog niet vastgesteld. Hierdoor kon deze bij het opstellen van de vraagstelling niet worden geraadpleegd. De onderstaande onderzoeksvragen moeten meer licht bieden op de ontginning, bewoning, materiële cultuur, economie en handelsrelaties op het (Noord-Hollandse) platteland in de middeleeuwen en de nieuwe tijd.

In het programma van eisen (PvE) (Kleij 2008) zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- Kunnen aparte vindplaatsen onderscheiden worden en zo ja wat is hun begrenzing?
- Wat is de ruimtelijke spreiding van sporen en structuren zowel horizontaal als verticaal?
- Is er sprake van clustering van sporen en structuren binnen een vindplaats?
- Kunnen meerdere bewoningsfasen onderscheiden worden, zo ja in welke mate zijn deze aaneensluitend?
- Wat is de datering of looptijd van de archeologische vondsten en tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren zij?
- Bevatten de vindplaatsen overblijfselen die duiden op ambachtelijke activiteiten of handel?
- Hoe verhoudt de site zich ten opzichte van analoge vindplaatsen uit dezelfde periode in de regio?
- Hoe zien de gebouwrresten eruit (materiaalsoort, plattegrond, grootte, oriëntatie, manier van bouwen, diepte, hoogte, ligging hard etc.)
- Is in de ondergrond een terp of een deel van een terp aanwezig? Archeologische indicatoren voor bewoning en terp: verschillende bodemlagen boven elkaar,

variërend in dikte van een paar cm tot tientallen cm, de aanwezigheid in de bodem van vlechtwerk, plaggen en bakstenen die in verband liggen, ingeheidde palen, gemetselde poeren, fragmenten dakpannen, scherven glas of aardewerk, metalen voorwerpen of andere artefacten.

- Geef met behulp van de datering van artefacten, de relatieve stratigrafie, dendrochronologie en eventueel natuurwetenschappelijke dateringsmethoden de ouderdom van de bodemlagen aan.
- Op welke wijze is het terrein ontgonnen en ingericht door de eeuwen heen?
- Geef aan hoe door de aanleg van sloten, greppels, het ophogen van het terrein, het aanleggen van terpen, het oprichten van gebouwen, het dichtgooien van sloten en dergelijke het terrein zich vanaf de eerste bewoning tot het begin van de 20e eeuw heeft ontwikkeld.
- Wat was het voedingspatroon van de bewoners?
- Geef aan met behulp van de aanwezigheid van organische voedselresten en botten/visgraten in kuilen, sloten, grondlagen, putten etc. welk voedsel er door de eeuwen heen gegeten werd.
- Maak een landschapreconstructie gebaseerd op het onverstoorde veen direct onder de terp of onder de oudste bebouwing.
- Zijn er aanwijzingen voor de verbouw van graan en zo ja, in welke perioden vond dit plaats?
- Archeologische indicatoren: resten graan en dorsafval gekoppeld aan dateringen.
- Welke archeologisch artefacten zijn aanwezig? Tot welke type behoren ze, wat is hun datering en herkomst?
- Kan er een verschil in sociale stratigrafie binnen de verschillende gebouwen worden vastgesteld? Kan de functie van de verschillende gebouwen worden vastgesteld?
- Archeologische indicatoren: groepeer de artefacten per gebouw en kijk welke gebouwen, of delen van gebouwen kostbare of goedkope voorwerpen bevatten en welke gebruiksvoorwerpen in welke gebouwen aanwezig zijn.

1.4 Verwachtingsmodel

Bij het bureauonderzoek met betrekking tot het proefsleuvenonderzoek (Vaars 2007) werd een verwachtingsmodel opgesteld:

“Op de nieuwbouwlocatie zijn blijkens het historische kaartmateriaal resten van bebouwing vanaf in ieder geval de 17e eeuw te verwachten. Deze resten kunnen onder andere bestaan uit funderingen van muren, puinsporen, beerputten en kelders. Daarnaast moet tevens rekening worden gehouden met de aanwezigheid van oudere sporen, gezien de resultaten van de opgravingen op het tegenoverliggende terrein kunnen deze dateren vanaf de periode 1400-1500. Oudere sporen, uit ca. 1200-1300 zijn echter ook niet uitgesloten. Bij de opgraving werden in een profiel nabij en parallel aan de Kerkbuurt ophogingslagen uit de 15e-16e eeuw aangetroffen, alsmede een plaggenstructuur die zich uitstreckte tot onder de huidige straat. Dit betekent dat deze sporen (en vondsten) hoogstwaarschijnlijk ook binnen het onderhavige plangebied aanwezig zullen zijn. Bij de opgraving werd ook een met zeer veel goed geconserveerde vondsten gevulde sloot aangetroffen. Twee vergelijkbare sloten binnen het plangebied kunnen veel en goed bewaarde vondsten uit vermoedelijk de 17e-18e eeuw bevatten. De archeologische resten zullen zich bevinden in ophogingspakketten van gemengd zand, klei, mest en veen die ook voor organisch materiaal goede conserverende eigenschappen hebben. Vanaf een diepte van ca. 30 cm onder het huidige

maaiveld kunnen de archeologische overblijfselen worden verwacht. Onbekend is wat voor schade aan het bodemarchief is toegebracht door bebouwing uit latere tijden. Met name het voormalige schoolgebouw kan veel schade hebben toegebracht.”

De resultaten van het IVO-ND (booronderzoek) spraken het verwachtingsmodel niet tegen. Er werden vanaf 0,4 m onder het maaiveld ophogingslagen aangetroffen. De top van het natuurlijke veen werd aangetroffen op een gemiddelde diepte van 2,3 meter onder het maaiveld (-2,5 meter NAP). Met recente verstoringen bleek het mee te vallen. In boring 17 op de locatie van het voormalig schoolgebouw werd onder een 0,6 m dikke egalisatielaag van geelgrijs zwak siltig zand een laag van donkerbruin kleiig zand aangetroffen met puin en mortel. Deze laag kan waarschijnlijk geïnterpreteerd worden als de slooplaag van de school. De onderzijde van deze laag ligt op ca 1 m onder het maaiveld (Gerritsen 2008).

1.5 Opbouw rapport

In het eerste hoofdstuk wordt een korte introductie op het beschreven onderzoek gegeven en de aanleiding en het doel van het onderzoek worden beschreven. De onderzoeksvragen zoals geformuleerd in het programma van eisen, een belangrijke leidraad bij het onderzoek in het veld en bij de uitwerking van de opgravingsgegevens, worden opgesomd. Ook het verwachtingsmodel zoals is opgesteld naar aanleiding van de resultaten van het vooronderzoek staat in dit inleidende hoofdstuk.

Hoofdstuk 2 gaat dieper in op de contexten waarin het onderzoek in Oostzaan geplaatst kan worden. Allereerst wordt de archeologische achtergrond beschreven, vervolgens de geomorfologie van een bredere geografische context en de bodemkundige situatie op het niveau van de onderzoekslocatie.

In het derde hoofdstuk wordt de werkwijze tijdens de archeologische opgraving beschreven. De methode van opgraven en de keuzes die zijn gemaakt tijdens het veldwerk, zijn bepalend geweest voor de resultaten die zijn verkregen.

De onderzoeksresultaten worden in hoofdstuk 4 weergegeven. Dit hoofdstuk is in enkele deelhoofdstukken opgedeeld om de aangetroffen sporen en vondsten in een chronologische volgorde en op een duidelijke en gestructureerde wijze te kunnen behandelen. Het eerste deelhoofdstuk beslaat de 13e - 15e eeuw, het tweede de 17e en 18e eeuw en het derde deelhoofdstuk behandelt de meest recente periode, de 19e en 20e eeuw. Om enkele besproken sporen en structuren te verduidelijken en de dateringen te onderbouwen wordt een deel van het vondstmateriaal in relatie tot deze sporen en structuren behandeld. Een apart vierde deelhoofdstuk is gewijd aan de morfologie van het terplichaam, aangezien deze als *feature* op zich de chronologische indeling overstijgt en daarom niet in één van de eerste drie deelhoofdstukken kon worden ondergebracht.

Het vijfde deelhoofdstuk van hoofdstuk 4 is geheel aan het vondstmateriaal gewijd. Aangezien het overgrote deel van de vondsten uit één, niet gesloten context afkomstig is en de vondsten die relevant zijn voor de interpretatie en datering van de structuren reeds behandeld zijn in het voorgaande hoofdstuk, wordt afgezien van diepgaande analyses en interpretaties en wordt er volstaan met afbeelden, beschrijven, determineren en dateren van een deel van het vondstmateriaal. Opvolgend worden artefacten van aardewerk, metaal, glas, natuursteen, leer en het dierlijk botmateriaal behandeld.

De vraagstellingen worden afzonderlijk beantwoord in hoofdstuk 4.6 en in hoofdstuk 4.7 worden alle onderzoeksresultaten gebruikt om tot een synthetiserend geheel te komen. Hierin worden ook de onderzoeksresultaten verwerkt van de opgraving in 2005, aan de

oostzijde van de Kerkbuurt.

In de bijlagen zijn de gedigitaliseerde veldtekeningen opgenomen (schaal 1:100), alsmede de sporenlijst, vondstenlijst en determinatietabellen van het aardewerk, metalen en leren voorwerpen en het dierlijk bot.

2 Onderzoeksgebied

2.1 *Archeologische achtergrond*

(naar: Kleij 2003)

Oostzaan heeft de voor een veenontginningas typerende langgerekte vorm. Het centrum van een dergelijk lintdorp ligt meestal ergens in het midden, vaak bij de kerk en het rechthuis. In Oostzaan is dit ook het geval. Reeds in de middeleeuwen lag het centrum ter hoogte van de Kerkbuurt waar de kerk en het rechthuis stonden. De middeleeuwse kerk, in 1573 door de Spanjaarden zwaar beschadigd, is in 1760/1761 vervangen door de huidige kerk. In 1617 is het rechthuis door een nieuw rechthuis vervangen, in 1860 werd dit weer gesloopt. Waarschijnlijk stonden in de directe omgeving van deze beide gebouwen al in de middeleeuwen enige woningen en boerderijen. In de late 16e eeuw en de 17e eeuw maakte Oostzaan een bloeiperiode door en verdichtte de bewoning rond de kern zich. Na een economische inzinking in de 18e en 19e eeuw zette de groei na 1900 flink door waardoor het aantal woningen toenam. De wegsloot, die langs de hoofdweg liep, werd in de jaren 1920-1923 gedempt, zodat de weg voor het steeds drukker wordende verkeer gebruikt kon worden. Rond de kerk en het gemeentehuis vestigden zich winkels en bedrijven. Tot op de dag van vandaag is de Kerkbuurt het centrum van Oostzaan gebleven.

Het onderzoeksterrein ligt op of aan de rand van in de Middeleeuwen opgeworpen terp aan een uit de middeleeuwen daterend bewoningslint. Deze terp is één van de grootste in de Zaanstreek. Het niveauverschil tussen de top van de terp en het gebied eromheen bedraagt ruim 1 meter. In 1987 heeft de Stichting RAAP, toen nog onderdeel van het Instituut voor Prae- en Proto-historie van de Universiteit van Amsterdam, het veld van Oostzaan grootschalig en systematisch onderzocht. Ruim 60% van de weilanden is bekeken op de aanwezigheid van oude woonterpen en boerderijplaatsen. Hierdoor is veel nieuw inzicht verkregen over de wijze van ontginning van het Oostzaanderveld. Uit het onderzoek bleek dat tussen ruwweg 1100 en 1400 het veenmoeras werd ontgonnen en dat de boerderijen van de ontginners verspreid door het veld stonden, vaak op kleine terpen. Rond 1300 begon de bewoning zich langzaam te concentreren langs het huidige lint (Zuideinde, Kerkstraat, Noordeinde, de Haal en de Heul), een ontwikkeling die zich in de volgende eeuwen voortzette. Na 1800 was de meeste bebouwing uit het veld verdwenen. In 2002 is een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd tegenover de onderzoekslocatie, aan de andere zijde van de straat de Kerkbuurt (Kleij 2003). Uit het onderzoek bleek dat het Oostzaanderveld vanaf de Romeinse Tijd een kaal hoogveen gebied was dat misschien voorafgaand aan de definitieve ontginning bezocht werd door rondtrekkende herders die in het veenmoeras hun vee weidden. De oudste aanwijzingen voor ontginning en bewoning langs dit deel van de Kerkstraat zijn scherven van kogelpot-, Andenne-, Pingsdorf- en Paffrath-aardewerk uit de 12e en 13e eeuw. In theorie kan dit materiaal ook ouder zijn, maar kenmerkende scherven uit de 10e of 11e eeuw zijn niet gevonden. Verder bleek dat de oudste bewoning niet plaats had gevonden op het onderzoeksterrein zelf maar in de directe omgeving daarvan. Sporen van gebouwen uit de 12e en 13e eeuw werden namelijk niet op het terrein aangetroffen. Aan de voet van de terp lag in de 14e en 15e eeuw, en misschien al eerder, een kronkelende waterloop met drassige oevers. De zuidoever van deze waterloop is in de eerste helft van de 15e eeuw opgevuld met plaggen, veen en riet. Dit vormt een aanwijzing voor demping

van de waterloop. De noordoever kon niet worden onderzocht maar aangenomen wordt dat hier zich hetzelfde proces voltrok. Direct ten noorden van de waterloop bevond zich de terp waarop in de Middeleeuwen de kerk en het rechthuis stonden. Misschien stonden naast de kerk en het rechthuis op de terp ook woonhuizen. De waterloop diende waarschijnlijk ter ontwatering van het terpoppervlak. Daarnaast werd hij ook gebruikt voor het storten van afval. Het lijkt er op dat het oudste materiaal, uit de 12e en 13e eeuw, van de terp afkomstig is. In de eerste helft van de 15e eeuw heeft men de waterloop definitief gedempt en afgedekt met rieten matten waarop vervolgens ophogingslagen werden aangebracht waardoor het terrein bewoonbaar werd. In feite is dit een uitbreiding van de terp, waarbij twee kleine terpen (die waar de kerk op stond en één iets ten zuidoosten daarvan) werden samengevoegd. De terpen bleven van elkaar gescheiden omdat op de plaats waar de waterloop lag een rechte sloot werd gegraven. Na deze ingreep was het terrein geschikt voor bewoning en werden verscheidene gebouwen opgericht. Zowel op het voorste deel als op het achterste deel van het onderzoeksterrein zijn resten van gebouwen teruggevonden. Duidelijk werd dat de gebouwen uit deze periode gefundeerd waren op in lange sleuven gelegde pluggen. Over de opbouw van de muren bestaat geen zekerheid. Fragmenten huttenleem wijzen er op dat in ieder geval enkele gebouwen waren voorzien van vlechtwerkwanden die met leem waren dicht gesmeerd. Uit de vondst van twee stukken van eikenhouten planken lijkt het er op dat er misschien ook huizen waren met wanden van planken. Het dak van één gebouw op het achtererf werd gedragen door staanders die op 2,2 meter afstand van elkaar tegen de binnenzijde van de lange wand waren gezet. De vloer van dit gebouw bestond uit een laag aangestampte of platgelopen klei. Omdat ten gevolge van het geringe oppervlak van de sleuf van alle gebouwen slechts zijkanten zijn aangetroffen, kon niet worden vastgesteld of er ook haarden aanwezig waren. Er kan echter vanuit worden gegaan dat gebouwen op het voorste deel van het erf hoofdgebouwen (woningen) waren en dus haarden hadden en dat de bouwsels op het achterdeel fungeerden als schuren, stallen of hokken en daarom geen verwarming hadden. In de 15e of 16e eeuw verzezen op het opgravingsterrein en op het terrein direct ten noorden daarvan twee nieuwe huizen waarvan één waarschijnlijk geheel van steen was. Het zuidelijke huis, dat midden op het onderzoeksterrein stond, had alleen een stenen voorgevel en een ingegraven plank ondersteund door kleine paaltjes (slieten) als fundering. De rest van het gebouw was van hout en de staanders van deze houtconstructie rustten op bakstenen poeren. De herinrichting van het terrein en de bouw van stenen of deels stenen huizen vormt een aanwijzing voor een toenemende rijkdom van de bewoners. Uit historische bronnen blijkt dat Oostzaan in de tweede helft van de 16e eeuw een periode van grote bloei doormaakte. De directe aanleiding tot deze ingrijpende veranderingen kunnen echter de invallen van de Spanjaarden in 1573 zijn geweest, waarbij de kerk en mogelijk ook de omliggende bebouwing beschadigd werden.

In 2005 is door Hollandia archeologen uit Zaandijk een archeologische opgraving uitgevoerd op het perceel Kerkbuurt 6, waar nu het gemeentehuis is gevestigd, tegenover de huidige onderzoekslocatie (Van den Berg & Vaars 2007). De oudste bij het onderzoek gevonden aanwijzingen voor bewoning dateren uit de midden tot late 13e eeuw. Het gaat in dat geval om fragmenten van keramiek uit een met mest opgevlude waterput. Huizen uit deze periode zijn niet aangetroffen, deze liggen waarschijnlijk wel in de directe nabijheid, juist buiten het onderzoeksgebied. Vermeldenswaardig is verder de vondst van zeven complete en gawe kannen van proto- en bijna-steengoed uit Siegburg met een datering tussen 1225 en 1280. De kannen werden geborgen uit de onderkant van een bijna 4 meter

diepe waterput, die na afdanking werd hergebruikt als mest-/beerput.

In de 15e-16e eeuw bevinden zich een vermoedelijke plaggenverhoging en een schuurtje of boetje met plaggenwanden op het terrein. Binnen het schuurtje is een pakket dierlijke mest als ophoging gebruikt.

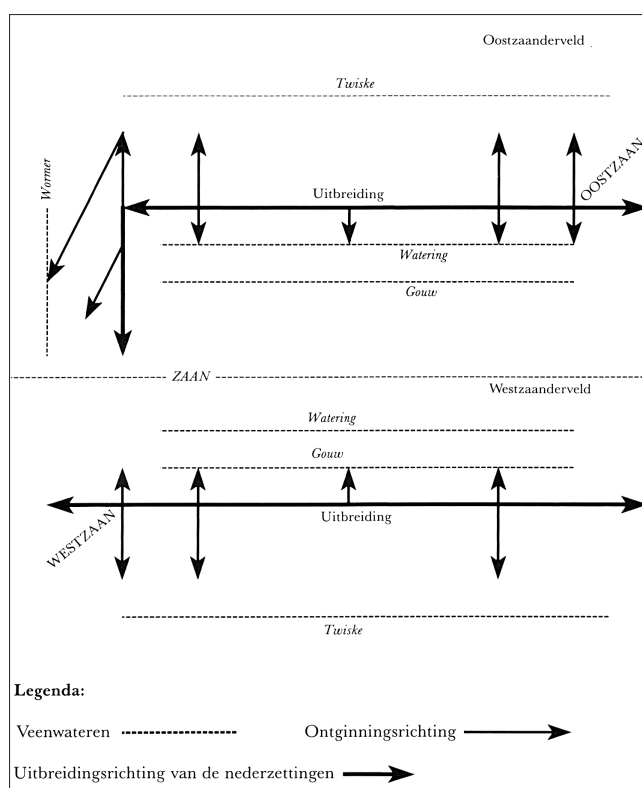
Twee waterputten worden verondersteld bij het schuurtje te horen. In een put, direct achter het veronderstelde plaggenschuurtje, werd een groot deel van een Spaanse kan van goudlustermajolica uit 1500-1525 aangetroffen: een unieke vondst in Nederland. Een nabijgelegen put bevatte een scherf van een kom van het zeldzame goudlustermajolica. Gezien de opmerkelijke importstukken zal het schuurtje deel uit hebben gemaakt van het erf van het huis van een vooraanstaand Oostzoner, of en misschien meer waarschijnlijk, een zeeman met overzeese contacten. Het huis van de zeeman is niet aangetroffen, dit zal meer richting de (oorspronkelijke) weg hebben gelegen.

Tenslotte is bij het onderzoek een deel van een huis uit de late 16e-vroege 17^e eeuw opgegraven en werd een met grote hoeveelheden vondstmateriaal uit de 17e-18e eeuw gevulde sloot aangetroffen. De sloot heeft een oost-west oriëntatie en loopt waarschijnlijk door tot in het huidige plangebied. In het bij de opgraving aangelegde meest westelijke profiel, bijna tegen de stoep van de Kerkbuurt aan, waren nog steeds ophogingslagen van het terplachaam aanwezig, evenals een deel van het plaggenschuurtje.

In januari 2008 is in opdracht van de gemeente Oostzaan een inventariserend veldonderzoek (IVO) in de vorm van proefsleuven uitgevoerd op het terrein aan de Kerkbuurt 1-6, te Oostzaan. De aanleiding tot het onderzoek werd gevormd door de sloop van de oude school en het nieuw te bouwen woonappartementen op het terrein. Het met de nieuwbouw gepaard gaande grondverzet zou een bedreiging vormen voor de waarschijnlijk aanwezige archeologische resten uit de late middeleeuwen en de Nieuwe Tijd. Het doel van dit inventariserend veldonderzoek is het aanvullen en toetsen van de gespecificeerde verwachting, zoals deze werd opgesteld en aangevuld in respectievelijk het bureauonderzoek en het booronderzoek (Vaars 2007). Dit proefsleuvenonderzoek diende een betrouwbaar inzicht te geven in de aanwezigheid, aard, datering, omvang, gaafheid en de conservering van archeologische resten binnen het plangebied. Er werden aanwijzingen gevonden voor menselijke activiteiten vanaf de 13e eeuw. Waarschijnlijk is in de 15e/16e eeuw een terp aangelegd aan de straatzijde van de Kerkbuurt. Hiernaast werden bewoningsresten aangetroffen als plaggenstructuren, houten palen, funderingen e.d. die gedateerd kunnen worden vanaf de late middeleeuwen tot in de Nieuwe Tijd. De gaafheid en conservering van de resten is goed. De vindplaats is als behoudenswaardig gewaardeerd (Gerritsen 2008).

2.2 Bodemkundige en geomorfologische achtergrond

In de beginfase van het Holoceen steeg de zeespiegel drastisch. Tussen 8000 en 4000 v. Chr. ontstond er in het huidige kustgebied achter lage strandwallen een lagune waarin veenvorming plaatsvond. Dit is het zogenaamde basisveen dat zich nu op ca. 12 tot 14 m - NAP bevindt (Van Braam 1993, Berendsen 2000). Tussen 5000 en 3000 v. Chr. steeg de zeespiegel verder waardoor de voorwaarden ontstonden waarin onder andere ter plaatse van de Zaanstreek een waddegebied kon ontstaan (Laagpakket van Wormer). De wadafzettingen bevinden zich tussen 5 en 8 m - NAP. Dit gebied verwerd tot een kweldergebied doordat de wadplaten met kleiafzettingen bedekt raakte. Er vormde zich vegetatie, wat het begin vormde van het ontstaan van een (laag)veengebied, het

Afb. 2: Schematische weergave van het oorspronkelijke ontginningsproces in het Oostzaander- en in het Westzaanderveld. (uit: Van Braam 1993, afb. 32)

als ontginningsas waar vanuit het veen richting de veenstromen de Twiske en de Watering werd ontgonnen (afb. 2) (Van Braam 1993; Vos 1998).

De bodemopbouw op de huidige onderzoekslocatie is als volgt:

Vanaf de maximaal waargenomen diepte (max. ca. 3 m - NAP) tot ca. 2 tot 3 m - NAP is natuurlijk veen aangetroffen. Dit veen behoort tot het zojuist genoemde laagveen, dat na de ontginning weer aan de oppervlakte kwam. De in deze laag ingegraven sporen bevonden zich op 2,5 tot 2,8 m - NAP.

Daarop lag een 0,35 tot 1,2 m dikke antropogene ophogingslaag (ca. 2,5 tot 1,3 m - NAP) van grijs tot grijsbruin tot bruin (kleiig) veen. In deze ophogingslaag is enige gelaagdheid te herkennen, alleen in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied lijkt het veenpakket uit slechts twee tot drie lagen te zijn opgebouwd. In alle profielen waren met name in de bovenkant van deze laag veenplaggen en brokken zichtbaar. De bovenkant van de sporen die in deze laag zijn ingegraven varieert in hoogte van 2,4 tot 1,5 m - NAP.

Op het veen lag een 0,2 tot 1,2 m dikke kleilaag (0,5 tot 1,7 m - NAP), matig tot zwak siltig en bruin/bruin-grijs tot blauwgrijs van kleur. De onderste kleilagen, tegen het veen aan, waren bovendien veelal relatief humeus. De talrijke sporen in deze laag, zoals muurresten, poeren en uitbraaksleuven, zijn vrijwel allemaal ingegraven vanaf de bovenkant van de kleiophoging. In de klei is dan ook veel baksteenpuin aangetroffen.

De bovenste laag in de bodemopbouw van het onderzoeksgebied is een 0,1 tot 1,2 m dikke recente ophogingslaag, bestaande uit zwak siltig geelgrijs zand. Het maaiveld bevindt zich

Hollandveen. Waar de latere Zaan stroomde bevond zich een wadgeul. Na 3000 v. Chr. nam de mate van zeespiegelstijging enigszins af waardoor de veengroei ongehinderd door kon zetten. Het veen werd naarmate het hoger groeide, ombroegen van karakter en ging geleidelijk over in hoogveen (Van Braam 1993). In de vroege middeleeuwen bestond het Zaanse landschap uit hoge mosveenkussens, geflankeerd door lagere wouden en rietvenen. Gedurende de middeleeuwen nam de invloed van de zee toe en werden grote delen van het veen in het kustgebied weggeslagen. Ook het menselijke ingrijpen in het landschap door grootschalige ontwatering en later inpoldering, heeft het veen drastisch doen slinken. Het op hoogveen gelegen Oostzaan fungeerde in de 11e/ 12e eeuw

3 Onderzoeksmethode

In het programma van eisen werd een puttenplan voorgesteld met vier werkputten van 40 x 8 m (put 1, 2 en 4) en 30 x 8 m (put 3). Voor de aanvang van het veldwerk is werkput 4 van dit plan komen te vervallen. Het uiteindelijke veldwerk resulteerde in vijf putten van respectievelijk 24 x 8 m, 15 x 10 m, 17 x 9 m, 25 x 7 m en 11 x 7 m (zie bijlage 1), overlappend met de oorspronkelijk geplande werkputten 1, 2 en 3. De aanpassingen van het puttenplan ten opzichte van het programma van eisen zijn in overleg met het bevoegd gezag doorgevoerd en vastgelegd op een afsprakenformulier. In alle vijf de putten zijn drie vlakken aangelegd, waarbij het derde vlak doorgaans bij wijze van controlevlak op het natuurlijke veen werd aangelegd.

Vlak- en aanlegvondsten zijn in vakken van 5 m verzameld en de aangelegde vlakken en de stort zijn afgezocht met de metaaldetector. De vlakken zijn opgeschoond, gefotografeerd, getekend (1:20) en de sporen zijn gecoupeerd. De coupes en bijzondere details zijn getekend (1:20) en/of gefotografeerd.

Het pve schreef voor dat er in elke werkput een profiel aan de lange en de korte zijde diende te worden getekend (1:20) en gefotografeerd. In werkput 3 en 4 bleek de korte zijde van de werkputten niet geschikt voor de documentatie van een profiel. In werkput 5 werd erin geslaagd om van één van de twee profielen slechts een klein deel vast te leggen. In werkput 1 is in het midden van de put een profiel dam gemaakt die aan beide zijden is gedocumenteerd. Hierdoor zijn er vier profielen van de kortste lengte van deze put getekend en gefotografeerd.

In het midden van het terrein werd een opgevlude sloot aangetroffen die zeer rijk aan vondstmateriaal was. De inhoud hiervan is vaksgewijs in bulkzakken (*bigbags*, met een inhoud van ca. 1 m³) geschept en na afronding van het veldwerk uitgezeefd op zeven met een maaswijdte van respectievelijk 10 en 5 mm.

4 Onderzoeksresultaten

4.1 Fase 1: 13e - 15e eeuw (afb. 3)

Resten van structuren daterend uit de eerste ontginningsfase van Oostzaan zijn niet aangetroffen in het onderzoeksgebied. Bewoning uit deze periode wordt slechts vertegenwoordigd door een aantal greppels, mogelijk de restanten van slootjes die dienden als erf- of perceelsafscheidings.

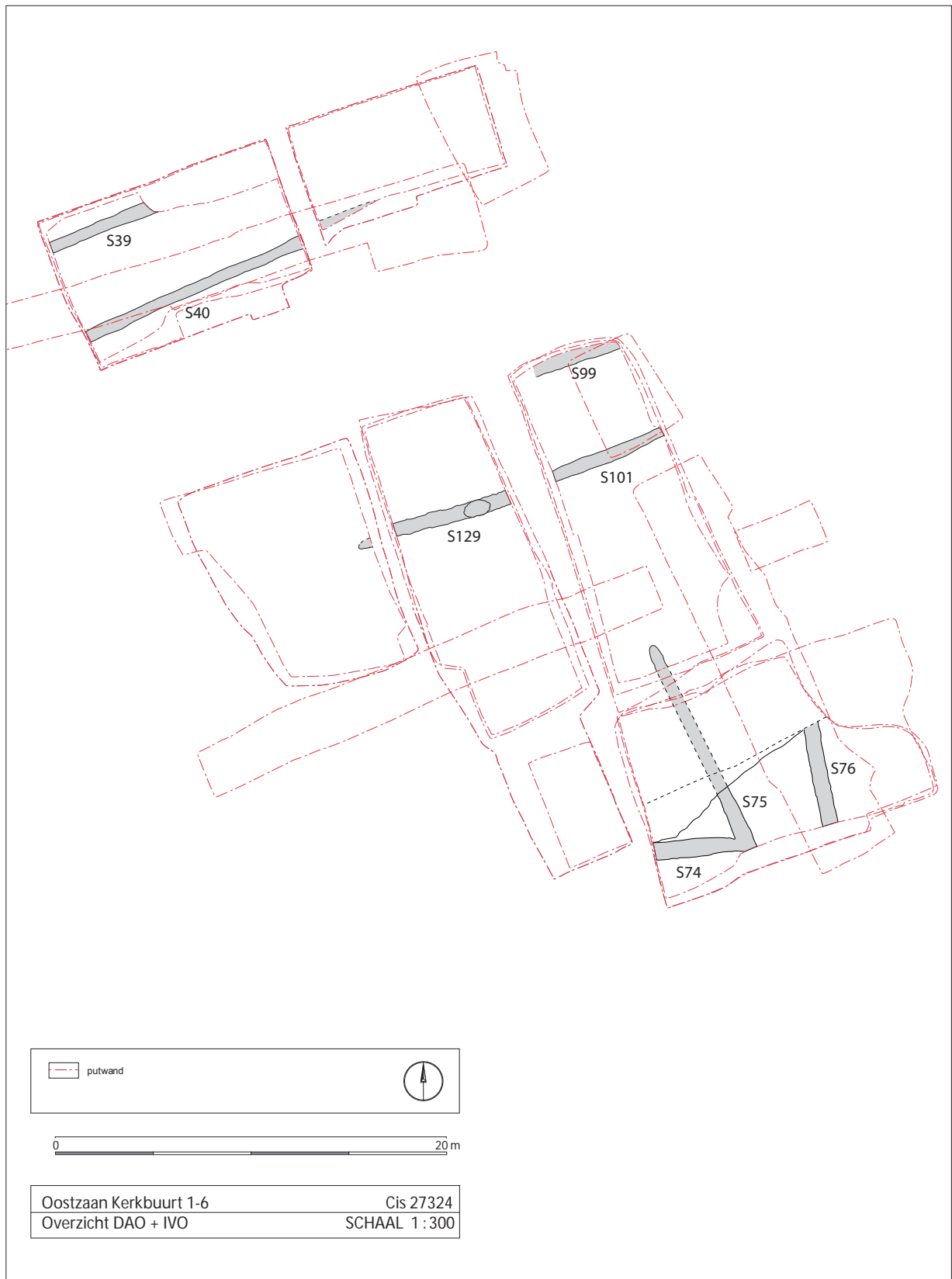
De twee meest noordelijke greppels (S39 en S40) en de greppel in het midden van het onderzoeksgebied (S101/129) hebben een ZW-NO oriëntatie, twee van de zuidelijke greppels (S85/75 en S76) staan hier haaks op (NW-ZO). Eén greppel (S74) wijkt af door een W-O georiënteerde ligging. De breedte van de greppels varieert van 0,5 tot 0,8 m en de resterende diepte ligt tussen de 0,15 en 0,4 m.

Tussen de twee meest noordelijke greppels is de onderkant van een sloot zichtbaar (S99/141). De oudste fase van de sloot is slechts fragmentair bewaard gebleven door vergraving bij latere gebruiksfasen (zie fase 2) en recente verstoringen. De gebruiksduur van deze sloot loopt mogelijk door tot in de 18e/19e eeuw.

Alle greppels zijn (vrijwel) direct in het natuurlijke veen ingegraven en hebben een vulling die grote overeenkomsten vertoont met de ophogingslaag die zich direct boven dit niveau bevindt. In de vroegste fase van bewoning in dit gebied beperkte de omvang van de terp zich tot aan een kronkelige waterloop die bij eerder archeologisch onderzoek, ten oosten van het huidige onderzoeksgebied, is aangetroffen (Van den Berg & Vaars 2007). In de eerste helft van de 15^e eeuw is deze waterloop gedempt ten behoeve van uitbreiding van de terp. Mogelijk is toen ook aan de westzijde van de Kerkbuurt een ophogingspakket aangebracht waarmee de dorpsterp van Oostzaan geleidelijk aan zijn vorm kreeg. Deze datering wordt onderschreven door het in de sporen aangetroffen materiaal, dat overwegend bestaat uit fragmenten kogelpot (waaronder Paffrath), vroeg roodbakkend en grijsbakkend aardewerk en steengoed (bijna- en echt steengoed) (13e/14e eeuw). Het materiaal in de ophogingslagen verlengt deze daterings-*range* tot in de 15e eeuw.

Koolstofdateringen van natuurlijk veen dat in enkele sporen uit deze fase werd aangetroffen geven een relatief late datering aan. Monsters uit S99 (V108: 1340±45 BP) en S101/129 (V114: 1300±45 BP) leveren dateringen op van respectievelijk tweede kwart 7^e eeuw t/m derde kwart 8^e eeuw en tweede helft 7^e eeuw t/m eerste helft 9^e eeuw. Dit houdt in dat er in de (directe) omgeving relatief jong hoogveen beschikbaar was om deze sporen op te vullen en mogelijk ook de ophogingslagen van de terp aan te brengen. Uit botanisch onderzoek blijkt dat de plaggen van een 13e eeuwse terp bij de Kerkbuurt 18 mogelijk afkomstig zijn van de oevers van het IJ (Van Geel, *et al.* 1983, 442).

Met het aangevoerde veen is mogelijk een aangepunt paaltje meegekomen dat door middel van een koolstofdatering in de 7^e tot de tweede helft van de 8^e eeuw gedateerd is (V10, tweemaal gedateerd: 1360±35 BP en 1340±40 BP). Deze datering is dermate vroeg dat er vraagtekens kunnen worden gezet bij de juistheid ervan. De aanwezigheid van bewoning in de vroege middeleeuwen is misschien niet geheel ondenkbaar (Kleij 2003, Besteman & Guiran 1983), maar dat aan deze enkele datering geen conclusies omtrent de bewoningsgeschiedenis van het gebied rond Oostzaan verbonden kunnen worden moge duidelijk zijn.

Afb. 3: Fase 1, 13e - 15e eeuw.

Afb. 4: Links een drietal kogelpotfragmenten, waarvan een exemplaar met vingerstrepen, rechts twee fragmenten Pingsdorf en een bodemfragment van proto-steengoed (V9). Dit aardewerk is afkomstig uit de van aangevoerd veen opgebouwde ophogingslagen.

Afb. 5: Links een fragment van een uit Siegburg afkomstige steengoedkan met een bruin / beige kleurige engobe, rechts enkele fragmenten kogelpotaardewerk (V125). Dit aardewerk is eveneens afkomstig uit de van aangevoerd veen opgebouwde ophogingslagen.

Mogelijk als gevolg van verschillende mate van afgraving dateert een tweetal monsters uit de top van het natuurlijke veen onder de diepst liggende ophogingslagen respectievelijk in de late bronstijd / vroege ijzertijd (V18: 2600±40 BP) en de Romeinse Tijd (V129: 1920±45 BP). De laatste datering komt overeen met een koolstofdatering van de top van het natuurlijke veen dat bij eerder archeologisch onderzoek aan de overzijde van de Kerkbuurt is gedaan (135 - 321 n. Chr. (Kleij 2003)). Hier werd gesuggereerd dat het hoger liggende veen dat zich na de Romeinse tijd heeft gevormd is afgegraven ten behoeve van de ophoging van de middeleeuwse terp ter plaatse van de kerk.

4.2 Fase 2: 17e/18e eeuw (afb. 10)

De sporen uit fase 2 onderscheiden zich in stratigrafisch opzicht doordat ze direct in de venige ophogingslaag zijn ingegraven en een vulling van veen en/of klei hebben. Het meest prominente spoor uit deze fase is een ZW-NO georiënteerde sloot (S69/70/120/121). De ca. 1,5 tot 2 m brede sloot kent twee fasen, waarbij de loop in de tweede fase ongeveer 1,5 m naar het noorden is verplaatst en voorzien is van een plankenbeschoeiing aan beide oevers. De grote hoeveelheid vondstmateriaal uit de sloot leverde een vrij ruime datering op voor beide fasen (o.a. afb. 12-19). De eerste gebruiksfase (S69/120) is in de 16e/ 17e

Afb. 6: Uitsnede van de kadasterkaart uit ca. 1818 (watwaswaar.nl). In het midden van de afbeelding zijn twee zuidwest-noordoost georiënteerde sloten te zien. (N.B. de rode stip is een inktvlek.)

Afb. 7: Uitsnede van een topografische kaart gebaseerd op een kaart van J. Jansz. Dou uit ca. 1680. De onderzoekslocatie is met een rode stip aangegeven.

eeuw tot aan de 18e eeuw te dateren (afb. 11). Het vroegste materiaal wordt vertegenwoordigd door twee bijzondere vondsten: een fragment van een kom van goudlustermajolica (begin 16e eeuw) (Van den Berg & Vaars 2007) en een met medaillons versierde *Schnelle* uit Siegburg (eind 16e eeuw) (Reineking Von Bock 1986) (afb. 8 en 9). Het merendeel van de vondsten dateert echter uit de 17e en 18e eeuw. Het materiaal uit de tweede fase dateert uit de 17e tot 19e eeuw (S70/121).

Bij eerder archeologisch onderzoek aan de overzijde van de weg is een sloot met een vergelijkbare oriëntatie en beschoeiing aangetroffen (Van den Berg & Vaars 2007). Het zeer rijke vondstmateriaal dat hierin is aangetroffen dateert eveneens uit de 17e/ 18e eeuw, met enig 16e eeuwse materiaal dat waarschijnlijk bij de invallen van de Spanjaarden in 1573 in de sloot terecht gekomen is. Op de minuutkaart uit 1818 is ongeveer op dezelfde locatie als de aangetroffen sloot een dwarsloot met een gelijke oriëntatie te zien (afb. 6). Deze is op de kaart van “t Hoogh-heemraetschap van de uytwaterende sluysen in Kennemerlant ende West-Frieslant” van J. Jansz. Dou (ca. 1680) niet aangegeven (afb. 7). Gelet op de bebouwing in fase 3 en het in de sloot aangetroffen materiaal is een einddatering in de 19e eeuw redelijk aannemelijk te noemen.

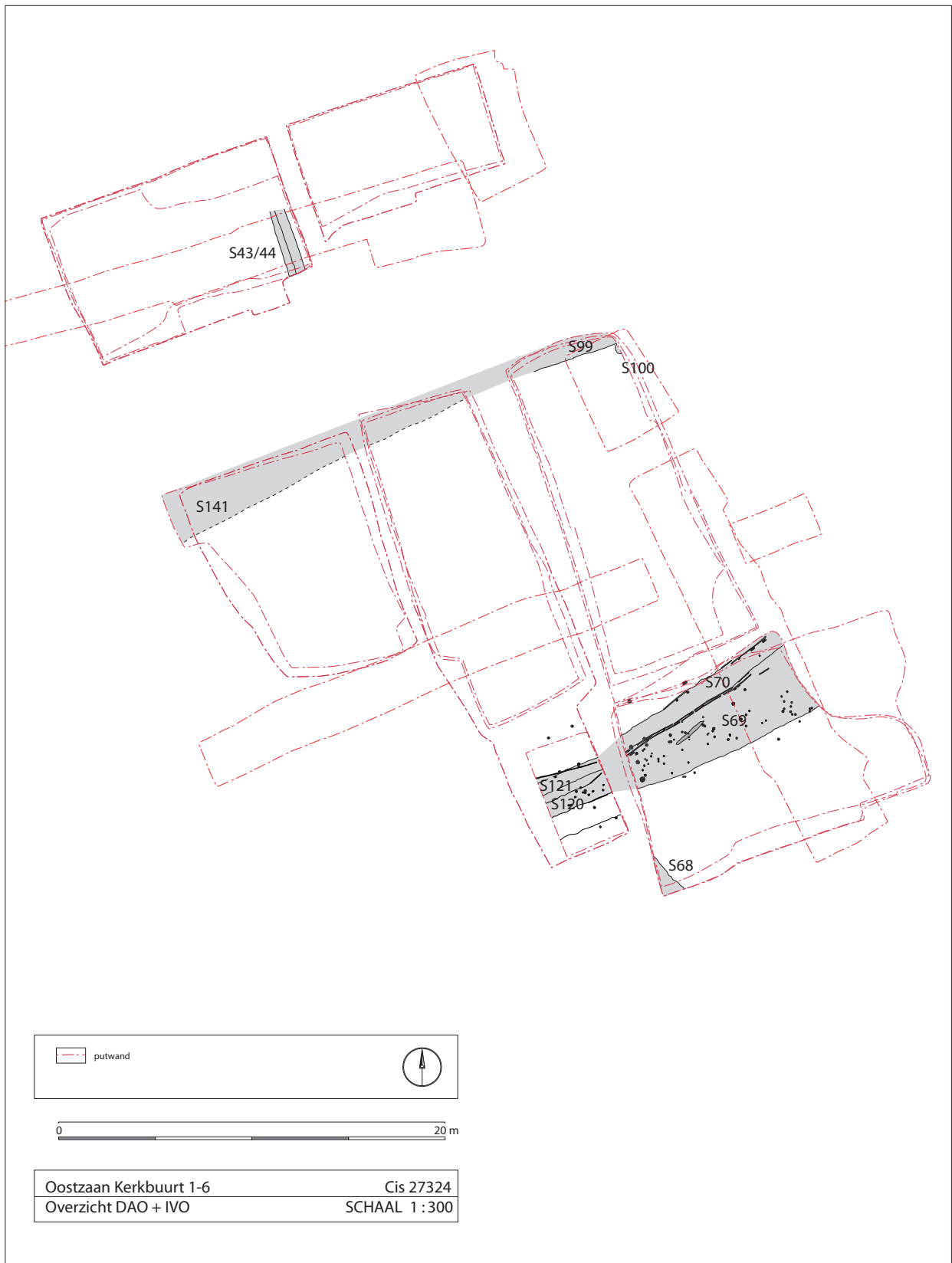
Parallel aan de eerste sloot, ongeveer 20 m naar het noorden, loopt een tweede sloot (S141). Vanwege belemmerde omstandigheden kon tijdens de opgraving geen volledig

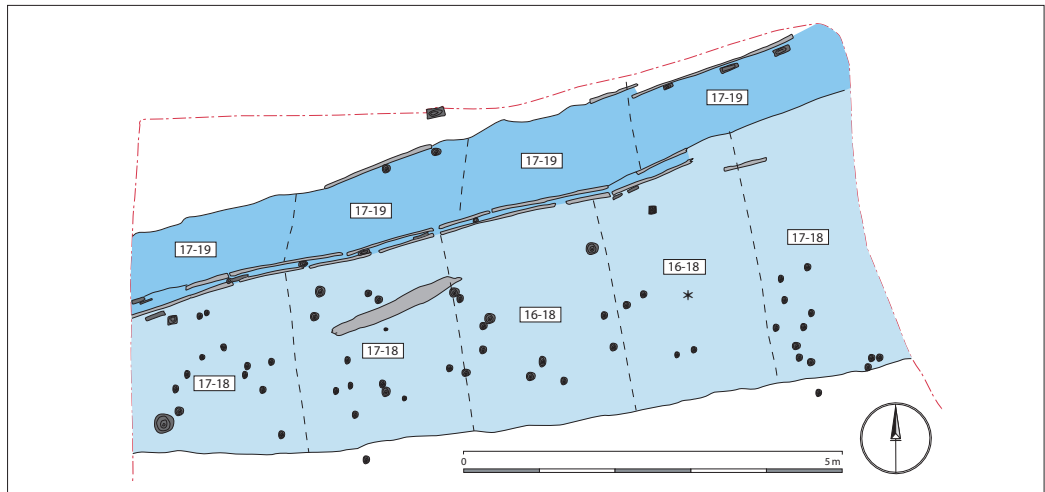
Afb. 8: Gerestaureerde kan van goudlustermajolica (1500-1525). Importproduct uit het Iberische schiereiland (Valencia). Dit exemplaar is gevonden tijdens eerder archeologisch onderzoek aan de overzijde van de Kerkbuurt 1-6 (Van den Berg & Vaars 2007).

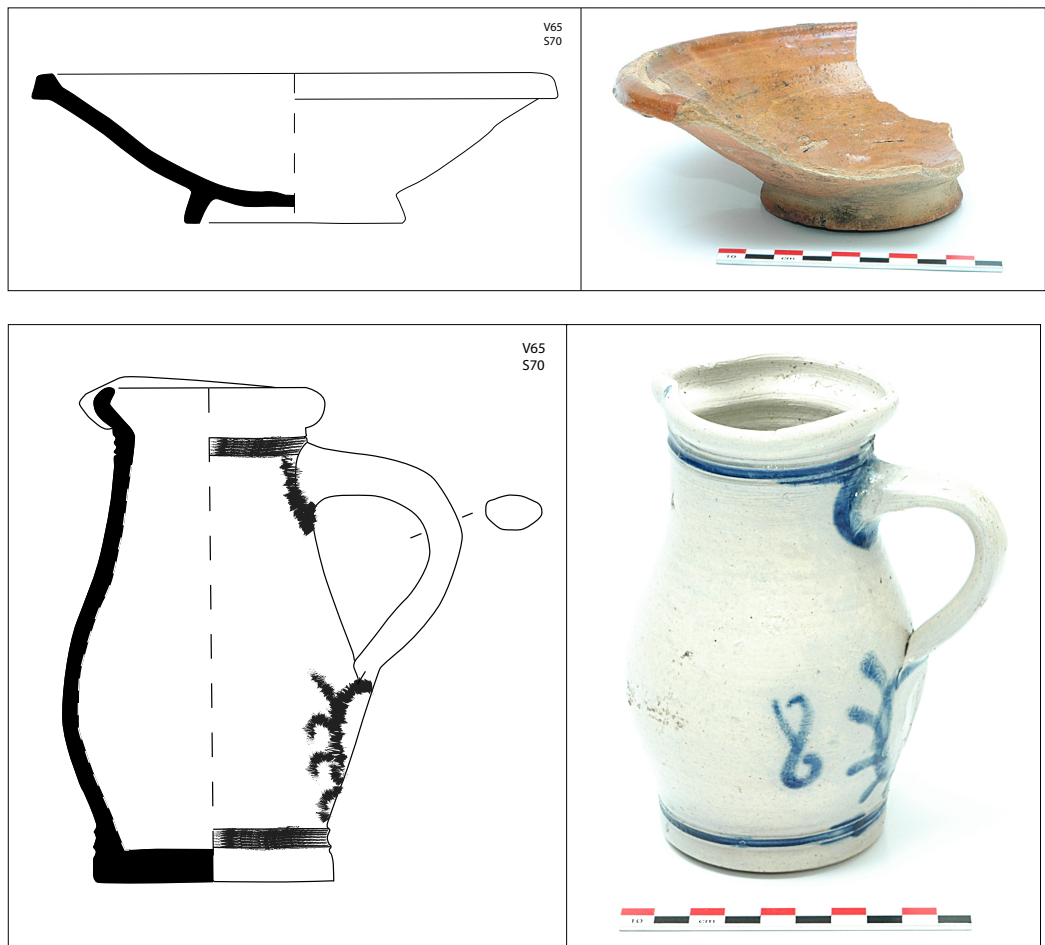
Afb. 9: Steengoed *Schnelle* afkomstig uit Siegburg. De drie medaillons verbeelden Openbaringen 16-18 (Nieuwe Testament). De inzet toont een detail van de beker met daarop de val van Babylon.

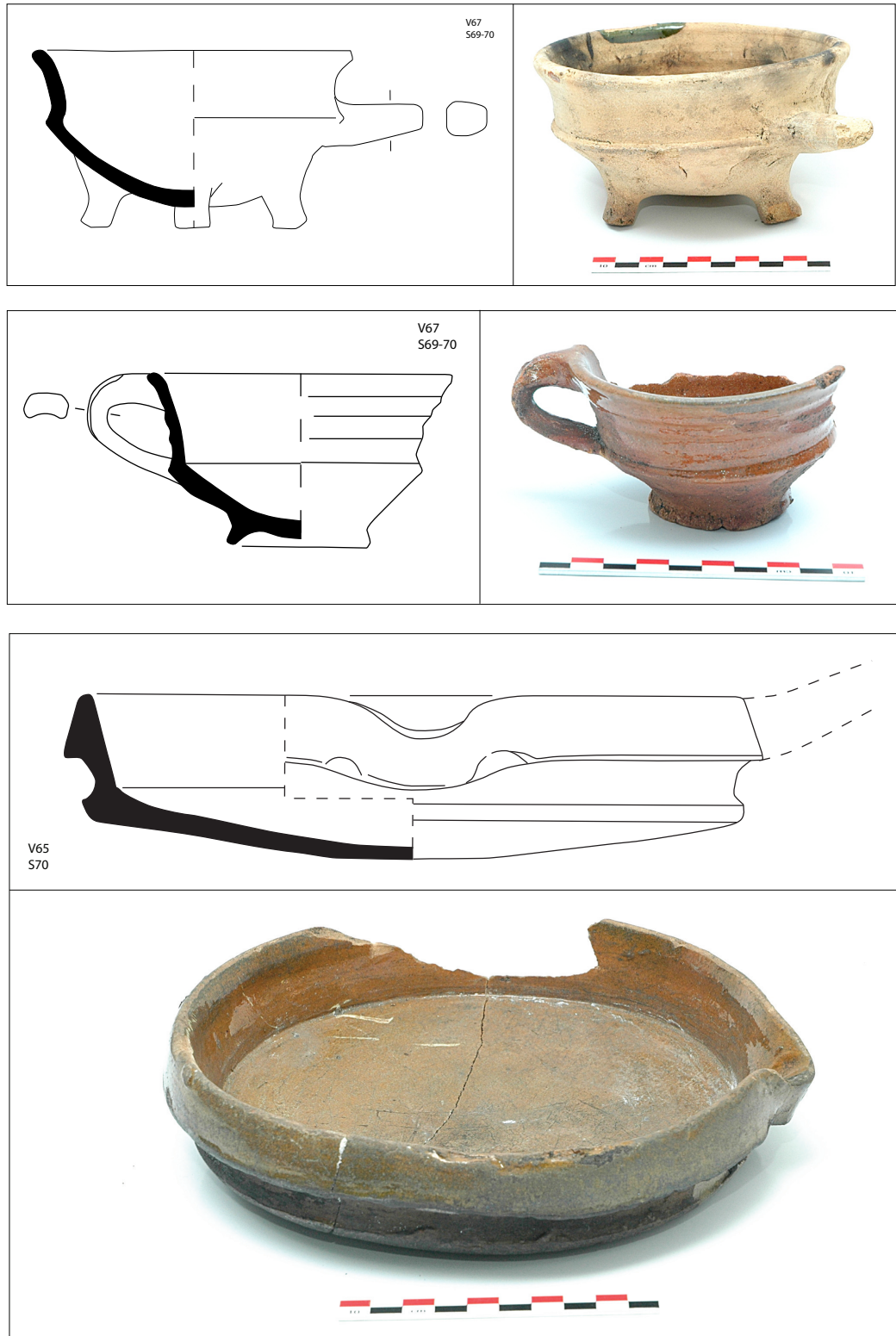
Afb. 10: Fase 2, 17e/18e eeuw.

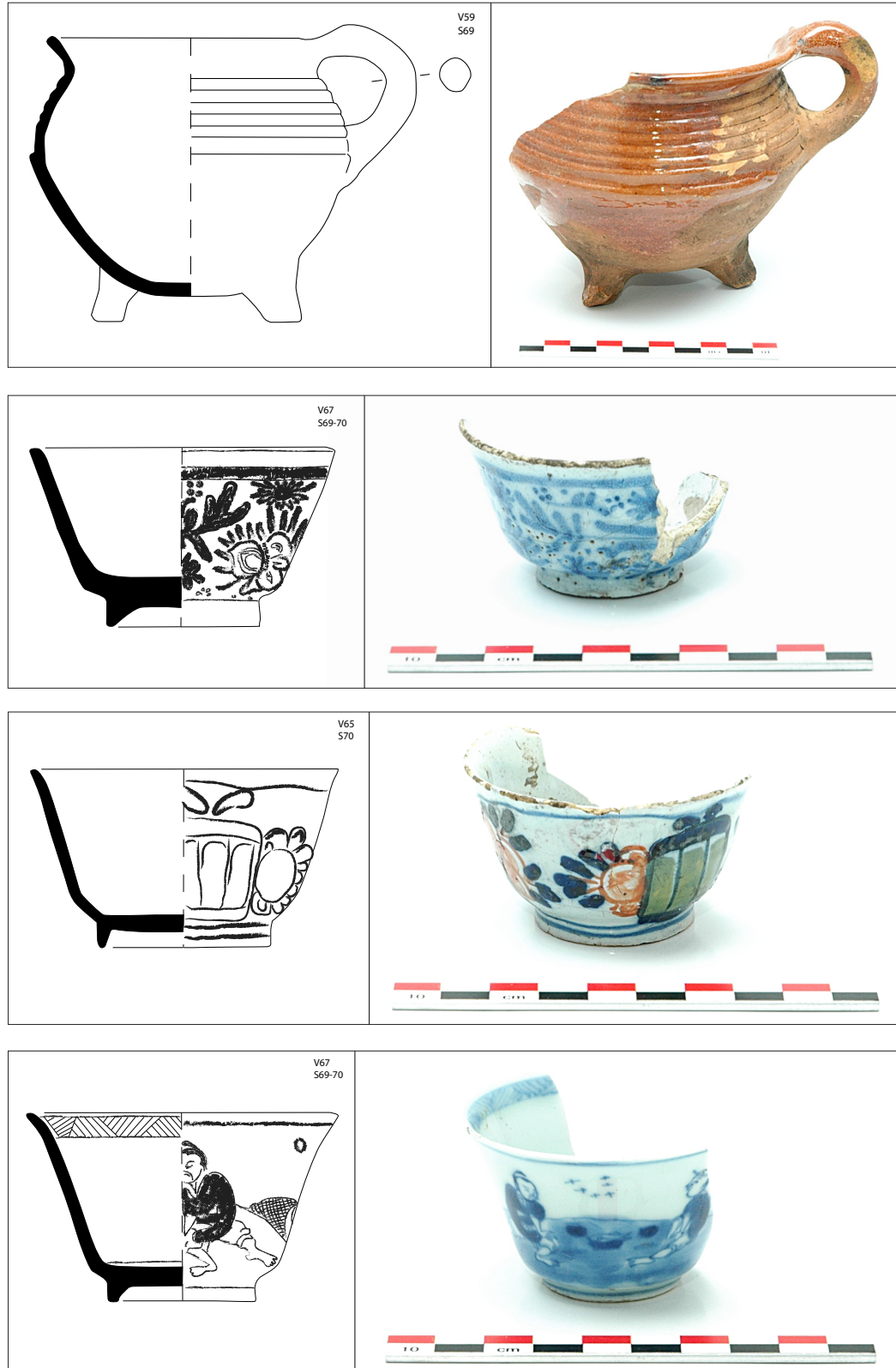
Afb. 11: Het vondstmateriaal in de sloot is vaksgewijs verzameld. Datering van de vondsten per vak laat zien dat de oudste fase (lichtblauw) van de sloot ongeveer in de (tweede helft van de) 16e eeuw gegraven is en in de 18e eeuw gedempt moet zijn. De jongste fase (donkerblauw) is een 17e-eeuwse uitbreiding van de sloot, die in de 19e eeuw is gedempt.

Afb. 12: Op afbeelding 12 t/m 19: enkele (archeologisch complete) voorwerpen uit de sloot (S69/70). Hier (van boven naar onder): een bord van roodbakkerd aardewerk (r-bor-4, 1675-1800) en een peervormige steengoed schenkan (s2-kan-69) (vergelijk: Zühlcke, et al. 2008, 507). Het getal "8" slaat op een inhoudsmaat.

Afb. 13: Van boven naar onder: test van witbakkend aardewerk (w-tes-nieuw, ca. 17e eeuw), een kopje (r-kop-2, 1525-1650) en een bakpan van roodbakkend aardewerk (r-bak-4, 1550-1675).

Afb. 14: Van boven naar onder: roodbakkend grape (r-gra-33, 1550-1575), twee kopjes van faiënce (f-kop-1) en een porseleinen kopje (p-kop-1, 18e eeuw).

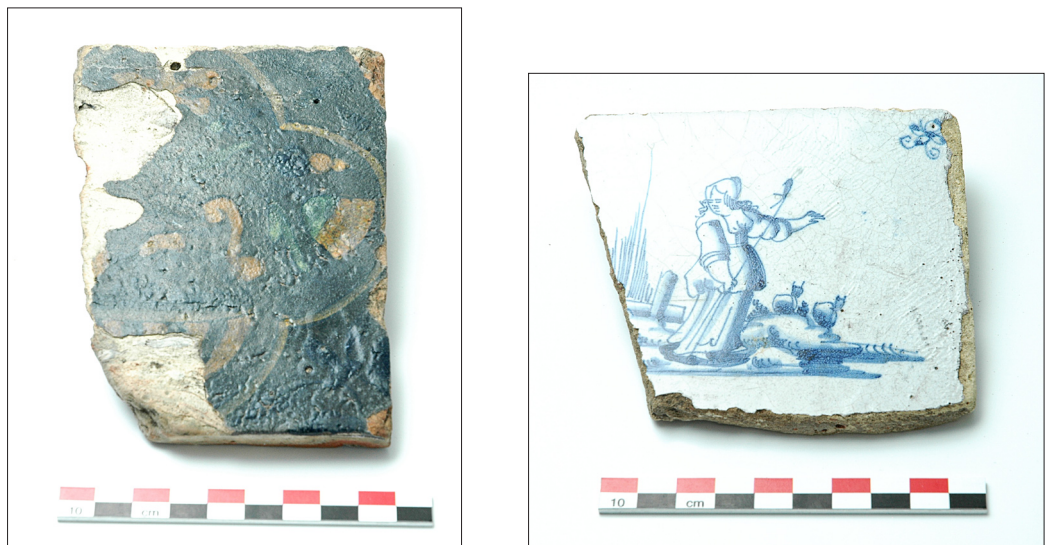
Afb. 15: Boven: Steengoedkan uit Keulen (s2-kan-nieuw, ca. 16e eeuw), gevonden tijdens de aanleg van het vlak ter hoogte van de oudste fase van de sloot. Onder: Een tweetal fragmenten van olielampjes (17e/18e eeuw) (V61).

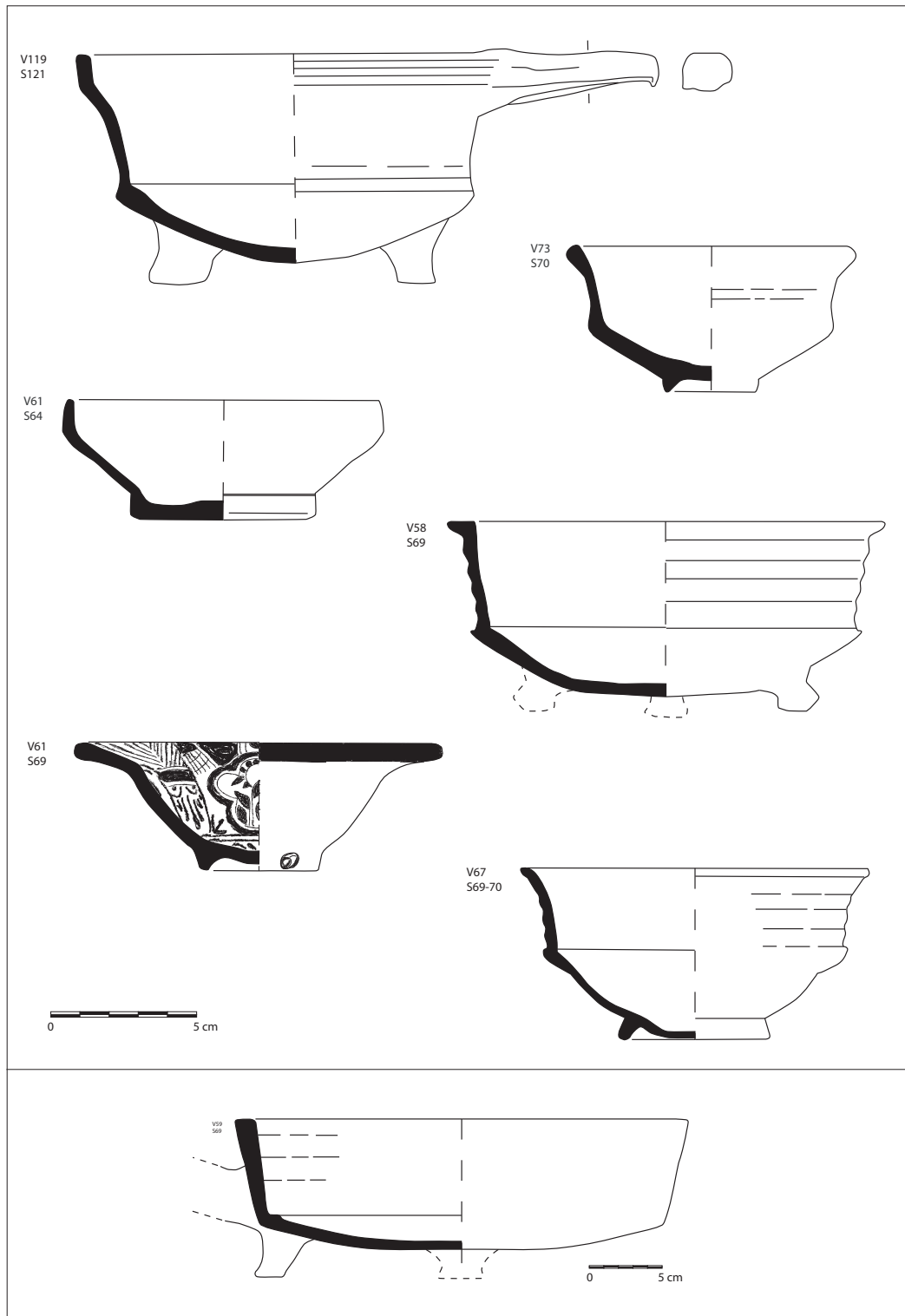
Afb. 16 (van boven naar onder, v.l.n.r.): Bodemfragment van een faïence-kommetje, met op de onderzijde een ingekrast (eigendoms)teken (17e/ 18e eeuw) (V61). Bodemfragment van een kom van roodbakkerend aardewerk met slibversiering (drie vissen). Datering: tweede helft 16e/17e eeuw (V12). Knop van ongeglazuurd roodbakkerend aardewerk (?), mogelijk een deksel (V59). Randfragment van een steengoedkan met wafeldecor en (leeuwen)kopje, te dateren rond 1600 (V64). Wandfragment van een Italiaanse majolicakom (Montelupo; 16e/17e eeuw) (V120).

Afb. 17: Twee fragmenten van een vuurklok met slijbversiering (17e eeuw) (V67) (Van Gangelen, et al. 1997).

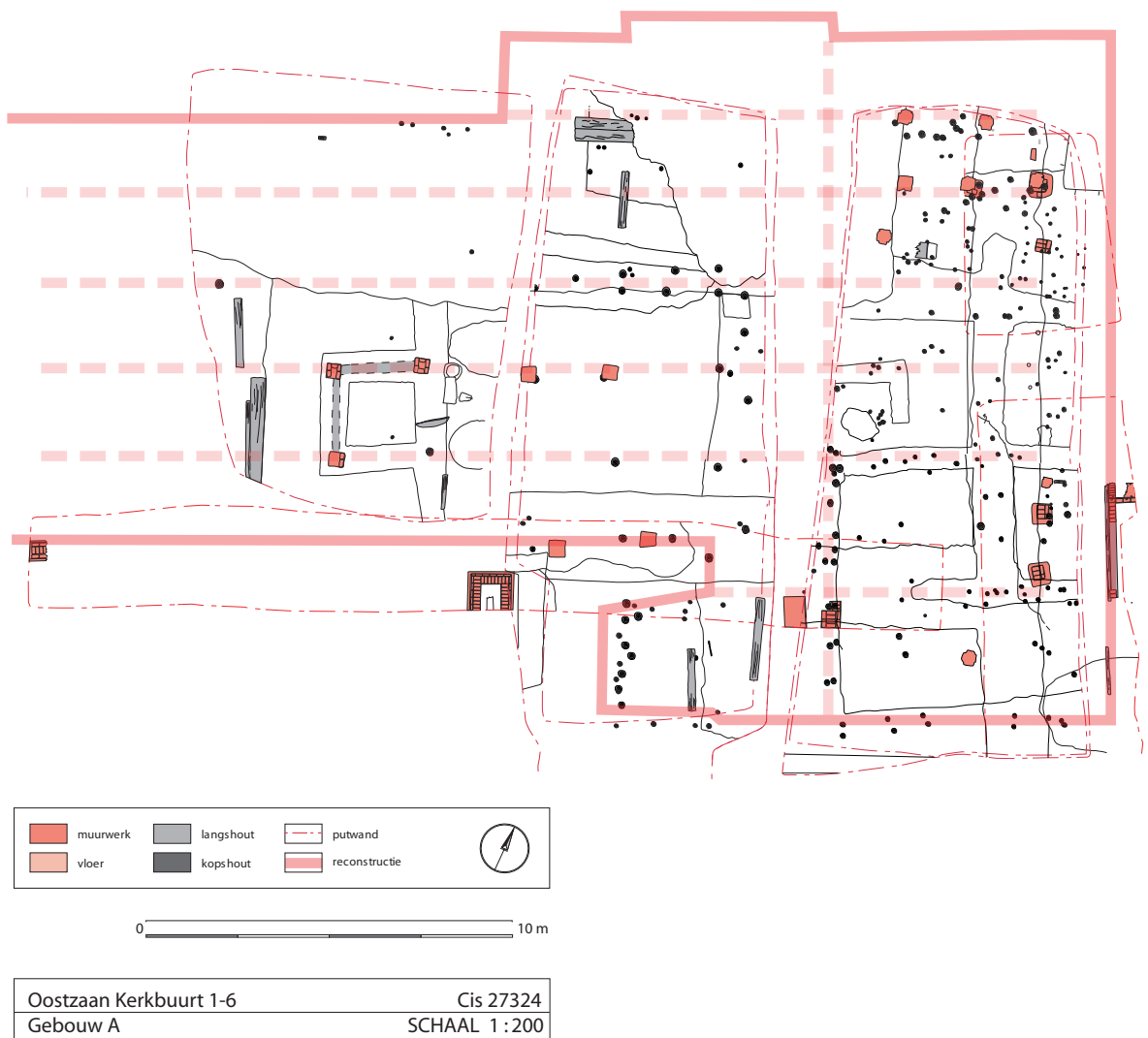
Afb. 18: Links: Wandtegel met bloemdecor (bloempot of -vaas) in vierpas, tussen 1600 en 1640 te dateren (V67) (Pluis 1997, 422, Korf 1979, afb. 136/65). Rechts: Wandtegel met een herderinnetje en spinnenkopje als hoekmotief, ca. tweede helft 17e eeuw tot 18e eeuw (V64) (Korf 1979, afb. 42, Pluis 1997, 378-379).

Afb. 19: Van boven naar onder: steelkom van roodbakkerd aardewerk (r-stk-11, 1700-1750), roodbakkerd kopje (r-kop-2, 1525-1650), kopje van witbakkerd aardewerk (w-kop-nieuw), nog een steelkom (r-stk-?), een kom van faïence (f-kom-13), een kopje van witbakkerd aardewerk (w-kop-2, 1525-1675) en een roodbakkerd bakpan (r-bak-18, 1500-1600).

profiel worden verkregen, maar duidelijk is dat ook deze sloot twee fasen kent, waarvan de vroegste fase in de late middeleeuwen dateert. Ook is er bij het verdiepen een deel van een beschoeiing aangetroffen. In het oosten oversnijdt de sloot (hier S99) een cilindrische kuil van ca. 1 m diep (S100).

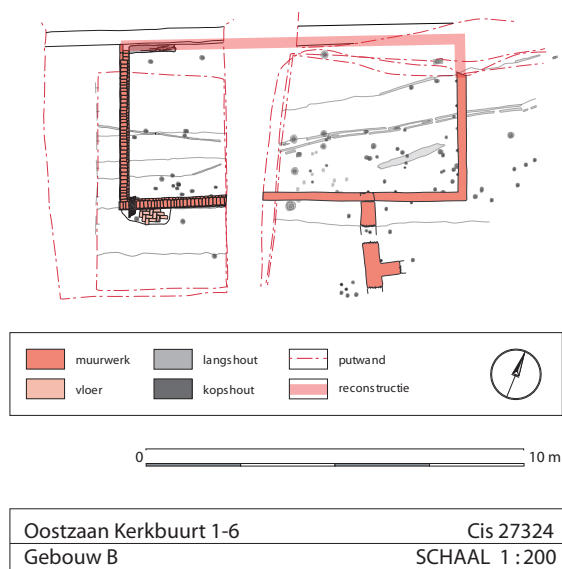
Aan de noordzijde van het onderzoeksgebied zijn aan de rand van een werkput de dagzomen van een derde, ZO-NW lopende sloot zichtbaar (S44). Er is hier geen vondstmateriaal aangetroffen, maar op basis van de aard van de vulling en de ingravingsdiepte kan een datering in fase 2 worden verondersteld. De sloot is mogelijk in de eerste helft van de 19e eeuw gedempt met gestoken plaggen (S43). De bij het proefsleuvenonderzoek aangetroffen plaggen zijn waarschijnlijk eveneens onderdeel van deze vulling. De eerdere interpretatie als plaggenfundering (gebouw G) (Gerritsen 2008) komt hiermee te vervallen.

Afb. 20: Gebouw A.

Afb. 21: Fase 3, 19e/ 20e eeuw.

Afb. 22: Gebouw B.

Afb. 23: Foto uit de jaren '20 van de 20e eeuw (ca. 1926) waarop gebouw A t/m C zichtbaar zijn.

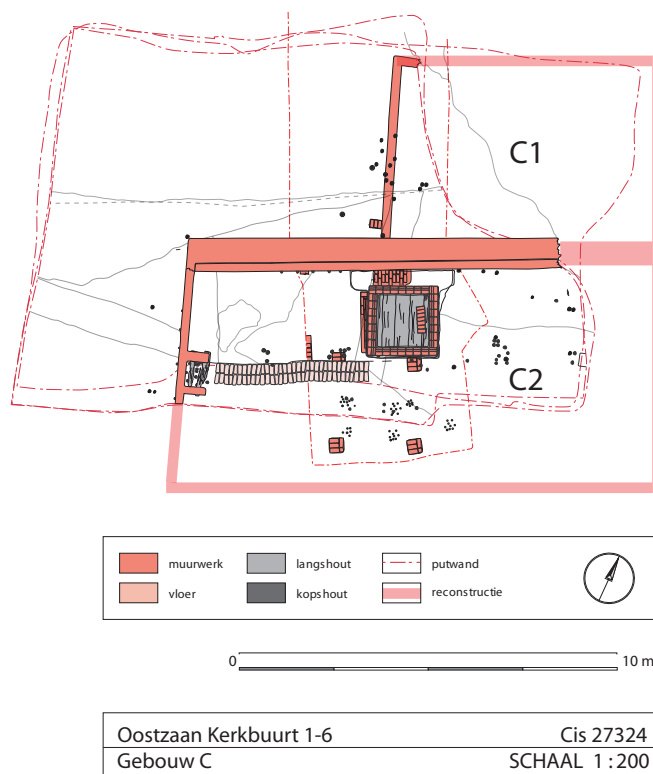
Afb. 24: Uitsnede van een kadasterkaart uit 1940.

4.3 Fase 3: 19e/20e eeuw (afb. 21)

In tegenstelling tot de overzijde van de Kerkbuurt zijn archeologische resten van bebouwing uit de 17e/18e eeuw hier zeer schaars. De vroeg-19e eeuwse kadasterkaart maakt het echter aannemelijk dat hier wel bebouwing aanwezig was in de 18e eeuw (afb. 6). Bij enkele van de hieronder beschreven structuren wordt daarom een mogelijke 18e-eeuwse voorganger gesuggereerd. De opgravingsresultaten tonen een intensieve bewoning in de 19e en 20e eeuw aan.

Centraal in het onderzoeksgebied ligt gebouw A, zeer waarschijnlijk de resten van het schoolgebouw uit 1867 (afb. 20). Het twaalfstal bakstenen poeren aan de oostzijde kunnen in verband worden gebracht met de voorvleugel van de school waarvan de bouw in 1929 werd afgerond. De voorvleugel had aan de straatkant een breedte van 18,65 m en was ca. 12 m diep. De achterzijde van de school was eveneens gefundeerd op poeren, waarvan er tijdens het onderzoek zeven zijn teruggevonden. De poeren en de insteken van de paalfunderingen verraden een zekere regelmaat in de binnenindeling van het gebouw. Het centrale deel van de school blijkt uit vijf traveeën van elk ca. 2,3 m breed te zijn opgebouwd. Een koolstofdatering van funderingshout uit het “vierkant” in het centrale deel van de school geeft geen uitsluitel, maar wijst wel in de richting van een datering tussen de tweede helft van de 17e eeuw t/m het eerste kwart van de 19e eeuw (V142: tweemaal gedateerd: 220±30 BP/ 190±40 BP). De poeren zijn hier opgemetseld uit orangerode bakstenen van 19 x 9,5 x 4 cm groot. De funderingsleuf even ten oosten hiervan (S139) wordt oversneden door

een ronde en een langwerpige kuil waar 18e-eeuws aardewerk in gevonden is (S137/V137). Uit deze kuil komt ook een muntje met het jaartal 1760 (afb. 40). De voorganger is mogelijk te zien op de kadasterkaart uit 1818 (zie afb. 6). Enkele houten balken aan de westelijke zijde van het gebouw, haaks op de lengterichting, begrenzen het centrale deel van de school op ca. 23 m van de gevel aan de straatkant (geen spoornr.; zie bijlage 1, tekening 26). Op een luchtfoto (ca. jaren '60/'70 van de 20e eeuw) is te zien dat er hierachter nog een uitbreiding is aangebouwd (afb. 27).

Afb. 25: Gebouw C.

Tegen de zuidelijke zijkant van de school aan ligt gebouw B (S64/S109; afb. 22). Deze structuur heeft een eenvoudig rechthoekig grondplan van 9,1 x 4,15 m. De steense muur (tot acht lagen hoog) heeft aan de basis één versnijding en rust op een 8 cm dikke plank, gefundeerd op heipalen. De westelijke muur staat op een dubbele rij heipalen, de zuidelijke lange muur op een enkele rij. Langs de binnenzijde van deze en van de oostelijke korte muur zijn bovendien enkele dunne palen ingeslagen. De rode bakstenen zijn ca. 21 x 11 x 6 en 18 x 8,5 x 3,5 cm groot. Tegen de buitenzijde van de westelijke korte muur - en deels eronder - is een aantal rode bakstenen van 20 x 9 x 4 cm groot gevonden welke tezamen mogelijk een deel van een vloertje vormen (S116). Dit vloertje loopt door onder de muur.

Gebouw B is herkenbaar op een foto uit de jaren '20 van de 20e eeuw en op een kadasterkaart uit 1940 (afb. 23 en 24).

Naast gebouw B, meer aan de straatkant, bevindt zich gebouw C (afb. 25). Deze L-vormige plattegrond is, zoals op een foto uit 1926 te zien is, opgebouwd uit twee aaneengesloten woonhuizen van respectievelijk ca. 7 x 6,5 m (C1) en 12 x 5 m (C2). De muur behorende bij het kleinste woonhuis is reeds bij het proefsleuvenonderzoek aangetroffen (Gerritsen 2008), evenals een deel van de dikke (0,6 m) betonband, een viertal poeren (rode bakstenen, 21 x 10 x 5 cm groot) en de met Portlandcement beklede (water)kelder die deel uitmaken van het grotere huis. De betonband lijkt een latere toevoeging aan het vroeg 20e-eeuwse gebouw, aangezien het niet aansluit met de enkelsteens baksteenmuur, maar er tegenaan ligt. De bakstenen van de waterkelder en de poeren hebben overigens dezelfde afmetingen als die van de muur (20-22 x 10-10,5 x 5 cm, rode baksteen). Binnen gebouw C2 zijn ook een aantal slieten aangetroffen, zowel bij het proefsleuvenonderzoek als bij de

Afb. 26: Links de poer (S62), rechts de waterkelder (S61). Beide liggen ten westen van gebouw C.

definitieve opgraving. Deze zouden tot een voorganger van gebouw B kunnen behoren, daterend uit de 17e/18e eeuw. Een plattegrond is echter niet herkenbaar. Mogelijk is deze voorganger op de vroeg-19e-eeuwse kadasterkaart nog aanwezig. Hier wordt bij vermeld dat het gaat om een huis en erf in bezit van de koopman Hulbert van Leeuwen.

Ten westen van gebouw C bevindt zich een tweede waterkelder van 0,95 m breed en ten minste 1,5 m lang (S61), opgebouwd met gele baksteen (17 x 7 x 3 cm). Daarnaast ligt een bijzonder grote poer van 0,7 x 0,9 m (S62; afb. 26). De top van de poer bestaat uit drie lagen baksteen (17 x 7,5 x 3,5 cm), daaronder bevinden zich drie versnijdingen. Het midden van de poer is enigszins ingezakt. Mogelijk houden deze twee elementen verband met de afgebroken muur ten zuiden van gebouw B (S63).

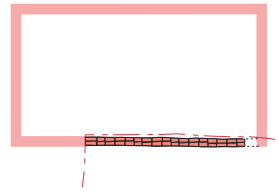
Topografische- en kadasterkaarten uit 1811-1832 en 1856 tonen hier een onbebouwd perceel. Op de kadasterkaart uit 1940 is op deze locatie slechts een zeer klein structuurtje, mogelijk het keldertje, van ca. 3 x 4 m te zien. Op de 20e-eeuwse luchtfoto staat hier een vierkant gebouw, qua afmetingen ongeveer twee maal de grootte van gebouw C2 (afb. 27).

Op grond van de bak-

Afb. 27: Detail van een luchtfoto uit de jaren '60/'70 van de 20e eeuw. Halverwege de zuidkant van het rood omljnde gebouw A is het vierkante gebouw ten westen van gebouw C te zien (wit dak).

steensoort kunnen deze structuren in de 17e/18e eeuw worden gedateerd, maar de omliggende bebouwing waarmee een associatie mogelijk is, dateert uit de 19e/20e eeuw. Vooral nog kan worden verondersteld dat deze oudere bebouwing grotendeels is verdwenen, mogelijk op enkele slieten na, die binnen gebouw C zijn aangetroffen.

0 10 m

Oostzaan Kerkbuurt 1-6	Cis 27324
Gebouw E	SCHAAL 1 : 200

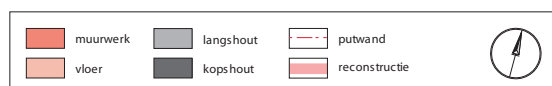
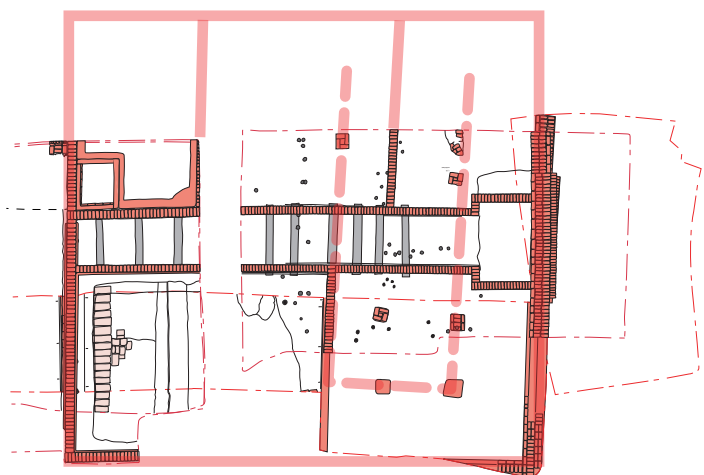
Afb. 28: Gebouw E.

Eveneens ter plaatse van dit 20e-eeuwse gebouw, ten westen van gebouw B, is aan de rand van de opgraving een ca. 4,2 m lange steense muur blootgelegd (S110; gebouw E) (afb. 28). Deze muur heeft tot een gebouw behoord dat eveneens op de kadasterkaart uit 1940

zichtbaar is. Net als gebouw B is dit een eenvoudig rechthoekig gebouw van ca. 6,5 x 3,5 m groot, opgemetseld met rode baksteen van 22 x 11 x 5 cm. Mogelijk heeft dit gebouw, net als gebouw B, dienst gedaan als schuur op het erf van gebouw C.

Aan de uiterste noordkant van het onderzoeksgebied, bevindt zich een vrijwel vierkant gebouw (gebouw D) van ca. 12,5 x 11,8 m (afb. 29). De plattegrond van het gebouw is goed bewaard gebleven: niet alleen de funderingen, maar ook de onderkant van de muren (tot maximaal ca. 0,7 m hoog) zijn bij het opgraven aangetroffen. De buitenmuur

aan de straatkant is met een dikte van 50-55 cm vrij stevig te noemen (rode en gele bakstenen, 18 x 10 x 4 cm). De tweeënehalfsteens muur wordt gedragen door een stuitfundering met dubbele palen. In het midden van het gebouw is de muur verdikt (65 cm) met een enkele rij IJsselstenen die op een fundering met enkele palen staat (17 x 7 x 4 cm). De achtermuur en de zuidelijke zijmuur zijn iets dunner, ca. 0,35 m, met een enkele versnijing aan de basis van de muur (S3 en S28; verschillende baksteensoorten: rood en geel, 18,5-19 x 8-9 x 4-4,5 en 22 x 11 x 5 cm). Deze

0 10 m

Oostzaan Kerkbuurt 1-6	Cis 27324
Gebouw D	SCHAAL 1 : 200

Afb. 29: Gebouw D.

muren hebben een schuifhoutfundering op stuit met paren stevige palen. Dit type fundering komt voor vanaf het midden van de 18e eeuw (Gawronski & Veerkamp 2003).

De binnenindeling van het gebouw wordt horizontaal in tweeën gedeeld door een 1,35 m brede gang, die aan de straatkant iets breder wordt (2,1 m). De muren van deze gang rusten op planken welke op hun beurt worden gedragen door dikke heipalen die overdwars met elkaar

Afb. 30: Gebouw D op een foto uit 1922.

verbonden worden door planken. Deze opvallende fundering zorgt voor een zeer stijve constructie, die tezamen met de dikke buitenmuur doet vermoeden dat gebouw D vrij zwaar was uitgevoerd (zie ook afb. 30). Dit grondplan is typerend voor de indeling van een zogenaamd renteniershuis, waarin de meer bedeelde agrariër zijn oude dag doorbracht. Volgens de lokale bevolking heeft dit gebouw ook dienst gedaan als pastorie.

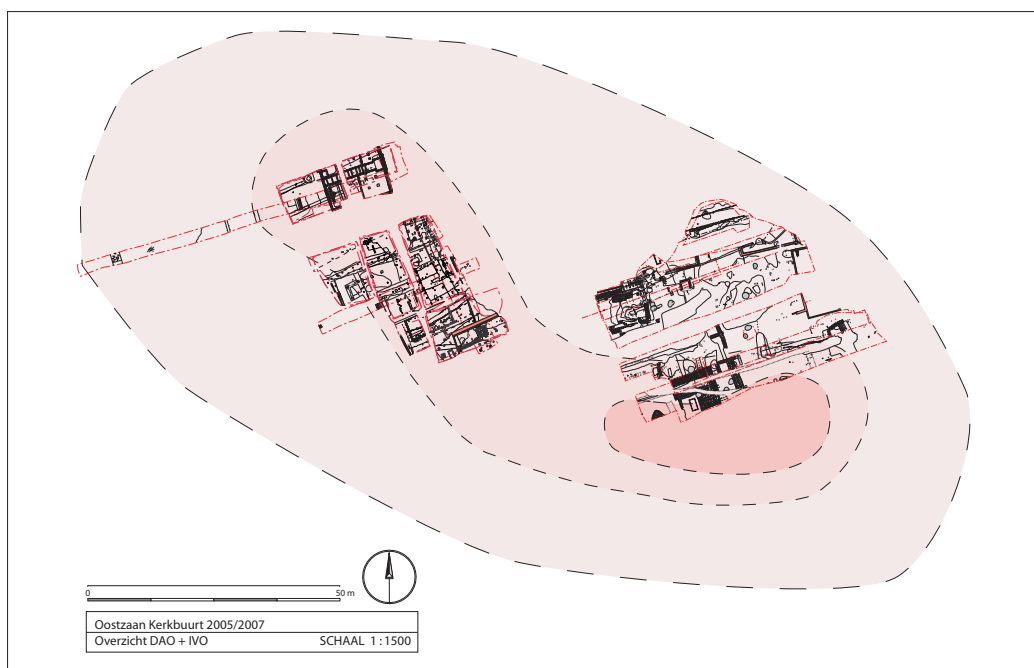
In het noordwesten van het gebouw is een 3,15 m brede kelder aangetroffen, waarbinnen zich een kleine afgesloten ruimte bevindt (1 x 0,85 m). De keldermuren zijn opgetrokken uit machinale baksteen (22 x 11 x 5,5 cm) en is daarmee in de late 19e / begin 20e eeuw te dateren. Het op de bodem van de vulling van de kelder aangetroffen plastic is ook een aanwijzing voor een late datering. Waarschijnlijk is de kelder een latere toevoeging aan het huis.

Het zestal poeren dat zich binnen de plattegrond bevindt zijn mogelijk de poeren van een voorganger (Gerritsen 2008, 15), hergebruikt in gebouw D. De gebruikte bakstenen zijn vergelijkbaar met die van spoor 3/28. Deze oversnijden de loop van de sloot uit fase 2 en is dus op zijn vroegst in de eerste helft van de 19e eeuw te dateren. De datering van de opvolger van dit gebouw is mogelijk tweede helft 19e eeuw / begin 20e eeuw. Op een foto genomen in 1922 is gebouw D duidelijk te zien (afb. 30). Ook op een kadasterkaart uit 1940 is dit gebouw nog afgebeeld, maar op een luchtfoto uit de jaren '60/'70 van de 20e eeuw lijkt er een kleiner gebouw voor in de plaats te zijn gekomen.

4.4 De terp

Zoals in hoofdstuk 2.2 (Bodemkundige en geomorfologische achtergrond) al opgemerkt is varieert de NAP-hoogte van de in de ophogingslaag ingegraven sporen van 2,4 tot 1,5 m - NAP. Opvallend detail is dat dit hoogteverschil van noord naar zuid in een vrijwel oplopende lijn verloopt. Dit houdt mogelijk verband met de vorm van het terplichaam. Als de gegevens van de in 2005 uitgevoerde opgraving aan de overzijde van de Kerkbuurt hierbij in ogenschouw worden genomen, levert deze ophogingslaag mogelijk nog enkele aanwijzingen op voor een reconstructie van het terplichaam.

De bovenkant van de ophogingslaag ligt in het zuidoosten van het huidige onderzoeksgebied het hoogst ten opzichte van het NAP, terwijl ten westen van de Kerkbuurt de hoogte vrij gelijkmatig is. In het uiterste westen van het onderzoeksgebied en ten zuiden van de gedempte waterloop ligt de ophogingslaag dieper en is de dikte van de laag bovendien beduidend geringer. Als deze gegevens gevisualiseerd worden is een terplichaam te zien waarvan de buitenste grenzen niet bekend zijn, maar waarvan het hoogst aangetroffen deel een langgerekte vorm heeft die van het voormalige Weerpad

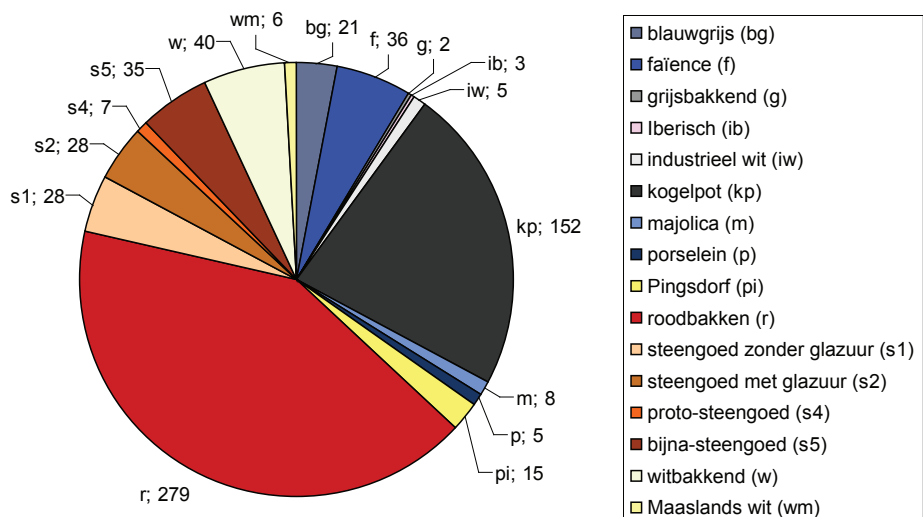
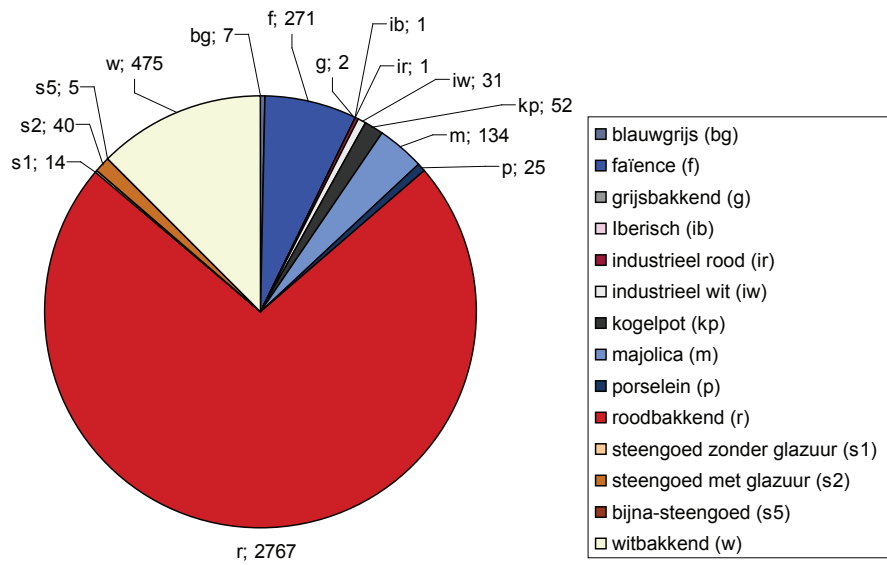
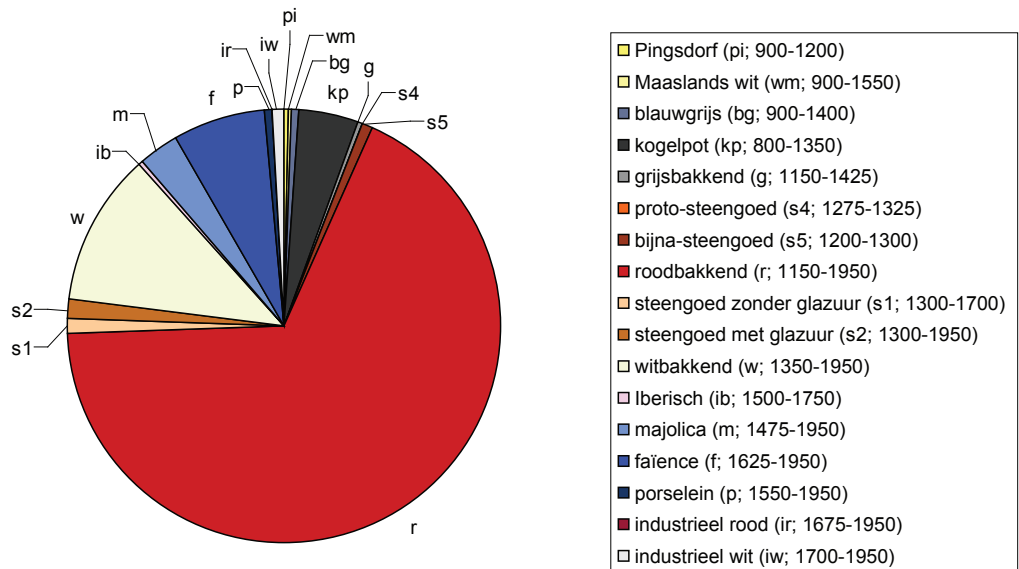
Afb. 31: Overzicht van de resultaten van de archeologische opgravingen langs de Kerkbuurt met een geëxtrapoleerde hoogtelijnenkaart, gemaakt op basis van beschikbare stratigrafische gegevens, die mogelijk een hypothetische reconstructie van de vorm van het terplichaam weergeeft. Features als sloten en wegen die de terp doorsnijden en opdelen zijn hierbij niet in acht genomen (zie hiervoor hoofdstuk 4.7). Het hoogste deel is donker gekleurd. De begrenzing van het laagste deel van de terp is arbitrair aangebracht aangezien deze zich buiten de grenzen van de opgravingen bevindt.

(Dominee N. Zwiepsingel) richting de Kerkbuurt loopt (afb. 31). Vanwege de beperkte hoeveelheid data moet dit model echter als hypothetisch worden beschouwd. De werkelijke vorm van de terp zal grotendeels de lengterichting van de Kerkbuurt volgen met zo nu en dan een plaatselijk hoger liggend deel, zoals ter plaatse van de kerk ten noordoosten van het opgravingsareaal. De vorm van de terp zal daarnaast ook in de loop der tijd aan veranderingen onderhevig zijn geweest. Een poging tot een meer complete reconstructie, waarbij behalve van stratigrafische data ook gebruik zal worden gemaakt van overige onderzoeksresultaten, zal in de synthese van dit rapport (hoofdstuk 4.6) worden gedaan.

4.5 Vondstmateriaal

4.5.1 Aardewerk

Een groot deel van het aardewerk is in de voorgaande paragrafen in het kader van de fasering reeds ter sprake gekomen. Hierbij is met name gekeken naar de daterende waarde van het aardewerk, aangezien een diepergaande interpretatie bemoeilijkt wordt door de hoge fragmentatiegraad van het materiaal en de aard van de contexten waarin het materiaal is aangetroffen. Dit zijn meestal niet-gesloten contexten, in het bijzonder de sloot S69/70 waarin zich circa tweederde van al het vondstmateriaal bevond en maar liefst 85% van de totale hoeveelheid aardewerkfragmenten (n=4495). Deze is tijdens en na de gebruiksfase gevuld geraakt met huishoudelijk afval, grotendeels (sterk) gefragmenteerde voorwerpen van aardewerk (zie afb. 12-19). Het diagram met de verdeling van de verschillende baksels

Afb. 32 (vorige pagina). Drie taartdiagrammen waarin de verhoudingen tussen de verschillende bakseltypen worden verduidelijkt. Het bovenste diagram heeft betrekking op de fragmenten van de gehele site. Hier is in de legenda de looptijd van de betreffende bakselsoort vermeldt. De hoeveelheden uit de eerste taartdiagram zijn uitgesplitst in het aardewerk uit de sloot (middelste diagram) en het aardewerk uit overige contexten (onderste diagram).

laat een sterke nadruk op het roodbakkerende aardewerk zien - bijna driekwart van de aardewerkfragmenten uit de slootvulling is van dit bakseltype (afb. 32). Dit is typerend voor aardewerk uit een 16e-18e-eeuwse context.

Ook is er aardewerk dat tijdens de aanleg van het vlak is aangetroffen en moeilijk met zekerheid aan een spoor of structuur te koppelen is. De weinige vondsten die rond 1500-1600 te dateren zijn geven dus door hun context geen duidelijkheid over de aanwezigheid van bewoning in deze periode (o.a. afb. 35 en 36). De vondsten duiden wel op menselijke activiteit op de onderzoekslocatie, maar bieden niet de mogelijkheid om de lacune in de gedateerde bewoningssporen tussen de 13e-15e eeuw en de 17e-20e eeuw op te vullen. Een olijfoliekruijke, geïmporteerd uit het Iberische schiereiland (helaas aangetroffen op de stort) (afb. 37) is samen met een vondst als de goudlustermajolica en het fragment Montelupo-majolica mogelijk wel een indicatie voor de internationale contacten en/of van de welvaart van de bewoners van Oostzaan in de 16e eeuw, zoals gesuggereerd in Van den Berg & Vaars (2007).

Ruim eenderde van het materiaal dat uit andere contexten dan de sloot afkomstig is, is van een bakseltype dat overwegend in de (late) middeleeuwen voorkomt, waaronder kogelpot, Pingsdorf-aardewerk, Maaslands wit, blauwgrijs en bijna- en protosteengoed (afb. 32, onderste diagram). Dit materiaal is merendeels afkomstig uit de ophogingslagen die na fase 1 (13e/14e eeuw) zijn aangebracht en zal dus onder andere ook bestaan uit opgespitte en aangevoerde fragmenten.

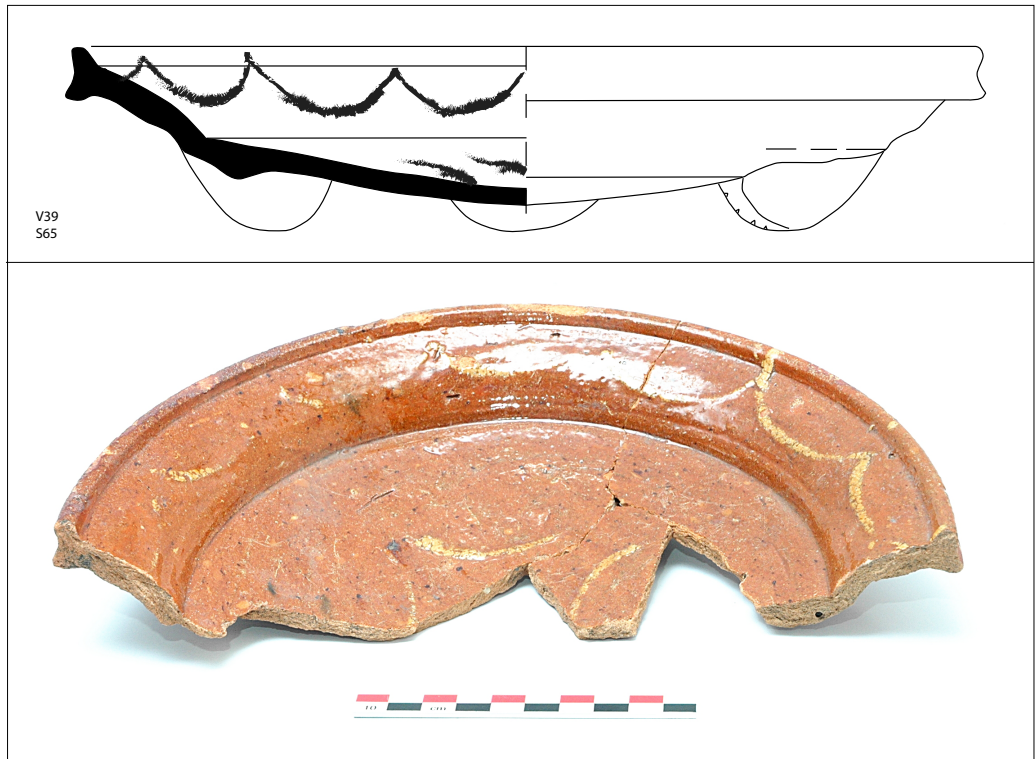
Een aparte categorie binnen het aardewerken vondstmateriaal zijn de pijpenbeeldjes (afb. 33). In totaal zijn hiervan vier exemplaren aangetroffen, allen uit S69/70. Het betreft drie menselijke figuurtjes: twee mannen en een figuur gekleed in een gewaad, mogelijk een heilige of een vrouw. Het vierde pijpenbeeldje stelt een haan voor. Allen kunnen in de 17e of 18e eeuw worden gedateerd. Heiligenbeeldjes van pijpenbeelde komen na de Reformatie

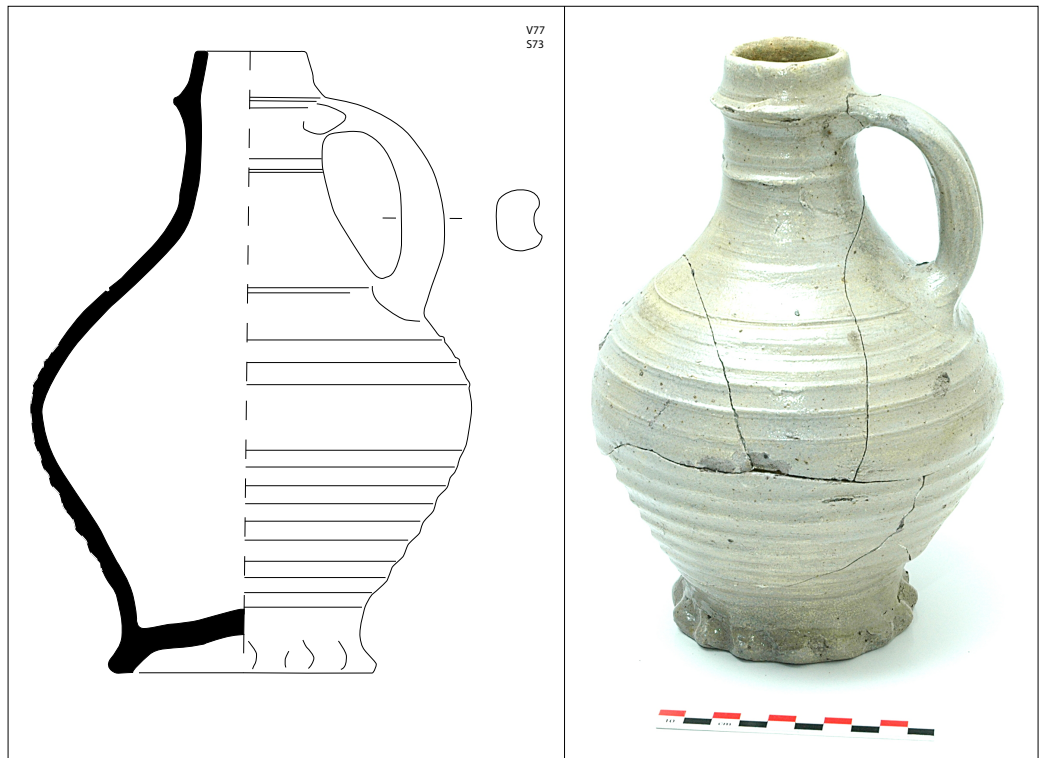
Afb. 33: Pijpaarden beeldjes. Bij het mannelijke figuurtje linksonder (3) zijn nog restanten van rode verf aanwezig. Vondstnrs.: resp. V63, V62, V58 en V67.

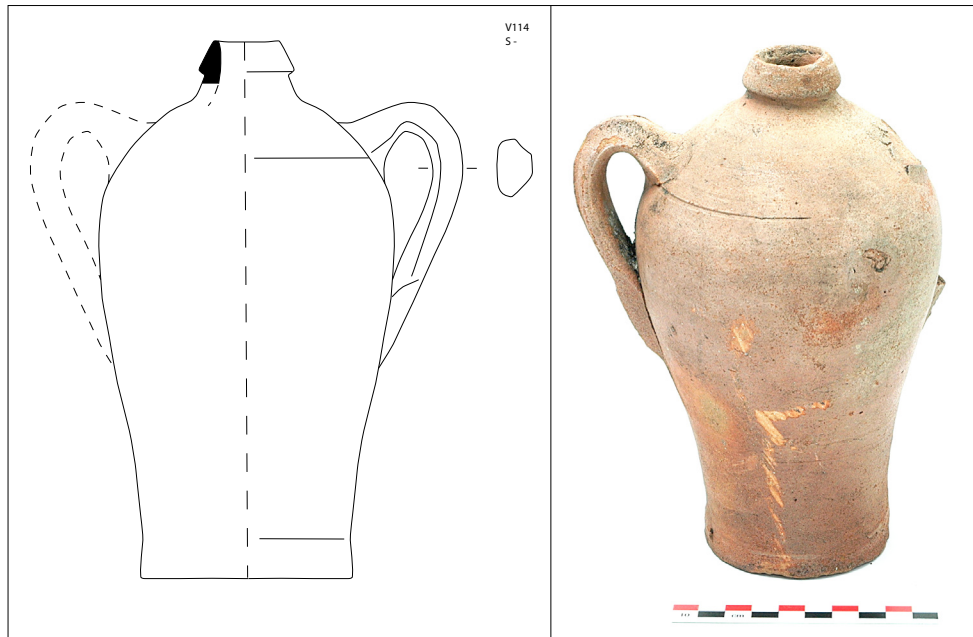
Afb. 34: Pijpenkop met als eigendomsmerk de met potlood aangebrachte naam van de eigenaar: "Keijzer" (V62).

Afb. 35: Bord van roodbakkerd aardewerk met drie lobvoeten en slijversiering (ringeloor) (r-bor-45).
Datering: ca. 15e/16e eeuw.

Afb. 36: Steengoedkruik uit Keulen, ca. 1500-1600 (s2-kan-58).

Afb. 37: Olijfoliekruijke (zgn. micakruik) afkomstig van het Iberisch schiereiland (datering ca. tweede helft 16e eeuw).

Afb. 38: Montantsteen, vermoedelijk afkomstig van de middeleeuwse kerk (V61).

in de 16e eeuw, volgend op een periode waarin deze devotionalia uitermate populair waren, slechts sporadisch voor. De overige pijpaarden figuurtjes dienden mogelijk als speelgoed (Ostkamp 2003).

De groep kleipijpen is gezien het type vindplaats en looptijd van de bewoning relatief klein (253 pijpenkoppen). Het grootste deel hiervan komt wederom uit de sloot en volgt qua datering ook de twee fasen van de sloot: respectievelijk 17e - 18e eeuw en 17e - 19e eeuw. Op een exemplaar uit de 19e eeuw heeft de eigenaar met potlood zijn

naam aangebracht (afb. 34). Van de 28 pijpenkoppen die compleet genoeg waren om in één van de basistypen van de Duco-typologie te worden ondergebracht (Duco 1987), bleek het merendeel van het type 4 te zijn (18x; vanaf 1730, maar met de nadruk op de 19e eeuw).

Het aangetroffen bouw materiaal is zeer gefragmenteerd en bestaat met name uit baksteen, dakpan, plavuizen en brokken mortel. Een bijzondere vondst is een zogenaamde montantsteen (afb. 38). Deze werden gebruikt in spitsboogramen waarin zij de spijlen vormden waartussen het glas-in-lood werd bevestigd. Bij het archeologische onderzoek

aan de overzijde van de Kerkbuurt zijn twee van dergelijke stenen aangetroffen, eveneens in een sloot (het verlengde van S69/70 op de huidige onderzoekslocatie). Hier werden ze geïnterpreteerd als bouw materiaal van de middeleeuwse kerk die door invallende Spaanse troepen in 1573 zwaar beschadigd werd (Kleij 2003). De stenen zouden ook afkomstig kunnen zijn van het oude raadhuis.

4.5.2 Metaal

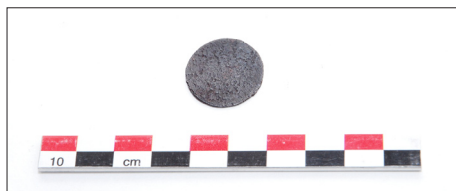
In deze paragraaf passeren enkele metalen artefacten de revue. De meeste metalen voorwerpen zijn afkomstig uit ophogingslagen of zijn met de metaaldetector op de stort aangetroffen. De contextwaarde van deze voorwerpen is daardoor helaas vrij gering. Voor interpretatie relevante vondsten zijn reeds in de voorgaande paragrafen (4.1 t/m 4.3) genoemd. Hierom wordt nu volstaan met het afbeelden van enkele opvallende of bijzondere voorwerpen, voorzien van een verhelderend onderschrift (afb. 39 - 51).

Afb. 39: Tinnen lepel met enigszins zeskantige steel met ongelijke zijden en een ronde bak, afkomstig uit de oudste fase van de 17e-19e eeuwse sloot (V120). Het tinmerk is een kleine gekroonde roos met de initialen van de tingietser (IH). Datering is vermoedelijk 18e eeuw (Klijn 1987). Een tweede exemplaar met dit merk is op de stort gevonden.

Afb. 40: Messing mesheft, versierd met plantenmotief en ingelegd met email. Een vrijwel identiek exemplaar is bij Bourtange aangetroffen en wordt daar in de tweede helft van de 17e eeuw gedateerd (Lenting et al. 1993). Stortvondst (V51).

Afb. 41: Koperen Gelderse duit uit 1760 (V.20.2 in Uitgeverij Zonnewbloem 1981). Afkomstig uit een kuil bij gebouw A (V137)

Afb. 42: Twee koperen duiten uit Zeeland uit 1770 (V.96.5 in Uitgeverij Zonnebloem 1981) (links) en Holland uit 1702-1766 (V.57.6) (rechts). Afkomstig uit een ophogingslaag, even ten westen van gebouw C2. Vondstnr. V50.

Afb. 43: Koperen VOC-muntje (voor- en achterzijde) met het jaartal 1755. Het muntteken op de voorzijde, een haan, kwam voor tussen 1741 en 1761. Op de achterzijde het wapen van West-Friesland (V.1093 in Uitgeverij Zonnebloem 1988). Stortvondst (V131).

Afb. 44: Enkele metaalvondsten van de stort (V131). 1) Tinnen deksel van een inktpotje(?). Datering onbekend. 2) Een tweetal vingerhoedjes, datering onbekend. 3) Triplex looper van een magnetisch schaakspel. Dergelijke spellen werden wel op het schoolbord bevestigd voor klassikale schaakles. Deze vondst is daarmee de enige die zonder meer aan de school gerelateerd kan worden (tweede helft 19e tot eind 20e eeuw).

Afb. 45: Voor- en keerzijde van een koperen duit (V101) uit het graafschap Reckheim (na ca. 1628) (Pannekeet 2009). Stortvondst. Niet op schaal.

Afb. 46: Belletje (V123), versierd met een kruis en stippen, mogelijk onderdeel van speelgoed. De diameter is 12mm. Stortvondst.

Afb. 47: Fragment van een ijzeren spade. Het blad is door corrosie grotendeels vergaan, alleen het versterkte middeldeel en de bevestiging aan de steel is bewaard gebleven. Afkomstig uit de sloot (S69/70) en daarmee in de 17e tot 19e eeuw te dateren (V84). Een meer compleet exemplaar van een vergelijkbare schep is bij eerder archeologisch onderzoek aan de overzijde van de huidige Kerkbuurt aangetroffen (Vaars & Vanoverbeke 2006).

Afb. 48: IJzeren scharnier, afkomstig uit dezelfde context als de twee muntjes op afbeelding 38 (V50). Datering daardoor mogelijk eveneens 18e eeuw.

Afb. 49: Fragment van een ijzeren kachelpook (V100). Met de haak werd de pook naast het andere gereedschap (schip, tang) opgehangen aan een plattebuiskachel (voor een voorbeeld zie Van Oirschot, p. 85). Afkomstig uit de insteek van een muur van gebouw A. Datering ca. 19e eeuw.

Afb. 50: Een viertal zegelloodjes afkomstig van de stort (niet op schaal). Het eerste loodje (V123) toont een drietand. Dit doet enigszins denken aan het gemeentewapen van Oostzaan, maar is meer waarschijnlijk een waarborgmerk. Het tweede loodje van links (V123) draagt het wapen van de stad Leiden, op de achterzijde het getal 28 of "Z8". Op het derde loodje (V123) is mogelijk het wapen van Amersfoort afgebeeld. Het vierde loodje (V124) is een belastingloodje met op de getoonde zijde het rijkswapen en op de achterzijde de tekst "s rijks regten".

Afb. 51: Tinnen mansfiguur (V75), afkomstig van de stort. Hoogte ca. 68 mm, dikte van het hoofd is ca. 7,5 mm, het lichaam ca. 3,5 mm (afgebeeld op ware grootte). De achterzijde van het voorwerpje is eveneens bewerkt. Mogelijk is dit kinderspeelgoed; de tinnen variant op de pijpvaardens beeldjes (zie afbeelding 32). De kledij van het mannetje wijst op een datering rond 1650. Ter illustratie is hier (volgende pagina) de "Schuttersmaaltijd in de Voetboogdoelen te Amsterdam ter ere van de Vrede van Munster, 18 juni 1648" van Bartoloneus van der Helst afgebeeld (1648/1649). Met gele cirkels zijn elementen in de kledij en baard- en haardracht aangegeven die terugkomen in het tinnen mannetje. Een hoed ontbreekt weliswaar, maar is mogelijk bevestigd geweest aan het uitsteeksel op het hoofd.

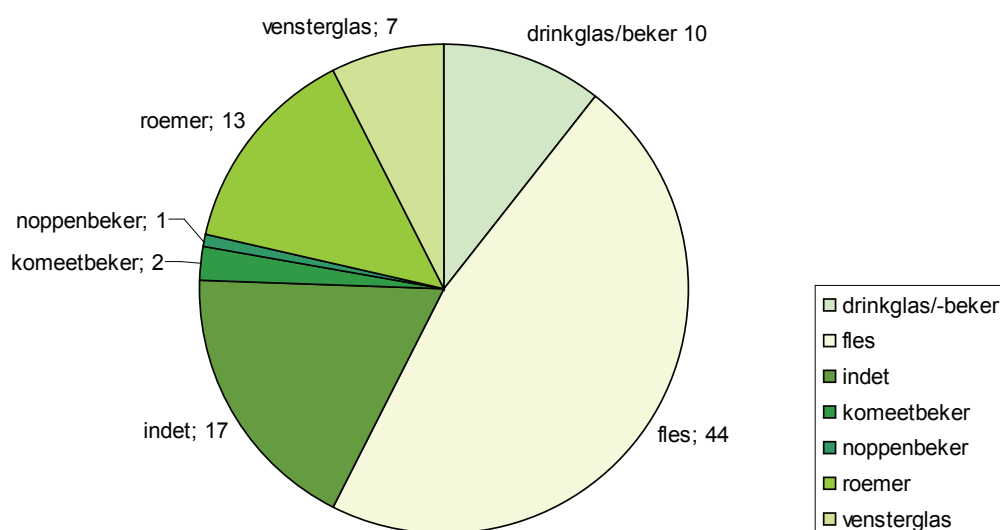
Afb. 52: Fragment dakbedekking van leiste (V64).

Afb. 53: Slijpsteentje met doorboring. Net als 80% van al het natuursteen, waaronder ook het fragment dakbedekking op afbeelding 43, afkomstig uit de sloot S69/70 (V64).

4.5.3 Glas

Net als het aardewerk en de metalen is het grootste deel van de glasvondsten afkomstig uit de rijk gevulde sloot (S69/70). Maar liefst 80% van in totaal 117 fragmenten werd in deze context aangetroffen. Het betreft met name zeer gefragmenteerd materiaal, overwegend van 17e/18e eeuwse drinkglazen zoals komeetbekers, roemers, noppenbekers en een aantal flessen. Er zijn ook enkele kleine fragmenten van vensterglas aangetroffen (afb. 54).

Afb. 54: Glasfragmenten, afkomstig uit de slootvulling, ingedeeld naar soort/vorm.

4.5.4 Natuursteen

Het aangetroffen natuursteen bestaat voor een groot deel uit fragmenten leisteen (31 stuks), waarvan er zeven als dakbedekking konden worden geïdentificeerd (afb. 52) en één mogelijk als schrijfleij. Onder het overige natuursteen bevindt zich onder andere een slijpsteentje (afb. 53), en 51 fragmenten bouwmetaal. Tachtig procent van het metaal is afkomstig uit de sloot uit fase 2 (S69/70).

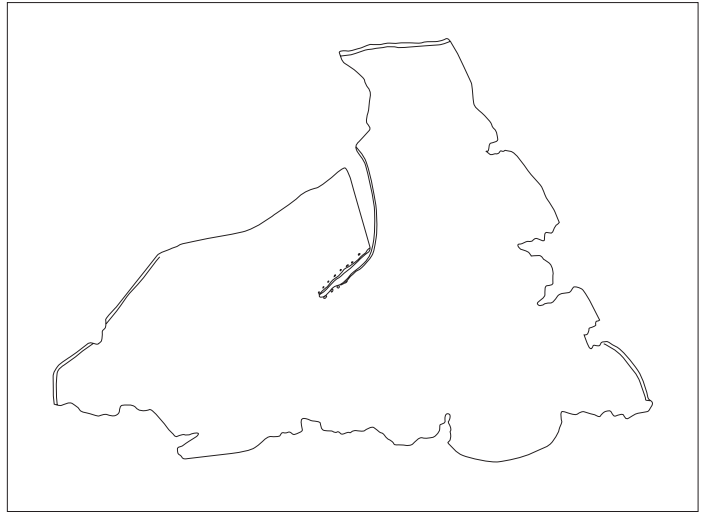
4.5.5 Leer

Er zijn bij de opgraving tien identificeerbare voorwerpen van leer aangetroffen, allen schoenen. Negen schoenen zijn afkomstig uit de 16e - 19e eeuwse sloot en één schoen is in een ophogingslaag aangetroffen.

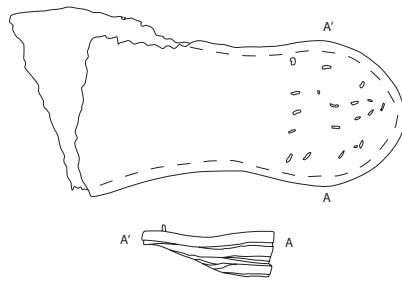
De laatst genoemde is een enkelhoge schoen met een veter boven op de voet, mogelijk van het type Goubitz 35 (Goubitz *et al.* 2001) (afb. 55). Een datering is aan de hand van schoentype niet mogelijk; het aardewerk dat in de ophogingslaag is aangetroffen kan echter in de 13e tot 15e eeuw worden gedateerd (zie ook hoofdstuk 4.1).

Van de acht schoenen uit de sloot is er één afkomstig uit de laatste, 17e tot 19e eeuwse fase: een gespijkerde schoenzool die op zijn vroegst in de 17e eeuw kan worden gedateerd (Goubitz *et al.* 2001, fig. 34) (afb. 56). Uit de vroegste fase van de sloot zijn een lage schoen met veter (afb. 57), een hoge schoen met veter aan de zijkant (afb. 58), een overschoen

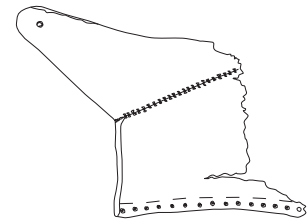
(afb. 59) en een schoenzool met hak (vergelijkbaar met afb. 56) afkomstig. Van de stort zijn ook enkele leren schoenfragmenten verzameld. Deze konden niet aan één van beide fasen van de sloot worden toegewezen en zijn derhalve in de 16e tot 19e eeuw te dateren. Het betreft twee fragmenten van muiltjes, waarvan één versierd met een geometrisch patroon en een fragment van een instapschoen een ingeslepen of geschraapt (eigendoms?) teken (afb. 60).

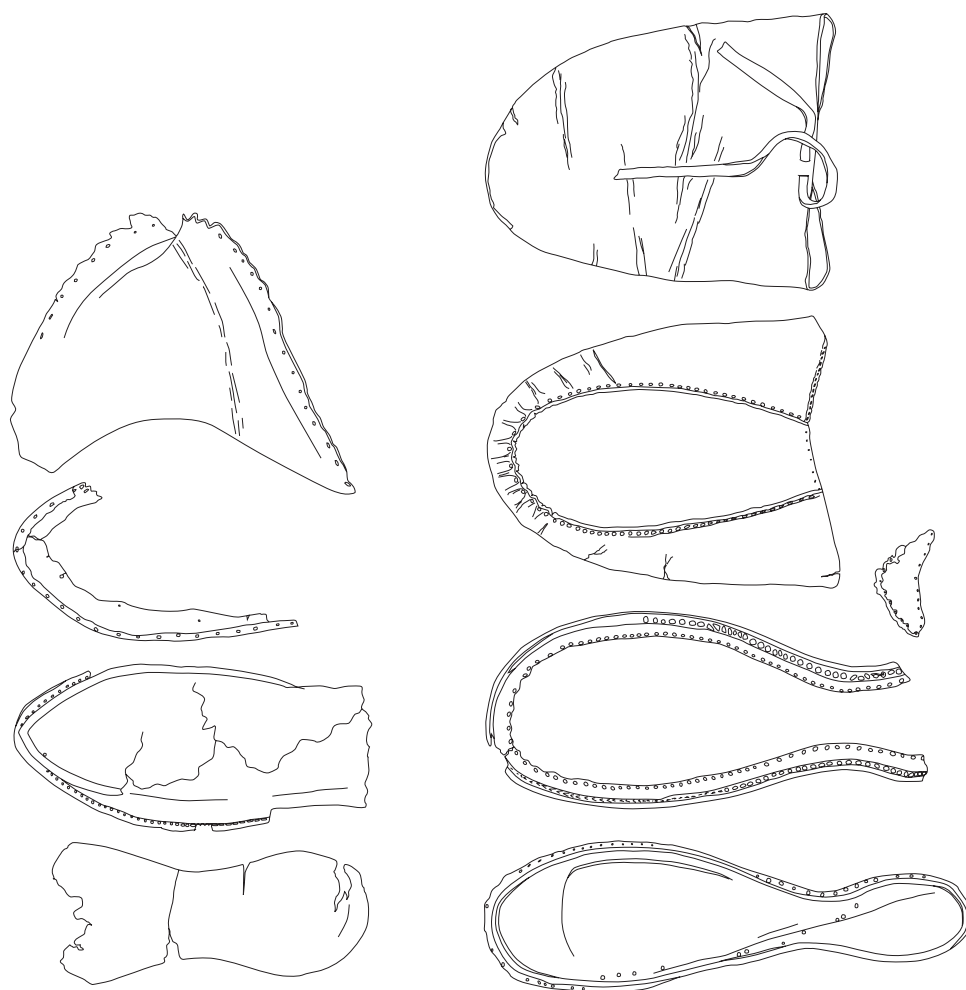
Afb. 55: Enkelhoge schoen (mogelijk Goubitz type 35) (V30). Schaal 1:4.

Afb. 56: Aan één zijde sterk afgesleten schoenzool (V119). De lagen leer waaruit de zool is opgebouwd worden bijeen gehouden door spijkertjes. Schaal 1:4.

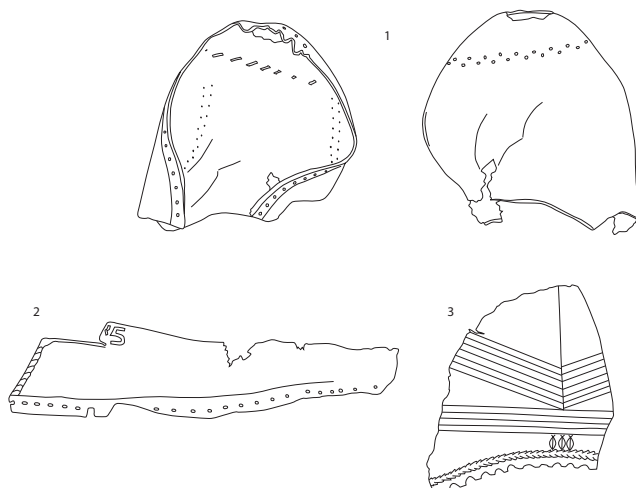

Afb. 57: Zijkant van een lage schoen met een enkel gaatje voor de veter (Goubitz type 130) (V120). Datering: tweede helft 16e eeuw tot eind 18e eeuw (Goubitz et al. 2001). Schaal 1:4.

Afb. 58: Hoge schoen met veter aan de zijkant (Goubitz type 50) (V54). Schaal 1:4.

Afb. 59: Vrijwel complete overschoen (Goubitz type 105) (V58). Alleen een (houten) zool ontbreekt. Schaal 1:4.

Afb. 60: Fragmenten van schoeisel afkomstig uit de sloot S69/70 (V67). Schaal 1:4.

1) Onder- en bovenzijde van de bovenkant van een miltje (Goubitz type 105). De stiksels dienden mogelijk als decoratie.
 2) Zijkant en (deel van) de hiel van een instapschoen met een ingekrast teken: '5 (?). Mogelijk Goubitz type 90, groep 2B.
 3) Bovenkant van een miltje (Goubitz type 105) met ingedrukt versiering met een geometrisch patroon en een decoratieve rand.

4.5.6 *Dierlijk bot*

In totaal zijn er 630 stuks botmateriaal aangetroffen. 89%, oftewel 561 fragmenten, is afkomstig uit de sloot S69/70. De vulling van de sloot is gezeefd waardoor ook de kleinere botfragmenten konden worden meegenomen in de analyse. Determinatie en kwantificatie van het botmateriaal is uitgevoerd door dhr. G. Graas (Hollandia archeologen, Zaanwijk). Zie ook bijlage 7 voor de determinatielijst en enkele taartdiagrammen.

- Grote dieren

Het grootste aantal fragmenten bestaat uit botmateriaal van het rund 228 botten en botfragmenten. Een groot aantal van het botmateriaal vertoonde haksporen (segmenteren), snijsporen (uitbenen) en vraatsporen.

De vraatsporen zijn vrijwel in alle gevallen afkomstig van de hond.

Het aantal niet te determineren botten van grote dieren bedraagt 36 fragmenten.

Dit zijn hoofdzakelijk zeer kleine fragmenten en delen van ribben.

- Middelgrote dieren

Het aantal botten en botfragmenten van het varken bedraagt 95 stuks.

Bijna in alle gevallen zijn deze dieren niet volwassen geworden en al op jongere leeftijd geslacht, dit naar aanleiding van het vergroeiën van de epiphysi en het gebit.

Van 157 kleinere botfragmenten kon niet worden vastgesteld van wat voor dier, maar wel dat het gaat om een middelgroot dier.

Het aantal botten en botfragmenten van schaap/geit bedraagt 32.

Een sprongbeen is bewerkt, 1 zijde afgevlakt, tot bikkel (afb. 59)

- Kleine dieren

Van de kleine dieren konden 3 soorten worden gedetermineerd.

Van de hond 11 botten van zowel kleine en wat grotere individuen (afb. 60 en 61).

Van de kat 12 botten.

Van het konijn 1 bot.

Van 4 botten van kleine dieren kon de soort niet worden vastgesteld.

- Vogels

Het aantal botten van hoenders en watervogels bedraagt 24.

12 botten van de eend, 1 bot van een wintertaling en 11 botten van de krielhoen.

- Vissen

Het aantal botten van de vissen bedraagt 28.

kabeljauw 9 botten; schelvis 7; snoek 3 (afb. 63); karper 2; platvis 2; tarbot 1 (afb. 62)

Van 4 botfragmenten kon de soort niet worden vastgesteld.

-De mens

Het aantal botten afkomstig van de mens bedraagt 2.

Het zijn een rechter knieschijf en een linker bekkenhelft van het mannelijk geslacht (afb. 64 en 65).

Zoals uit bovenstaande onderzoeksresultaten blijkt is het aandeel runderbotten het grootst,

Afb. 59: Sprongbeen van een schaap verwerkt tot bikkel. Foto's afb. 52 - 58 door G. Graas.

Afb. 60: Twee spaaikbenen van een kleine hond.

Afb. 61: Twee ellepijpen van een grotere hond.

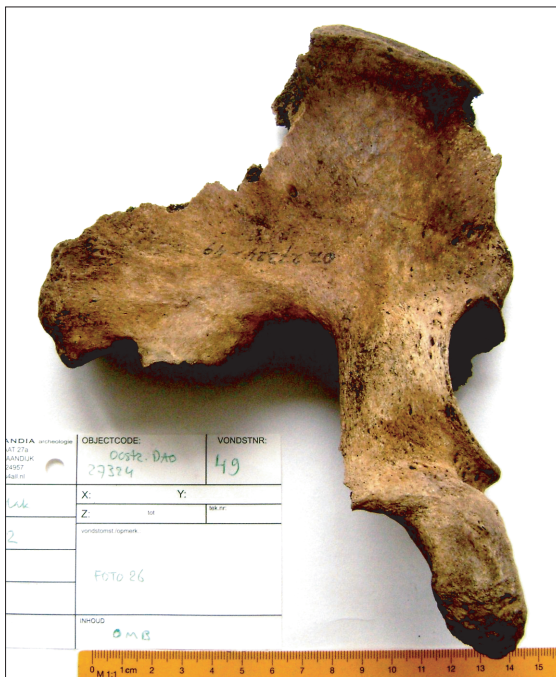
Afb. 62: Fragment van de schedel (articulaire) van een tarbot.

Afb. 63: Fragment van een kaak van een snoek.

Afb. 64: Rechter knieschijf van de mens.

Afb. 65: Linker bekkenhelft van een man.

op afstand gevolgd door varken. De derde meest voorkomende diersoort is de schaap/geit, op de voet gevolgd door vis (zie ook bijlage 7). Deze verhoudingen worden echter getekend door een grote groep onbepaalde botten van middelgrote dieren.

Wanneer het dierlijk botmateriaal van de twee fasen van de sloot (S69/S70) afzonderlijk wordt bekeken valt op dat het aantal botten van schaap/geit in de tweede fase bijna vervijfvoudigd (van 5 naar 24 fragmenten). Of dit een verandering in het voedingspatroon betekend valt te betwijfelen; het aantal botten van dit dier ten opzichte van de totale hoeveelheid botmateriaal is te laag om statistische tendensen te kunnen waarnemen, bovendien is er een overlap aanwezig in de datering van het materiaal uit beide vullingen van

de sloot wat in theorie zou kunnen betekenen dat alle schaap/geit-botten uit de 17e eeuw dateren.

Van dezelfde orde zijn de opmerkelijke afname van het aantal botten van de hond (8 fragmenten uit fase 1, 1 fragment uit fase 2) en de kat (7 tegenover 1 fragment). Dat de afname van het aantal hondenbotten niet betekent dat de hond minder aanwezig was in later eeuwen blijkt wel uit de onveranderd grote hoeveelheid knaagsporen op botten uit zowel de 16e - 18e als de 17e - 19e eeuwse sloot.

De knaagdrang van de Oostzaanse honden heeft er mogelijk ook toe bijgedragen dat er slechts elf fragmenten kippenbot (huishoef/ krielhoef) zijn aangetroffen. Kippenbotten zijn, in tegenstelling tot de botten van rund, varken en schaap/geit, dermate klein en fragiel dat een hond ze volledig kan verorberen. Daarentegen zijn de kleine botten van vis en wild gevogelte iets veelvuldiger aangetroffen (respectievelijk 28 en 13).

Het menselijke bekken is afkomstig van het vlak, ca. 2 m ten zuiden van de sloot (S70). De knieschijf is in de sloot zelf aangetroffen (S69). In het verlengde van de sloot aan de overkant van de Kerkbuurt is eveneens menselijk botmateriaal aangetroffen. Mogelijk is de sloot gedempt met grond afkomstig van het kerkerrein, met daarin resten van geruimde graven (Van den Berg & Vaars 2007, 16). Het feit dat het bekken sporen van verwerking vertoont, ondersteunt deze hypothese.

4.5.7 *Archeobotanie*

Vanwege het ontbreken van geschikte contexten, zoals beerputten of waterputten, zijn er geen botanische monsters genomen tijdens het veldwerk. Wel zijn er enkele pollenbakken geslagen in de putwandprofielen, daar waar het natuurlijke veen overging in antropogene ophogingslagen. De top van het veen is in twee instanties gedateerd door middel van C14-analyse en in beide gevallen bleek de oorspronkelijke top te zijn verdwenen. Het veen heeft mogelijk gegroeid tot aan de eerste bewonings- en/of ontginningsactiviteiten in het gebied in de (late) middeleeuwen. Indien dit (laat)middeleeuwse veen nog aanwezig zou zijn geweest, zou pollenonderzoek een zinvolle bijdrage kunnen hebben geleverd.

4.6 *Beantwoording vraagstellingen*

Met de resultaten van het archeologische onderzoek kan nu een poging worden gedaan de onderzoeksvragen, zoals gesteld in het Programma van Eisen (Kleij 2008), te beantwoorden. In het PvE zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- *Kunnen aparte vindplaatsen onderscheiden worden en zo ja wat is hun begrenzing?*
De gehele onderzoekslocatie kan als één vindplaats worden beschouwd. De begrenzing wordt bepaald door de omvang van de terp. Hiervan is de omtrek binnen het opgegraven areaal echter niet duidelijk aan te wijzen, aangezien deze in zijn uiteindelijke vorm het gehele dorpslint van Oostzaan omvat.
- *Wat is de ruimtelijke spreiding van sporen en structuren zowel horizontaal als verticaal?*
De vroegste sporen, uit de late middeleeuwen, bevinden zich op het natuurlijke veen. De latere sporen zijn in de terphoging (veen) ingegraven en tot slot zijn de structuren, vrijwel allen uit de 19e en 20e eeuw, op een kleilaag bovenop deze veenophoging aangelegd. De losse sporen van bebouwing uit de 17e/18e eeuw zijn op hetzelfde niveau aangetroffen.
De gebouwen uit de laatste fase zijn op de Kerkbuurt georiënteerd. Eenzelfde concentratie langs de Kerkbuurt mag ook voor eerdere bebouwing uit de 17e/18e eeuw worden verondersteld, maar sporen uit deze periode zijn grotendeels door latere activiteiten verstoord. Middeleeuwse sporen, overwegend greppels, bevinden zich over de gehele onderzoekslocatie en volgen het oorspronkelijke verkavelingspatroon.
- *Is er sprake van clustering van sporen en structuren binnen een vindplaats?*
De sloten en greppels uit de 13e – 19e eeuw liggen verspreid over de onderzoekslocatie. De gebouwde structuren zijn eveneens over de gehele locatie aangetroffen, maar zijn duidelijk geconcentreerd langs de straat, de Kerkbuurt.
- *Kunnen meerdere bewoningsfasen onderscheiden worden, zo ja in welke mate zijn deze*

aaneensluitend?

Er zijn bewoningsfasen in de 13e - 15e eeuw, de 17e/18e eeuw en de 19e/20e eeuw te onderscheiden. De dateringen die aan de stratigrafie van de terphogingen en de aangetroffen structuren ontleend kunnen worden zijn echter niet sluitend genoeg om een continuïteit in de bewoningsgeschiedenis aan te kunnen tonen. Dit wordt mede veroorzaakt door de lage bewoningsintensiteit in de vroege periodes. De dateringen van het vondstmateriaal en de resultaten van het onderzoek aan de oostelijke zijde van de Kerkbuurt in ogenschouw nemend kan een bewoningscontinuïteit vanaf de 13e eeuw echter wel worden verondersteld.

- *Wat is de datering of looptijd van de archeologische vondsten en tot welke vondsttypen of vondstcategorieën behoren zij?*

Een kleine hoeveelheid materiaal bestaat uit aardewerkfragmenten uit de late middeleeuwen. Het leeuwendeel van de vondsten is echter afkomstig uit een sloot die op basis van het aangetroffen vondsten in de 17e -19e eeuw gedateerd is. Deze vondsten bestaan uit meerdere materiaalcategorieën, zoals aardewerk, glas, metaal, natuursteen, leer en dierlijk bot.

- *Bevatten de vindplaatsen overblijfselen die duiden op ambachtelijke activiteiten of handel?*

Overblijfselen die op ambachtelijke activiteiten duiden zijn niet aangetroffen op de vindplaats. De aanwezigheid van enkele fragmenten van bijzonder importaardewerk is echter een mogelijke aanwijzing voor handelsactiviteiten, danwel overzeese contacten. In één van de venige ophogingslagen is bij laatmiddeleeuws aardewerk (Pingsdorf-, Andenne- en kogelpotfragmenten) een klein fragmentje steenkool gevonden. Deze vondst is opmerkelijk, aangezien in deze periode steenkool met name in de ambachten gebruikt werd. Te denken valt aan een smederij of metaalbewerking. Bij het proefsleuvenonderzoek aan de overzijde van de huidige onderzoekslocatie aan de Kerkbuurt zijn eveneens enkele stukjes steenkool in laatmiddeleeuwse contexten aangetroffen (Kleij 2003). Ook hier kon voor de aanwezigheid ervan geen directe verklaring worden gevonden.

- *Hoe verhoudt de site zich ten opzichte van analoge vindplaatsen uit dezelfde periode in de regio?*

In Oostzaan is direct ten noorden van het oude gemeentehuis (Kerkbuurt 18) een sleuf gegraven waarin ophogings- en bewoningslagen uit de 13e eeuw zijn aangetroffen (Van Geel, *et al.* 1983). Deze maken deel uit van een boerderijterp direct naast de terp waar ook in de middeleeuwen de kerk op stond.

Op het perceel van de Zuideinde nr. 64 zijn bij het graven van een kleine sleuf eveneens de restanten van middeleeuwse bewoning gevonden. Hier betreft het een niet-opgehoogde huisplaats uit de 11e - 13e eeuw. Mogelijk werden de bewoners van Oostzaan er in de 13e eeuw toe bewogen om op verhoogde huisplaatsen te gaan wonen door toenemende wateroverlast (Van Geel, *et al.* 1983).

Recht tegenover de huidige onderzoekslocatie is in 2002 en 2005 een opgraving uitgevoerd waarbij de resten van een ophoging met bewoningssporen uit de 13e tot 20e eeuw zijn aangetroffen (Kleij 2003, Van den Berg & Vaars 2007).

Op de huidige *site* zijn geen aanwijzingen voor bewoning uit de late middeleeuwen, waardoor een direct vergelijking met de naburige *sites* voor de vroegste periode niet

mogelijk is. De ontwikkelingen van na de middeleeuwen, waarbij de individuele huisterpen langs de weg samensmelten tot een dorpslint doordat de tussenliggende delen worden opgehoogd, is echter zowel bij de huidige *site* als die aan de overkant van de Kerkbuurt herkenbaar (zie ook hoofdstuk 4.7 Synthese).

- *Hoe zien de gebouwresten eruit (materiaal soort, plattegrond, grootte, oriëntatie, manier van bouwen, diepte, hoogte, ligging haard etc.)?*

De muren van de gebouwen uit fase 3 zijn vrijwel allemaal gefundeerd op heipalen die planken ondersteunen waar de bakstenen muren op zijn aangelegd (een zogenaamde Amsterdamse fundering). Een enkele 20e-eeuwse muur is opgetrokken uit beton. De dragende elementen binnen de gebouwen zijn gefundeerd op bakstenen poeren, die eveneens onderheid zijn. Binnen gebouw C zijn restanten van een slietenfundering aangetroffen die mogelijk zijn toe te schrijven aan een 17e-/18e-eeuwse voorganger. Voor een uitgebreide beschrijving van de gebouwen verwijs ik naar hoofdstuk 4.1 t/m 4.3.

- *Is in de ondergrond een terp of een deel van een terp aanwezig? Archeologische indicatoren voor bewoning en terp: verschillende bodemlagen boven elkaar, variërend in dikte van een paar cm tot tientallen cm, de aanwezigheid in de bodem van vlechtwerk, plaggen en bakstenen die in verband liggen, ingeblinde palen, gemetselde poeren, fragmenten dakpannen, scherven glas of aardewerk, metalen voorwerpen of andere artefacten.*

Over de gehele onderzoekslocatie zijn indicatoren voor de aanwezigheid van een terp aangetroffen. De belangrijkste indicatoren zijn antropogene ophogingslagen bovenop het natuurlijke veen. Verschillen in de dikte van de ophoging en de hoogte ten opzichte van het NAP verraden enigszins de vorm van de terp. Daarnaast zijn de op verschillende niveaus ingegraven sporen een aanwijzing voor de aanwezigheid van een terp.

- *Geef met behulp van de datering van artefacten, de relatieve stratigrafie, dendrochronologie en eventueel natuurwetenschappelijke dateringsmethoden de ouderdom van de bodemlagen aan.*

De uit de profielen verzamelde vondsten, zowel uit de venige als de daarop liggende kleiige ophogingslagen (zie hoofdstuk 2.2), dateren vrijwel allemaal uit de late middeleeuwen (13e - 15e eeuw). De oudste sporen die zich onder het ophogingspakket liggen dateren mogelijk in deze periode. De sporen van 17e-/18e-eeuwse bewoning bevinden zich op deze ophoging.

Alleen de de allerbovenste paar lagen, direct onder de recente toplaag bevatten recenter vondstmateriaal. De 19e/20e eeuwse bewoningssporen zijn in de bovenste ophogingslaag ingegraven.

- *Op welke wijze is het terrein ontgonnen en ingericht door de eeuwen heen?*

In de middeleeuwen (13e - 15e eeuw) was het terrein ten westen van de Kerkbuurt ingebruik als akker of weidegebied. De verkaveling van de door greppeltjes gescheiden percelen was zw-no geïoriënteerd en stond haaks op de Kerkbuurt. In deze periode werd het terrein opgehoogd om bewoning mogelijk te maken. Deze ophoging vond plaats vanuit de middeleeuwse terp aan de oostzijde van de Kerkbuurt, waar de huidige kerk zich op bevindt. Bewoning uit de opvolgende perioden, de 17e/ 18e eeuw en

later, concentreren zich langs de Kerkbuurt. Enkele percelen worden in de 16e tot 19e eeuw van elkaar gescheiden door sloten. In de 19e eeuw worden deze gedempt om een grotere dichtheid van bebouwing mogelijk te maken.

- *Geef aan hoe door de aanleg van sloten, greppels, het ophogen van het terrein, het aanleggen van terpen, het oprichten van gebouwen, het dichtgooien van sloten en dergelijke het terrein zich vanaf de eerste bewoning tot het begin van de 20e eeuw heeft ontwikkeld.*

Zie het antwoord op de vorige vraagstelling.

- *Wat was het voedingspatroon van de bewoners?*

Specifieke archeologische contexten die iets over het voedingspatroon van de bewoners zouden kunnen vertellen, zoals beerputten, zijn niet aangetroffen op de onderzoekslocatie. Alleen in de centraal gelegen sloot S69/70 is een grote hoeveelheid dierlijk botmateriaal aangetroffen. Dit huishoudelijk afval zegt uiteraard alleen iets over de consumptie van vlees. Mogelijk zijn de dieren voordat ze geslacht werden ook gebruikt als melkvee of werden de eieren van het gevogelte gegeten. Aanwijzingen hiervoor zijn in de archeologische dataset echter niet gevonden.

De meest voorkomende botten zijn die van grote en middelgrote zoogdieren, zoals rund, varken en schaap/geit.

- *Geef aan met behulp van de aanwezigheid van organische voedselresten en botten/visgraten in kuilen, sloten, grondlagen, putten etc. welk voedsel er door de eeuwen heen gegeten werd.*

Het consumptieafval van dierlijk botmateriaal in beide fasen van de sloot vertoont redelijk gelijke hoeveelheden van elke diersoort. De consumptie van vlees en vis is tussen de 16e en de 19e eeuw daarom mogelijk weinig veranderd. Factoren die deze bewering ondergraven zijn de overlappende datering van het materiaal in de twee slootvullingen en de weinig representatieve aantallen bot van sommige diersoorten. Het grootste aandeel in het soortenspectrum bestaat uit runderbot, gevolgd door respectievelijk varken, schaap/geit, vis en gevogelte. De vissen zijn overwegend afkomstig uit de zoute Zuider- of Noordzee (kabeljauw, platvis, schelvis en tarbot). Snoek en karper vertegenwoordigen de zoetwatervis. De vogelbotten zijn ongeveer gelijk verdeeld in wilde (eend, wintertaling) en gedomesticeerde soorten (huishoen en krielhoen, beide kipsoorten).

Slechts 16 botfragmenten zijn uit een laatmiddeleeuwse context afkomstig. Ook in deze periode overheerst het aantal runderbotten, gevolgd door varken en schaap/geit. Een enkel fragment kan worden toegewezen aan de karper. Aan de overzijde van de Kerkbuurt is bij archeologisch onderzoek wél een grote hoeveelheid botmateriaal uit de late middeleeuwen geborgen (Kleij 2003, 39-42). De verhoudingen tussen de verschillende diersoorten is hier zeer vergelijkbaar met het botmateriaal uit de 16e - 19e eeuwse sloot.

- *Maak een landschapreconstructie gebaseerd op het onverstoorde veen direct onder de terp of onder de oudste bebouwing.*

Een tweetal koolstofdateringen van het natuurlijke veen direct onder de onderste ophogingslaag resulteren in dateringen die vele eeuwen vroeger zijn dan de vroegste bewoning in Oostzaan (respectievelijk de Romeinse tijd en de late bronstijd / vroege

ijzertijd). Dit betekent dat het terrein geëgaliseerd, geërodeerd of afgegraven is in de vroegste fase van de bewoningsgeschiedenis. Een reconstructie van het landschap van vlak voor de middeleeuwse ontginning is daardoor niet mogelijk.

- *Zijn er aanwijzingen voor de verbouw van graan en zo ja, in welke perioden vond dit plaats?*

Er zijn door het ontbreken van voor monsternamen geschikte resten geen aanwijzingen voor de verbouw van graan aangetroffen.

- *Archeologische indicatoren: resten graan en dorsafval gekoppeld aan dateringen.*

N.v.t.

- *Welke archeologische artefacten zijn aanwezig? Tot welke type behoren ze, wat is hun datering en herkomst?*

Artefacten uit de late middeleeuwen (13e - 15e eeuw) bestaan overwegend uit kleine fragmenten van aardewerk. Hieronder bevindt zich regionaal geproduceerde kogelpot, grijsbakkend en vroeg roodbakkend aardewerk, maar ook Andenne, Pingsdorf en proto- en bijna- en echt steengoed, de laatste onder andere afkomstig uit Siegburg. De overige artefacten dateren uit de 16e - 19e eeuw en omvatten alle vondstcategorieën. Het aardewerk bestaat voor het grootste deel uit gewoon gebruiksaardewerk, zoals borden, kommen, kannen, grapen, testjes, bakpannen, etc. Ook de typen waartoe dit aardewerk behoort beslaat een breed spectrum: geglazuurd roodbakkend aardewerk, al dan niet met slibversiering, witbakkend aardewerk, steengoed, majolica, faïence, industrieel geproduceerd aardewerk, porselein, etc. Het aardewerk is afkomstig van verschillende productiecentra, waaronder de Hollandse productie van majolica, faïence, rood- en witbakkend aardewerk en het Maastrichtse industriële aardewerk. Uit Duitsland, in het bijzonder Siegburg, Keulen, Frechen en Langerwehe werd het steengoed betrokken. Beschilderde borden kwamen uit het Nederrijnse gebied en enkele stuks faïence uit Italië. Enkele voorwerpen van 17e/18e eeuws porselein zijn afkomstig uit China. Luxe aardewerk zoals het goudlustermajolica werd op het Iberische schiereiland geproduceerd, maar ook een uitheems product als olijfolie kwam verpakt in micakruikjes uit deze regio.

De meeste metaalvondsten zijn in de 17e/ 18e eeuw te dateren. De scherpste dateringen worden uiteraard door de munten geleverd, die allen in de 18e eeuw zijn geslagen in productieplaatsen in Gelderland, Holland, Zeeland en West-Friesland. Verder zijn er onder andere een tinnen lepel (18e eeuw), een met emaille versierd mesheft (17e eeuw), een fragment van een spade (17e - 19e eeuw), een scharnier (18e eeuw) en een kachelpook (19e eeuw) aangetroffen. Een aardige vondst is die van een triplex schaakstuk bevestigd op een magneetje. Deze kan als één van de weinige vondsten direct in verband worden gebracht met de school. Het is opmerkelijk dat een gebouw dat zo langdurig en intensief gebruikt is als de school, afgezien van de funderingen, zo weinig materiële resten heeft achtergelaten.

Het aangetroffen glaswerk bestaat overwegend uit drinkgerei uit de 17e/ 18e eeuw, zoals roemers, noppenbekers, komeetbekers en fragmenten van (wijn)flessen. Glas werd in deze periode doorgaans in Nederland of Duitsland geproduceerd.

Artefacten van steen, zowel gebakken als natuursteen, zijn schaars. Het merendeel van het materiaal uit deze categorie bestaat uit zeer gefragmenteerd bouw materiaal, met als het meest in het oog springende voorwerpen een stuk dakbedekking van leisteen en een

montantsteen die mogelijk afkomstig is van de middeleeuwse kerk van Oostzaan.

- *Kan er een verschil in sociale stratigrafie binnen de verschillende gebouwen worden vastgesteld? Kan de functie van de verschillende gebouwen worden vastgesteld?*

Een sociale stratigrafie is moeilijk vast te stellen, al lijkt het negentiende-eeuwse gebouw D, het zogenaamde renteniershuis, door zijn afmetingen en statige voorkomen door een beter bemiddeld persoon te zijn gebouwd en bewoond. Gebouw A heeft dienst gedaan als school (de Kerkbuurtschool). Gebouw C1 en C2 waren kleine woonhuizen en gebouwen B en E waarschijnlijk schuren op de erven van deze huizen.

- *Archeologische indicatoren: groepeer de artefacten per gebouw en kijk welke gebouwen, of delen van gebouwen kostbare of goedkope voorwerpen bevatten en welke gebruiksvoorwerpen in welke gebouwen aanwezig zijn.*

De hoeveelheid artefacten die in relatie kunnen worden gebracht met een specifiek gebouw is te laag om uitspraken te kunnen doen over sociale status of rijkdom. Dit geldt ook voor gebruiksvoorwerpen die een specifieke activiteit impliceren. Het merendeel van de voorwerpen is in een slootcontext aangetroffen. Hieronder bevonden zich enkele kostbare (aardewerken) voorwerpen die tot een welgesteld huishouden moeten hebben behoord. Bij welk gebouw dit huishouden hoorde, als deze al is aangetroffen bij het archeologische onderzoek, is niet vast te stellen.

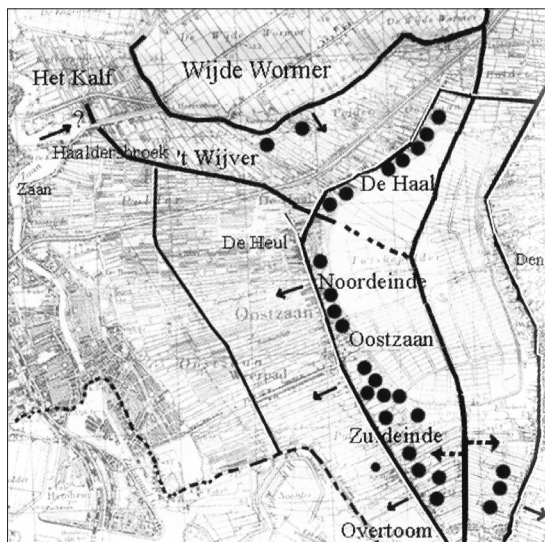
4.7 *Synthese*

In de nu volgende synthese worden de onderzoeksresultaten verwerkt in een overzicht van de ontwikkeling van de dorpskern van Oostzaan tussen de middeleeuwen en de 19e/20e eeuw. Hierbij zullen niet alleen de resultaten van de in 2007 en 2008 uitgevoerde opgraving aan de Kerkbuurt 1-6 worden betrokken (Gerritsen 2008), maar ook die van de opgravingen van 2002 en 2005, aan de overzijde van de huidige onderzoekslocatie (Kleij 2003, Van den Berg & Vaars 2007) worden meegenomen in de overwegingen.

Het eerste hoofdstuk van de bewoningsgeschiedenis van Oostzaan wordt geschreven door enkele pioniers die zich omstreeks de 11e eeuw vestigden op een hoogveenkussen tussen de veenstromen de Twiske en de Watering. Vanuit de ontginningsas het Twiske werd het veen ontwaterd en geëgaliseerd ten behoeve van landbouw (Van Braam 1993, 96 ff.). Het ontwateren van het hoogveen en het stijgen van de stormvloedhoogte door de aanleg van dijken in de regio zorgden ervoor dat het water een bedreiging vormde voor de bewoners van Oostzaan en men noodgedwongen op opgehoogde huisplaatsen ging wonen. Uit een door RAAP uitgevoerde *survey* blijkt dat de vroegste bewoning zich aan de oostzijde van de Kerkbuurt/ Zuideinde bevond (Stolp 2000) (afb. 59).

De bij archeologisch onderzoek aangetroffen 12e- en 13e-eeuwse artefacten markeren de vroegste bewoningsfase van een terp langs de Kerkbuurt (Kleij 2003, Van den Berg & Vaars 2007). De aangetroffen voorwerpen zijn als huishoudelijk afval in een waterloop rond de terp gedeponeerd. Even ten zuiden van de waterloop is een waterput met op de bodem enkele complete 13e-eeuwse kannen van proto-steengoed aangetroffen (Van den Berg & Vaars 2007). De bewoning concentreerde zich waarschijnlijk rond de kerk, op een terp waar in de middeleeuwen onder andere ook het rechthuis stond. Ten noorden van deze terp is bij archeologisch onderzoek in 1983 een aantal ophogingslagen van een terp gedocumenteerd, waarbij het diepst liggende woonniveau rond 1300 kon worden gedateerd (Van Geel *et. al* 1983). De sleuf die bij dit onderzoek gegraven is, lag op enkele meters ten noorden van het oude stadhuis. In het zuidelijke uiteinde van deze sleuf werd mogelijk een sloot aangesneden. Het zou kunnen gaan om de noordelijke tegenhanger van de waterloop die ten zuiden van de kerk is aangetroffen.

Aan de westzijde van de Kerkbuurt zijn enkele greppels aangetroffen die tonen dat de lengterichting van het verkavelingspatroon haaks op de weg geïntendeerd was (afb. 66).

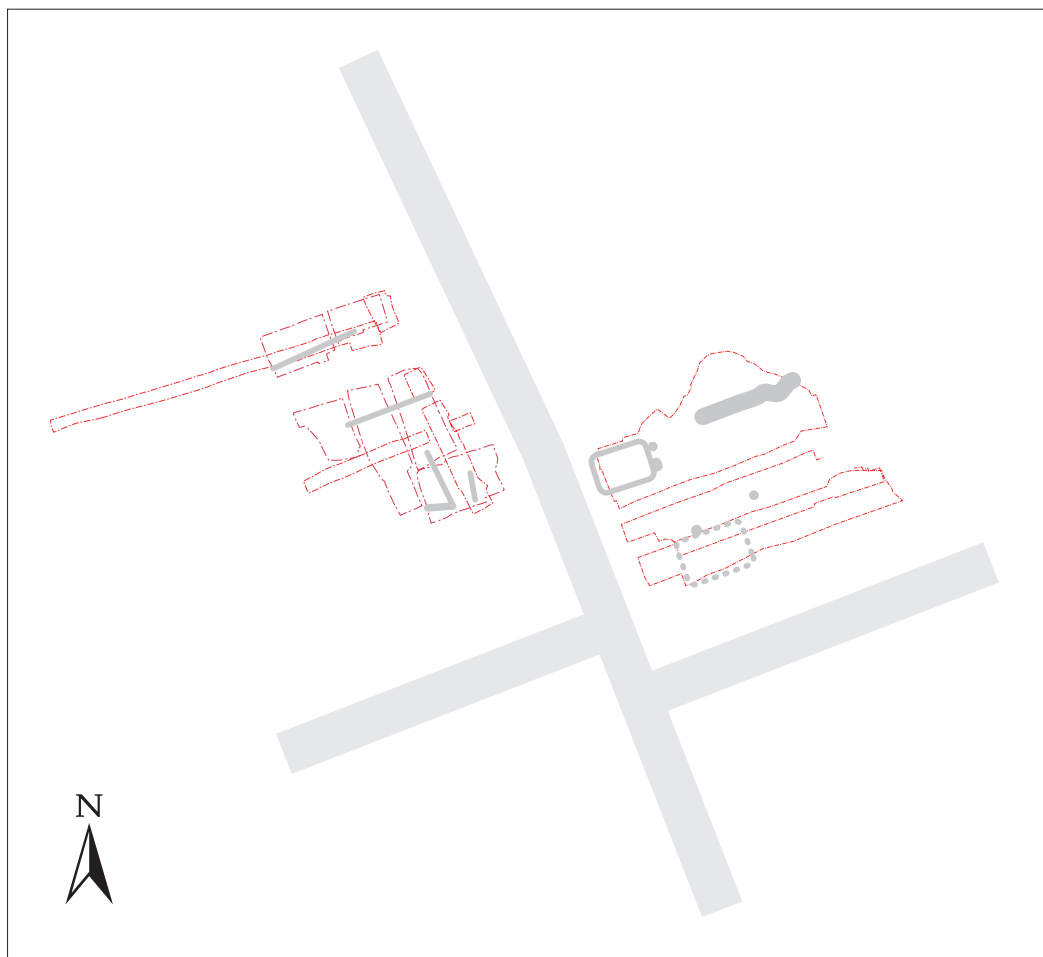
Halverwege de 15e eeuw wordt de waterloop ten zuiden van de kerk gedempt om uitbreiding van deze terp mogelijk te maken. De op beide onderzoekslocaties aan weerszijden van de Kerkbuurt aangetroffen ophogingslagen maken deel uit van de uitbreiding. De terp krijgt mogelijk

Afb. 66: Oostzaan en de Haal. Zwarte stippen: oudste bewoningssporen eind 12e - begin 13e eeuw; stippellijntje: ontginningsrichting vanuit het Twiske. Uit: Stolp 2000, afb. 63.

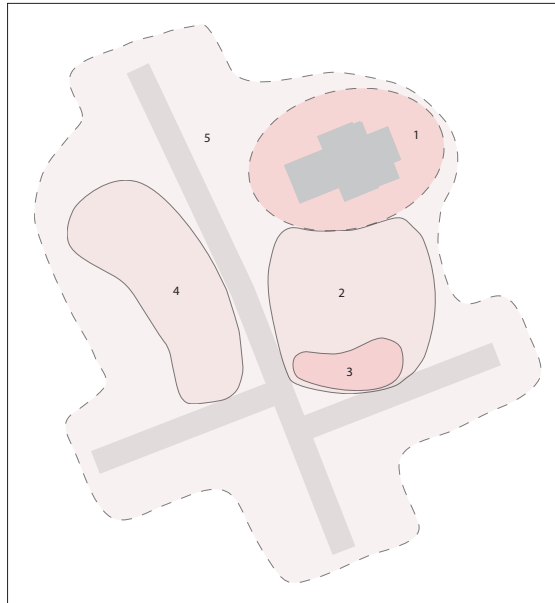
in deze periode zijn langgerekte vorm waarmee de bewoning op afzonderlijke terpen het aanzien van een verhoogd bewoningslint krijgt (afb. 68).

Bewaard gebleven bewoningssporen uit deze periode zijn helaas schaars. Mogelijk is een schuurtje met pluggenwanden in de 15e of 16e eeuw te dateren (zie afb. 67). Vrijwel direct na het dempen van de waterloop, mogelijk in de 16e eeuw, wordt er een zw- no geïntendeerde grenssloot gegraven. Deze sloot is aan beide zijden van de Kerkbuurt teruggevonden.

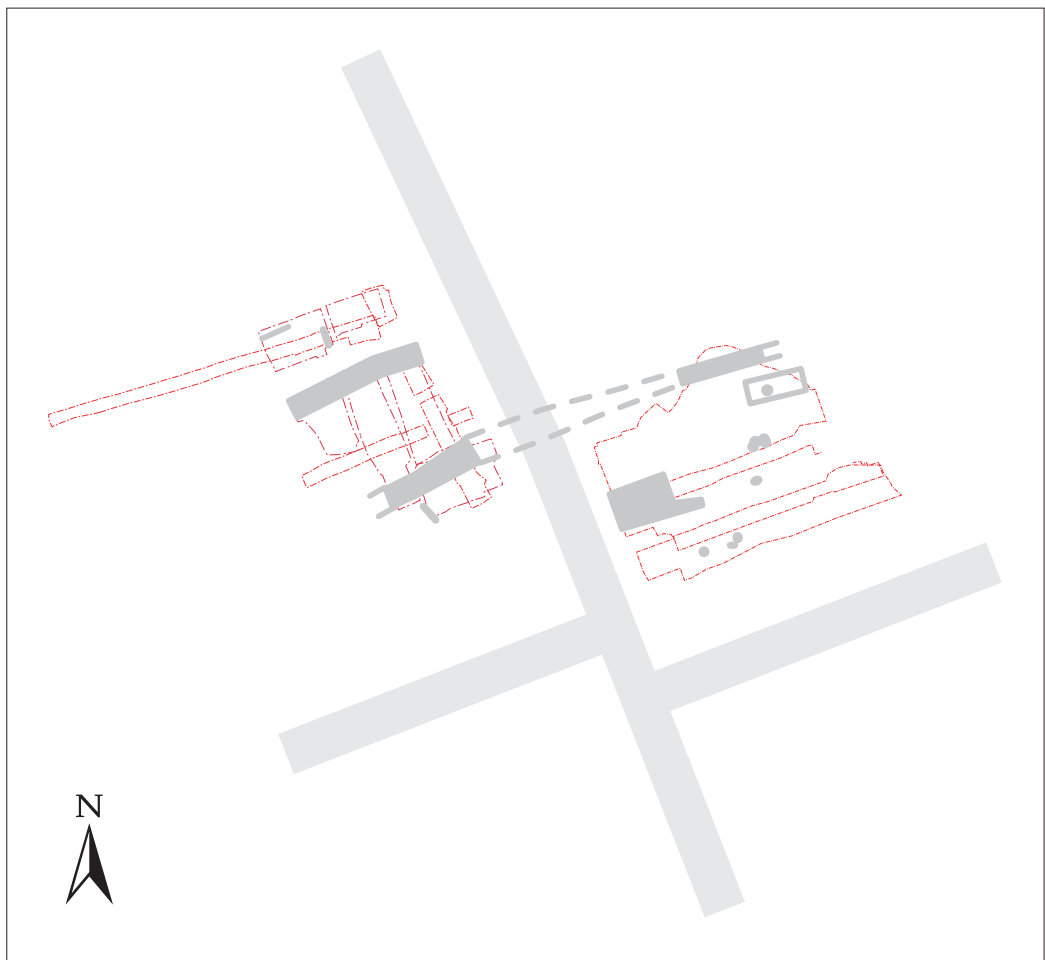
Een relatief kleine hoeveelheid 16e-eeuws vondstmateriaal, waaronder de fragmenten van het zeldzame Iberische goudlustermajolica en een vrijwel complete met medaillons versierde *Schnelle* uit Siegburg, geeft aan dat er wel degelijk bewoning aanwezig was in het 16e-eeuwse Oostzaan. Meer dan dat kan dit aardewerk worden gezien als kostbare pronkwaar en suggereert een zekere mate van welvaart. Dit past in het beeld van een opbloeiend Oostzaan vanaf het eind van de 16e tot in de 17e eeuw na een periode van grote armoede in de 14e en 15e eeuw (Kleij 2003, Van Braam 1993, 167 ff.). De

Afb. 67: Fase 1 van de bewoning in Oostzaan langs de Kerkbuurt (12e tot eerste helft 15e eeuw), aangetroffen bij archeologisch onderzoek in 2002, 2005 en 2007. Van noord naar zuid (in lichtgrijs) loopt de Kerkbuurt - Zuideinde, van west naar oost respectievelijk de Kerkstraat en de Dominee N. Zwiepsingel. De kaart is niet op schaal. De structuur aan de oostzijde van de Kerkbuurt (plaggenschuurtje) dateert mogelijk later dan de overige sporen, maar is waarschijnlijk niet jonger dan 16e eeuws (Van den Berg & Vaars 2007).

Afb. 68: In aanvulling op de reconstructie van de vorm van de terp aan de hand van de opbouw van de ophogingslagen (hoofdstuk 4.4) toont deze afbeelding de ontwikkeling van de terp. Op de 12e/13e eeuwse kern van de terp (1) bevindt zich de kerk en, in de middeleeuwen, ook het rechthuis. Halverwege de 15e eeuw wordt de terp naar het zuiden uitgebreid (2). De eerste bewoning na deze uitbreiding bevindt zich mogelijk bij de kruising van de Dominee N. Zwiepsingel en de Kerkbuurt (3). De terrophoging tussen dit deel en de oorspronkelijke kern met de kerk en het rechthuis wordt onderbroken door een sloot. Ook aan de westzijde van de weg wordt een ophoging aangebracht (4). De dan al langgerekte dorpsterp vormt de basis voor het aaneengesloten bewoningslint uit de latere perioden (5).

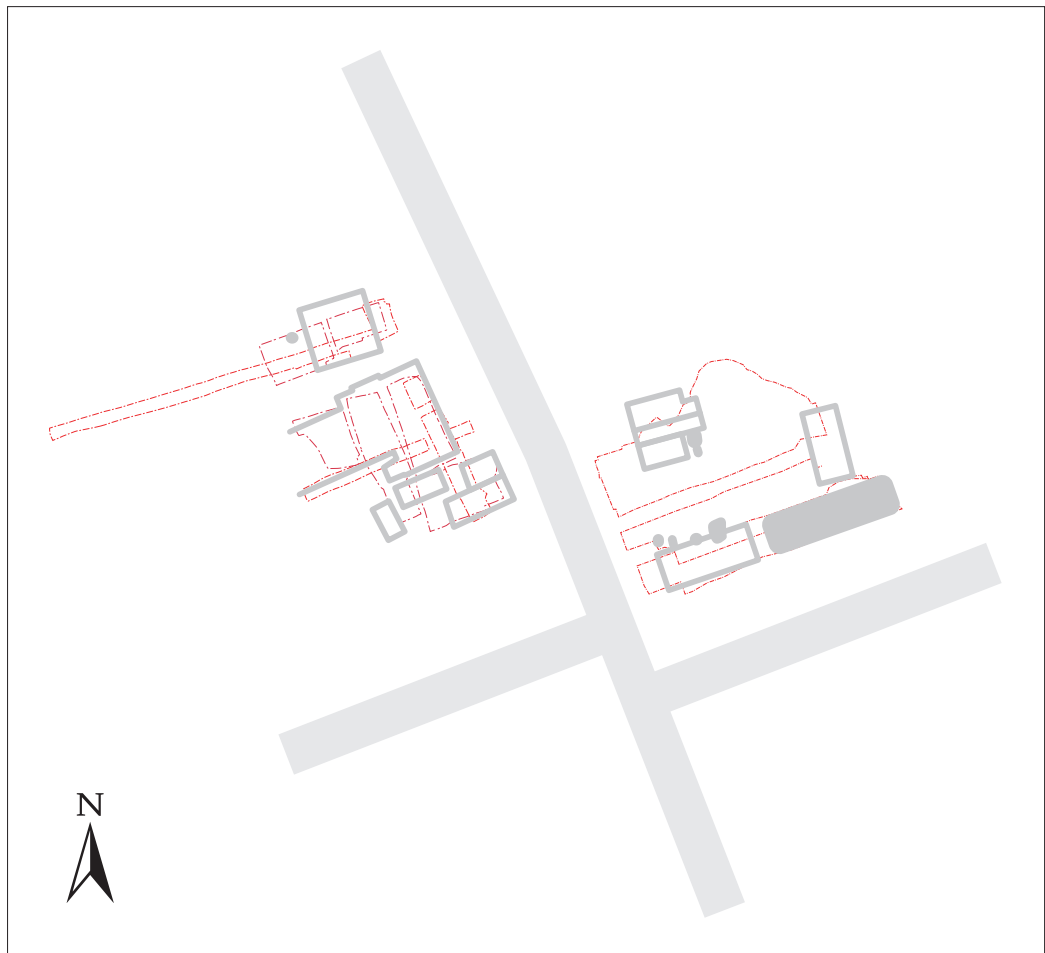

Afb. 69: Fase 2 van de bewoning langs de Kerkbuurt te Oostzaan (ca. 17e/18e eeuw). Alleen de loop van de middelste sloot is geëxtrapoleerd d.m.v. stippellijnen, maar voor de twee andere sloten mag eenzelfde doorlopende zw-no oriëntatie worden verondersteld.

vroege datering van het goudlustermajolica (1500-1525) kan betekenen dat (enkele vooraanstaande inwoners van) Oostzaan al zeer vroeg meeliftten op de opkomende welvaart die de zich ontwikkelende handel tussen Nederland en de rest van Europa - waaronder de lucratieve Oostzeevaart - met zich mee bracht. Het kostbare aardewerk kan verkregen zijn via contacten in de overzeese handelscheepvaart.

Aan het eind van de 16e eeuw, in 1573, krijgt Oostzaan een tegenslag te verwerken als binnenvallende Spaanse troepen grote vernielingen aanrichten. Enkele gebouwen, waaronder de kerk, raken beschadigd. Het is mogelijk tijdens of kort na deze gebeurtenissen dat het kostbare aardewerk sneuvelt en in een sloot terecht komt. Al snel begint men met het herstel; verwerkt in de fundering van een eind 16e-/begin 17e-eeuws woonhuis met een stenen opbouw wordt een fragment van een uit de kerk afkomstige grafsteen ontdekt (Van den Berg & Vaars 2007). In 1617 wordt het middeleeuwse rechthuis vervangen en in 1760/1761 neem de huidige kerk de plaats van de oude kerk in.

Behalve het stenen huis zijn er bij het archeologische onderzoek slechts gefragmenteerde resten van bebouwing uit de 17e en 18e eeuw aangetroffen. Aan de oostzijde van de Kerkbuurt zijn een drietal waterputten en een drietal afvalkuilen uit de 17e eeuw ontdekt. Aan de westzijde zijn enkele funderingselementen, met name houten palen en enkele poeren, mogelijk in de 17e/18e eeuw te dateren. Het gaat hierbij dan om voorgangers

Afb. 70: Fase 3 van de bebouwing langs de Kerkbuurt te Oostzaan (19e/20e eeuw).

van gebouwen waarvan vooral de 19e-/20e-eeuwse resten goed gedocumenteerd konden worden, in het bijzonder gebouw A waarbij enkele poeren mogelijk tot de voorganger behoren en gebouw C2 waarin enkele slieten zijn aangetroffen die vóór de 19e eeuw kunnen worden gedateerd.

De belangrijkste overblijfselen uit 17e/18e eeuw zijn de drie zw-no geörienteerde sloten die bij de herinrichting van het terrein na de invallen van de Spanjaarden parallel aan de oude middeleeuwse verkavelingsgreppels zijn gegraven (afb. 69). De reeds genoemde middelste sloot die de waterloop ten zuiden van de kerk verving in de late 16e eeuw is van de drie het beste onderzocht. De overige twee konden door recente verstoringen of beperkingen aan de ontgravingsdiepte bij het archeologische onderzoek slechts fragmentarisch worden gedocumenteerd. De centrale sloot kende twee fasen waarvan de vullingen grote hoeveelheden vondstmateriaal herbergden. De aanvang van de oudste fase is zoals gezegd mogelijk aan het eind van de 16e eeuw te dateren en is bij het dempen opgevuld met 17e en 18e eeuwse materiaal. De tweede fase, evenals de eerste fase voorzien van een beschoeiing van palen en planken, werd opvolgend op de eerste uitgegraven en raakte in de tweede helft van de 19e eeuw buiten gebruik.

Het toenemen van de bewoningsdichtheid, een trend die zich mogelijk al in de 18e eeuw ontwikkelt, zet zich in de 19e en 20e eeuw voort. Aan de oostzijde van de Kerkbuurt bevinden zich enkele stenen gebouwen, waaronder een woonhuis (het “huis van opa Witbaard”) met daarnaast een barbier annex café, een drietal waterkelders en een werkplaatsje (Kleij 2003, Van den Berg & Vaars 2007) (afb. 70). Ook is er een in de zuidoosthoek van het onderzoeksgebied een insteekhaventje aangetroffen, de mogelijke voorloper van de Dominee N. Zwiepsingel.

Aan de westzijde bevindt zich een groot en prominent gebouw: de in 1867 gebouwde school (gebouw A). De in 1929 aangebouwde voorvleugel werd in 2005 als laatste deel van de school gesloopt. Ten noorden van de school bevindt zich een zogenaamd renteniershuis, waarvan de funderingen tijdens het archeologische onderzoek in goede staat werden aangetroffen (gebouw D). De gebouwen B, C1, C2 en E ten zuiden van de school zijn geïnterpreteerd als 19e-/20e-eeuwse woonhuizen en bijgebouwen.

Even ten zuiden van het onderzoeksgebied, nabij de kruising met de Kerkstraat werd in 1860 het eerste winkeltje van de familie Heijn opgericht. In 1887 nam Albert Heijn de kruidenierswinkel over en legde het fundament voor de welbekende multinational die de naam nu vertegenwoordigd.

De verdichting van de bebouwing in de 19e en 20e eeuw is een teken van toenemende welvaart en een stijgende populatie. Na de Tweede Wereldoorlog is Oostzaan zelfs één van de rijkste gemeenten van Nederland (Wikipedia.nl). De huidige bouwplannen die hebben geleid tot dit archeologische onderzoek geven aan dat het proces van ontwikkeling, dat ooit begon in de middeleeuwen, nog steeds niet voltooid is, maar dat Oostzaan nog immer een groeiende gemeente is.

5 Literatuur

Berendsen, H.J.A., 2000: *Landschappelijk Nederland*, Assen.

Berg, G.T.C. van den & J.P.L. Vaars, 2007: Archeologische opgravingen in de Kerkbuurt te Oostzaan, *Hollandia-reeks* 97, Zaandijk.

Besteman, J. & J. Guiran, 1983: Het middeleeuws-archeologisch onderzoek in Assendelft; een vroege veenontginning in middeleeuws Kennemerland, in: R.W. Brandt *et al.* (red.), *De Zaanstreek archeologisch bekeken*, 96-128, Zaanstad.

Braam, A. van, 1993: *Zaandam in de Middeleeuwen*, Hilversum.

Duco, D.H., 1987: *De Nederlandse kleipijp, Handboek voor dateren en determineren*, Leiden.

Gangelen, H. van, et al., 1997: *Hoorn des Overvloeds. De bloeiperiode van het Noord-Hollands slibaardewerk (ca. 1580 - ca. 1650)*, Wormerveer.

Gawronski, J. & J. Veerkamp, 2003: Over staal, kleef en stuit. Funderingen in Amsterdam, in: J. Gawronski, *et al.* (red.), *Amsterdam. Monumenten & Archeologie* nr. 2, 10-23, Amsterdam.

Geel, B. van, J.M. Bos & J.P. Pals, 1983: Archaeological and Palaeoecological Aspects of a Medieval House Terp in a Reclaimde Raised Bog Area in North Holland, in: W.A. van Es *et al.* (red.), *Berichten van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (BROB)* jrg. 33, 419-444.

Gerritsen, S., 2008: Inventariserend veldonderzoek (proefsleuven) aan de Kerkbuurt 1-6, Oostzaan, gemeente Oostzaan, *Hollandia-reeks* 203, Zaandijk.

Goubitz, O., C. van Driel-Murray & W. Groenman-van Wateringe, 2001: *Stepping through Time. Archaeological footwear from prehistoric times until 1800*, Zwolle.

Kleij, P., 2003: Aanvullend Archeologisch Onderzoek (AAO) Kerkbuurt 8 en 10 (Centrumplan), *Hollandia-reeks* 28, Zaandijk.

Klijn, E.M.Ch.F., 1987: *Eet- en sierlepels in Nederland tot ca. 1850*, Lochem-Gent.

Korf, D., 1979: *Tegels*, Haarlem.

Lenting, J.J., *et al.* (red.), 1993: *Schans op de grens. Bourtanger bodemvondsten 1580-1850*, Sellingen.

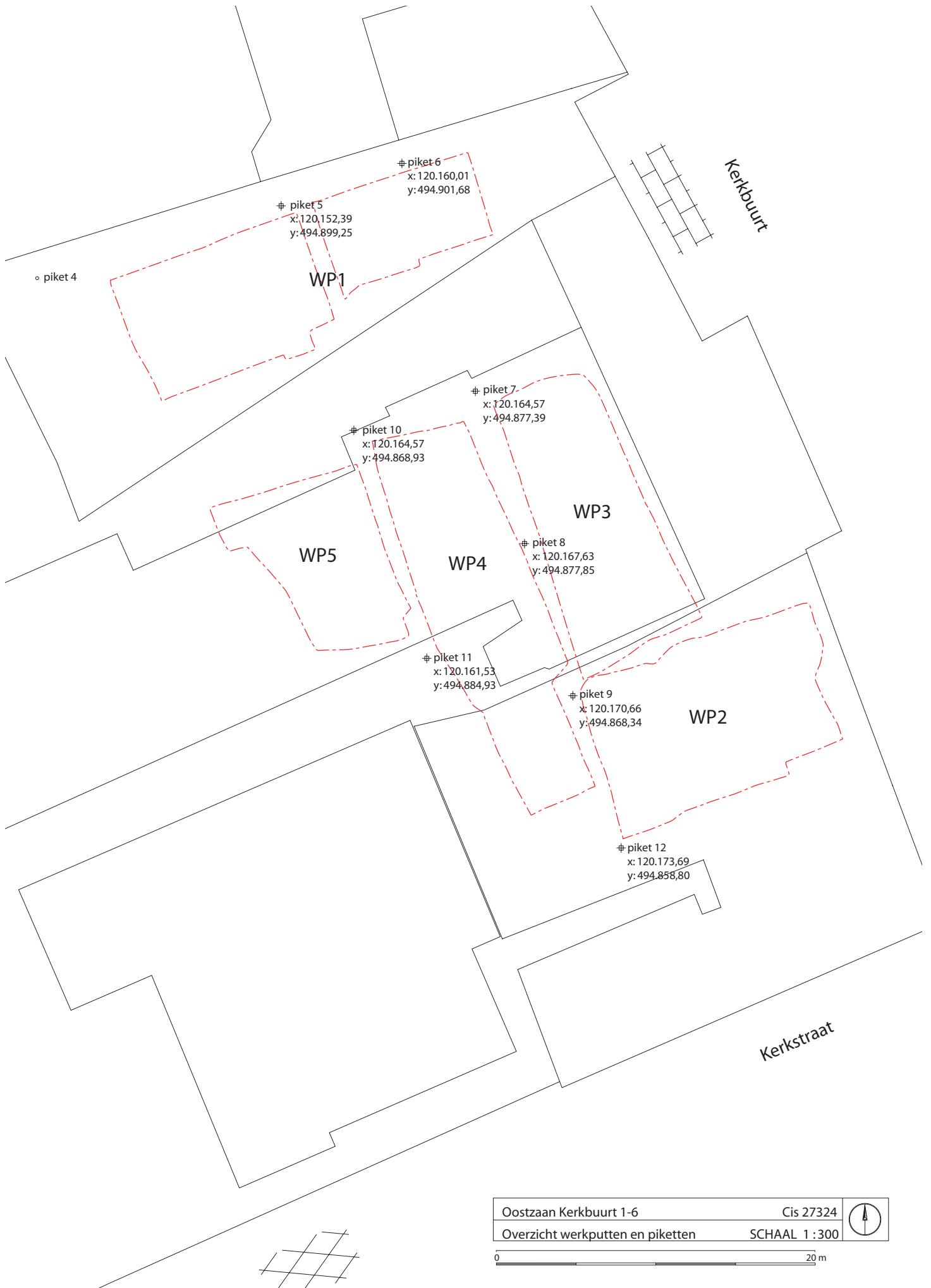
Oirschot, A. van, jaar van uitgave onbekend: *Antiek kopen. IJzeren voorwerpen*, Helmond.

Ostkamp, S., 2003: Gebed in eenvoud. Gebruik en productie van pijparden beelden in Gorcum, *In Gorcum gebakken*, 56-63, Gorinchem.

- Pannekeet, C.J.G.: *De kopergeld pagina. Alles over het Nederlandse kopergeld uit de tijd van de Republiek*, <http://www.duiten.nl> (21/09/2009).
- Pluis, J., 1997: *De Nederlandse Tegel, decors en benamingen 1570-1930*, Leiden.
- Reineking Von Bock, G., 1986: *Steinzeug*, Kunstgewerbemuseum der Stadt Köln, Keulen.
- Stolp, J.J., 2000: Eindelijk beschaving, *Grondsporen. Veertig jaar archeologisch onderzoek in de Zaanstreek. 1960 - 2000*, 48-75, Wormerveer.
- Uitgeverij Zonnebloem (geen auteur) 1981: *Officiële catalogus. Koperen munten, geslagen door de zeven provinciën der verenigde nederlanden 1546-1795*, Hillegom.
- Uitgeverij Zonnebloem (geen auteur) 1988: *V.O.C. nederlands Indië 1594-1949*, Hillegom.
- Vaars, J.P.L., 2007: Archeologisch Bureauonderzoek Kerkbuurt 1-6, Oostzaan, gemeente Oostzaan, *Hollandia-reeks* 151, Zaandijk.
- Vaars, J.P.L. & R.W. Vanoverbeke 2006: Conserveringsrapport metaalvondsten Oostzaan, Kerkbuurt, gemeente Oostzaan, *Hollandia-reeks* 128, Zaandijk.
- Vos, P., 1983: De relatie tussen de geologische ontwikkeling en de bewoningsgeschiedenis in de Assendelver polders vanaf 1000 v. Chr., in: R.W. Brandt *et al.* (red.), *De Zaanstreek archeologisch bekeken*, 6-32, Zaanstad.
- Vos, P., 1998: De geschiedenis van de Zaanse bodem. Een reeks profielreconstructies tussen Groenedijk en Twiske, in: F. D. Zeiler (red.), *De dubbele bodem. Verkenningen op en onder het maaiveld van de Zaanstreek*, 15-21, Wormer.
- Weerts, H., *et al.*, 2006: Nooit meer: Afzettingen van Duinkerke en Calais, *Archeobrief* jrg. 10, nr. 2, 28-34.
- Zühlcke, S., *et al.*, 2008: *Westerwälder Gebrauchsgeschirr von der Mitte des 19. Jahrhunderts bis in die 1960er Jahre*, deel 1 & 2, Nürnberg.

Bijlage 1 Veldtekeningen

- Tekening 1: WP1 oost, vlak 1 en 2
- Tekening 2: WP1 west vlak 1
- Tekening 3: WP 1 west vlak 2
- Tekening 4: WP 1 west vlak 3
- Tekening 5: WP 1 west- en oostprofiel
- Tekening 6: WP 1 noord- oost- en westprofiel dam
- Tekening 7: WP 1 oost vlak 3
- Tekening 8: WP 2 vlak 1
- Tekening 9: WP 2 vlak 2
- Tekening 10: WP 2 west- en zuidprofiel
- Tekening 11: WP 2 vlak 3
- Tekening 12: WP 3 zuid vlak 1
- Tekening 13: WP 3 noord vlak 1
- Tekening 14: WP 3 zuid vlak 2
- Tekening 15: WP 3 noord vlak 2
- Tekening 16: WP 3 noord vlak 3
- Tekening 17: WP 3 oostprofiel
- Tekening 18: WP 4 zuid vlak 1a+b
- Tekening 19: WP 4 noord vlak 1
- Tekening 20: WP 4 zuid vlak 2
- Tekening 21: WP 4 noord vlak 2
- Tekening 22: WP 4 noord vlak 3
- Tekening 23: WP 4 zuid vlak 3
- Tekening 24: WP 4 westprofiel/ WP 5 zuid- en einde westprofiel
- Tekening 25: WP 3 zuid vlak 3
- Tekening 26: WP 5 vlak 1 en 2
- Tekening 27: WP 5 vlak 3

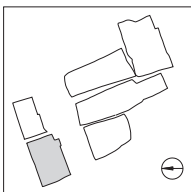
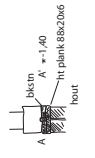
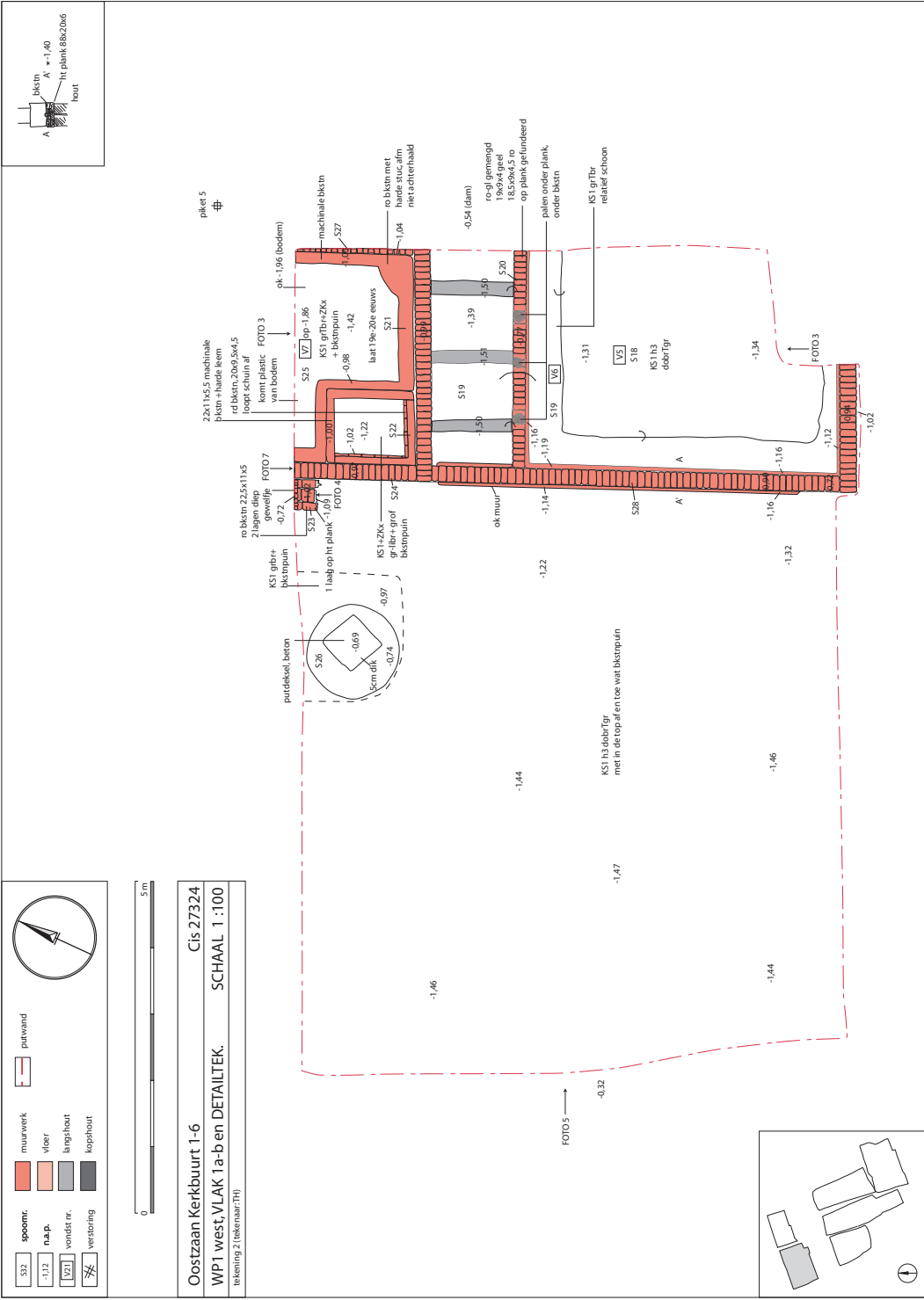
Oostzaan Kerkbuurt 1-6	Cis 27324	
Overzicht werkputten en piketten	SCHAAL 1 : 300	

0 20 m

S22 spouwz.
 muurwerk
 putwvand
-1.12 n.a.p.
 vloer
 langshout
VZ vondsli nr.
 kopshout
/ verstoing

Oostzaan Kerkbuurt 1-6 **Cis 27324**
WP1 west, VLAK 1a-b en DETAILTEK. **SCHAAL 1 : 100**
 tekening 2 (bikenaar/TH)

	spoornr.		mauerwerk		putwand
	na.p.		vloer		pluggen
	vondst.n.r.		langshout		
	vestoring		kopshout		

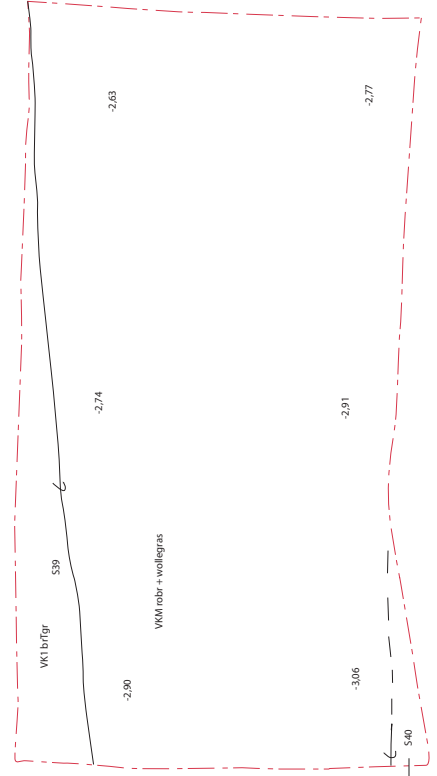

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP1 oost, VLAK 3.
 rekening 7 (rekenaar:TH)

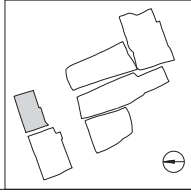
Cis 27324
 SCHAAL 1 : 100

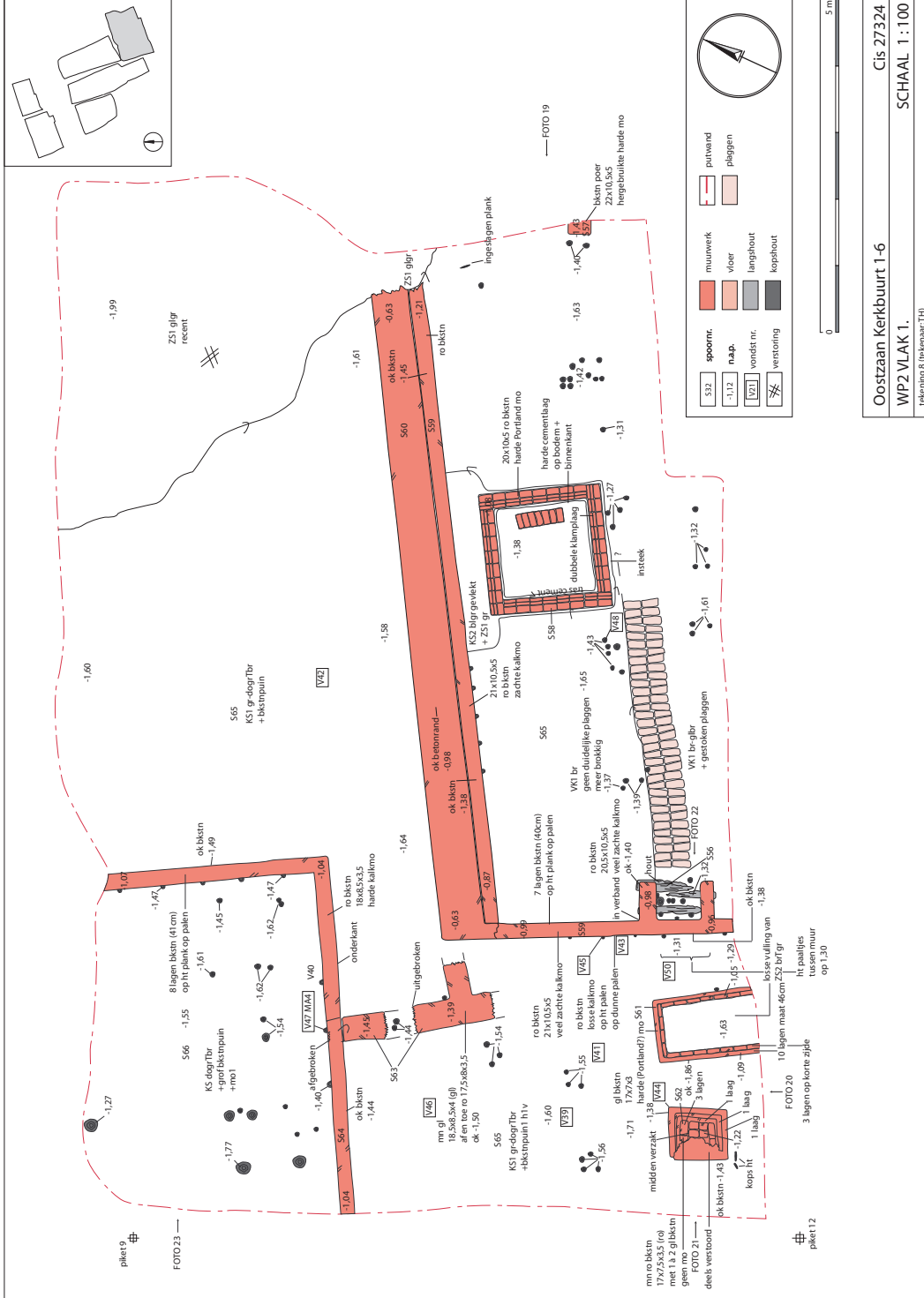
piket 5

piket 6

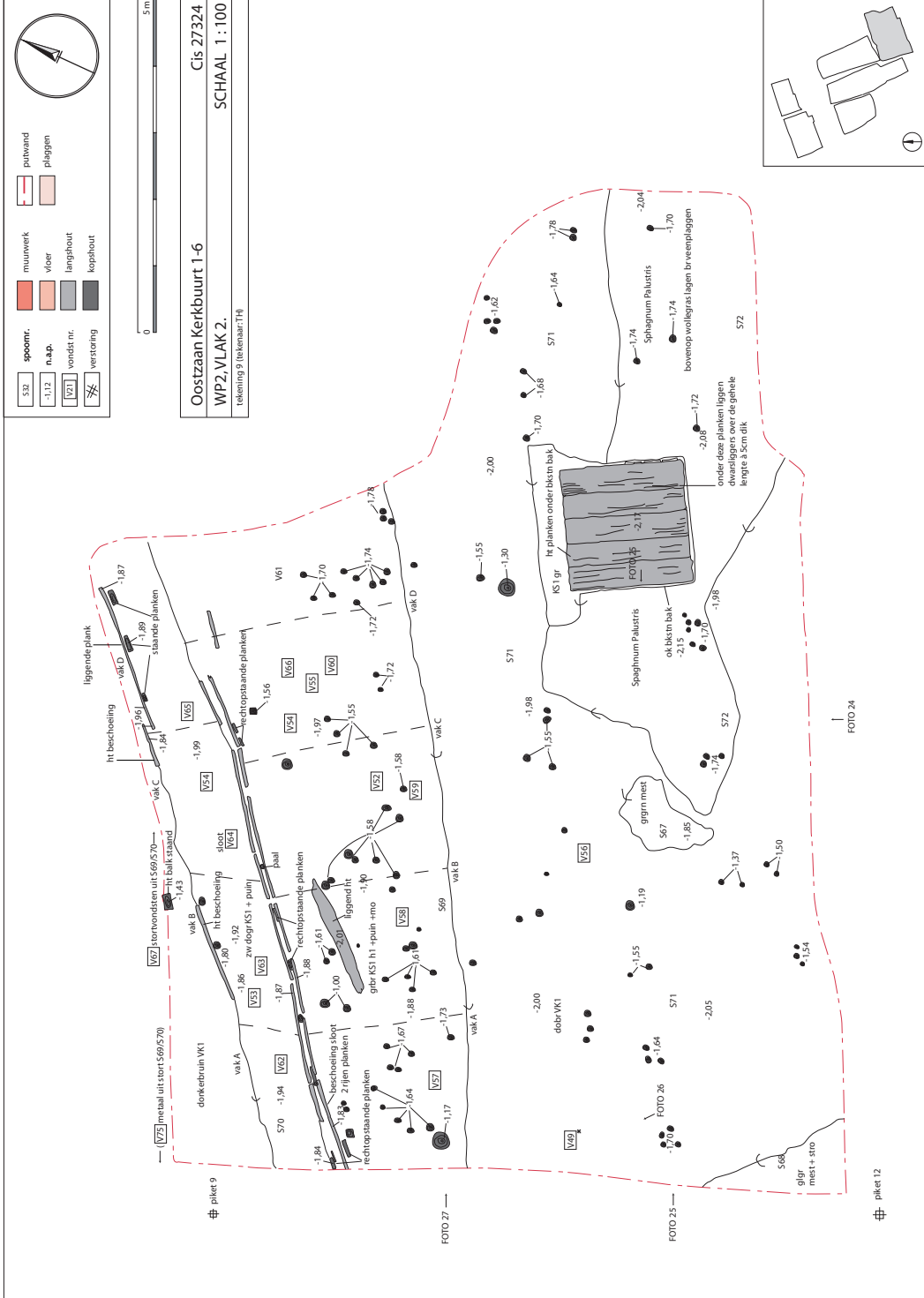
in profiee zichtbaar,
 in het vlak niet
 waargenomen

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP2 VLAK 1.
 tekening 8 (tekenaar:TH)

Cis 27324
 SCHAAL 1 : 100

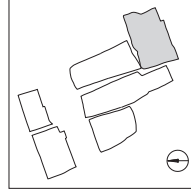

532	spoonr.	532	muurwerk	putwand
-1.12	n.a.p.	-1.12	vloer	plaggen
V21	voerd. nr.	V21	langhout	
	verstering		kopthout	

0 5m

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP2, VLAK 2.
 tekening 9 tekennaar F.H.J.

Cis 27324
 SCHAAL 1 : 100

⊕ piket 9

FOTO 27

FOTO 25

⊕ piket 12

FOTO 24

liggende plank

vak D

staande planken

vak C

ht beschoeiing

vak B

rechoptstaande planken

vak A

rechoptstaande planken

vak D

vak C

vak B

vak A

vak C

vak B

vak A

vak C

vak B

vak A

vak C

vak B

vak A

vak C

vak B

vak A

vak C

vak B

vak A

vak C

vak B

vak A

vak C

vak B

vak A

vak C

vak B

vak A

vak C

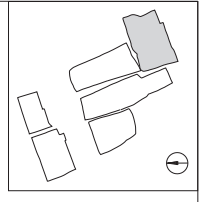
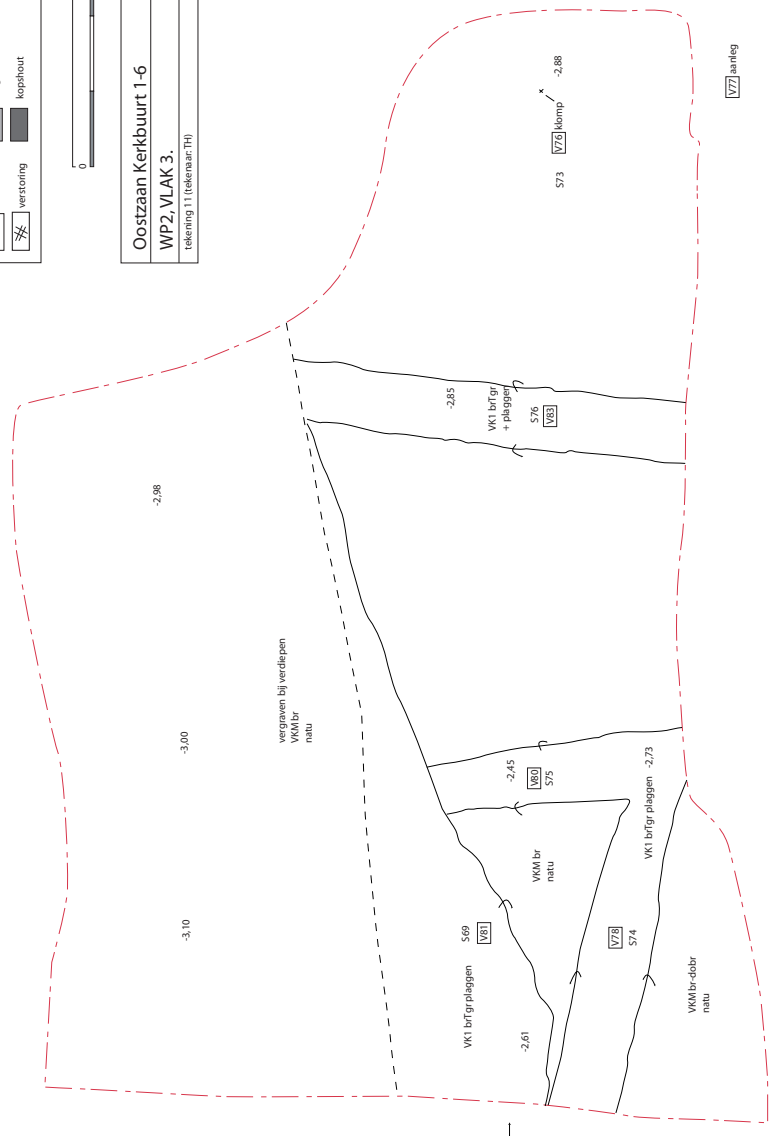
vak B

vak A

532 spoomr. muurwerk putwand
-112 naop. vloer plaggen
V21 vondst nr. langshout
verstooring kopshout

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
WP2.VLAK 3.
 Cis 27324
 SCHAAL 1 : 100
 tekening 11 (tekenaar:TH)

piket 9

FOTO 29

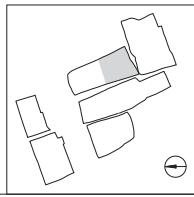
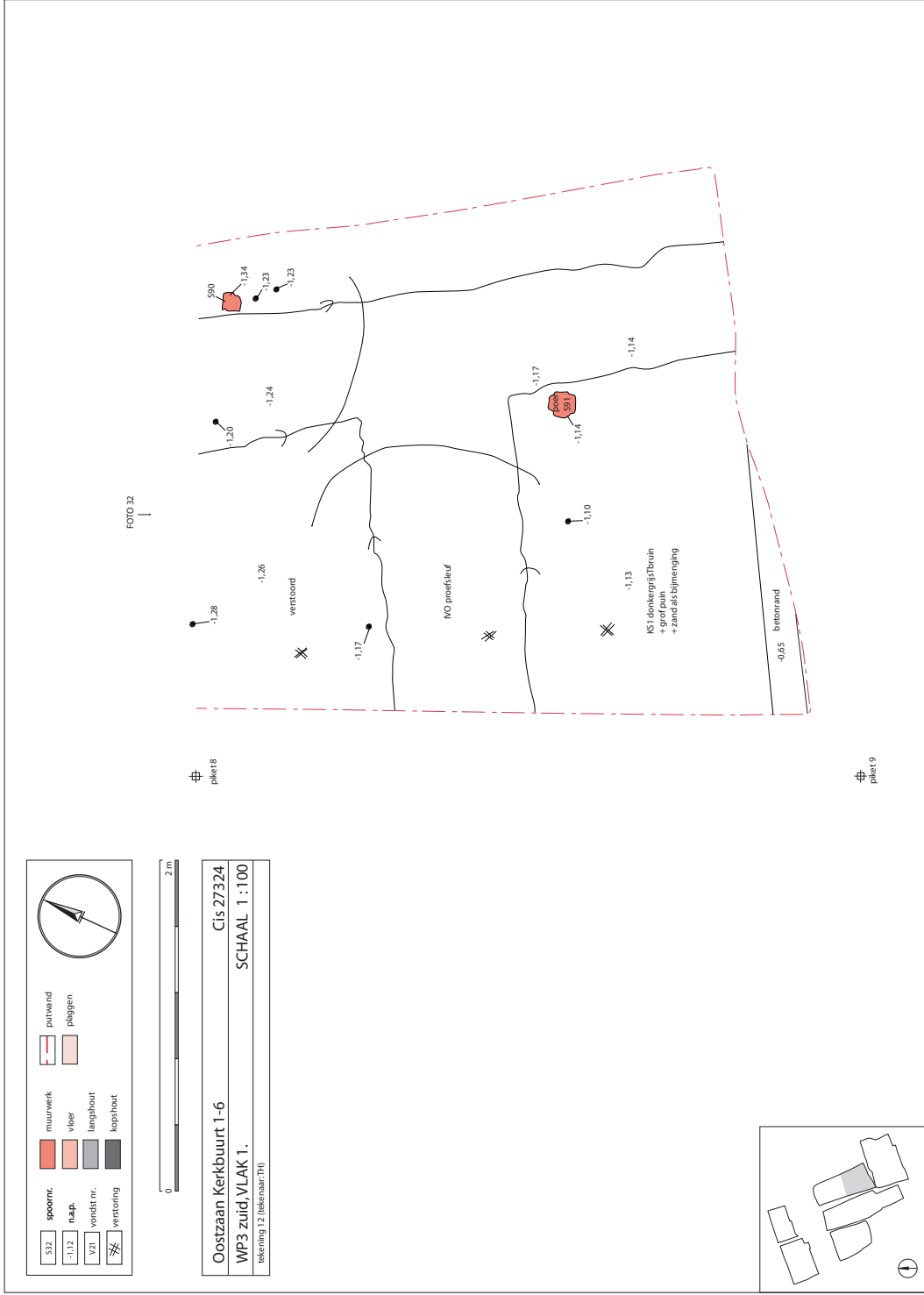
piket 12

V77 aanleg

532	spoorw.	miurwerk	putwand
-112	nap.	vibr.	pluggen
v21	vondst. nr.	langslout	
	verstoring	kopshout	

Oostzaan kerkbuurt 1-6
 WP3 zuid.VLAK 1.
 tekening 12 (tekenaar:TH)
 Cis 27324
 SCHAAL 1 : 100

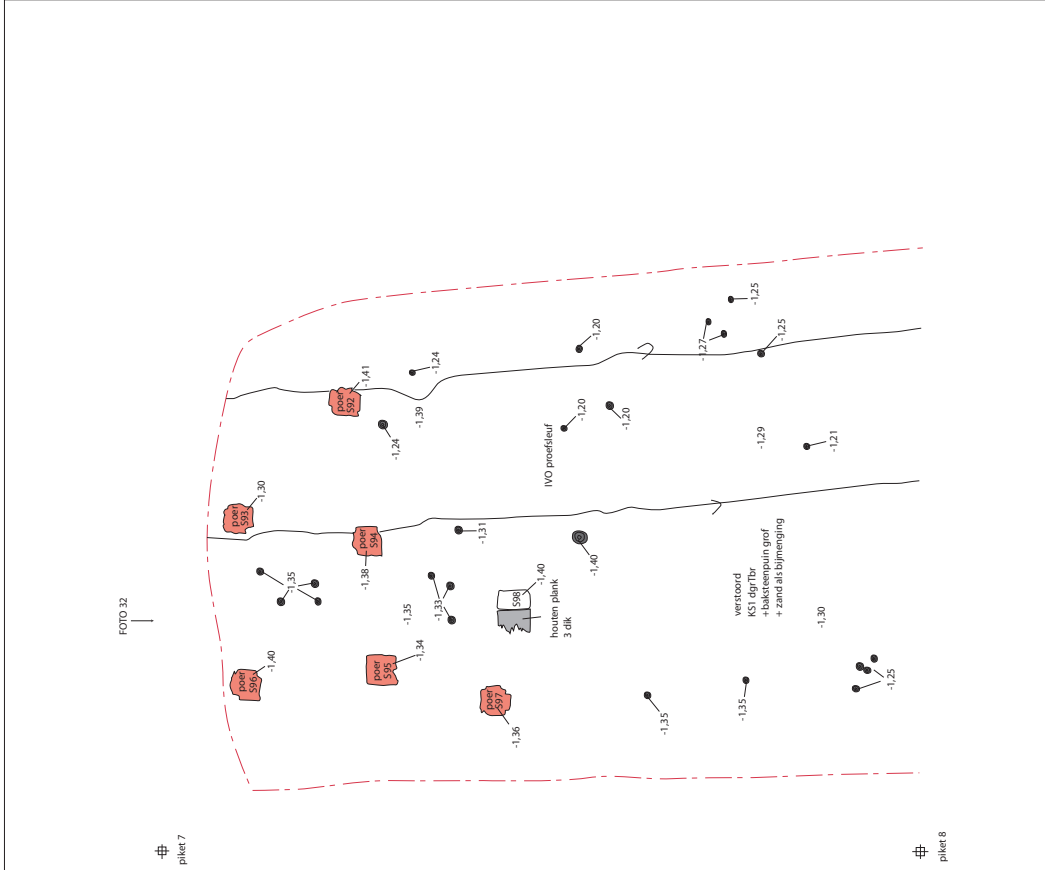
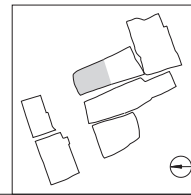

522	spoornr.	muurwerk	putwand
-112	n.a.p.	vloer	pluggen
V21	vonstestr.	langshout	
	verstoring	kopshout	

Obstzaan Kerkbuurt 1-6
 Cis 27324
 WP3 noord, VLAk 1.
 tekening: E. (tekenaar: TH)

SCHAAL 1 : 100

	opvoert.		muurwerk		putwand
	na.a.p.		vloer		pluggen
	vondst.n.		langshout		
	verstoring		kopshout		

Oostaan Kerkbuurt 1-6
 Cis 27324
 WP3 zuid, VLAk 2.
 Schaal 1 : 100
 Tekening 14 (tekenaar:Th)

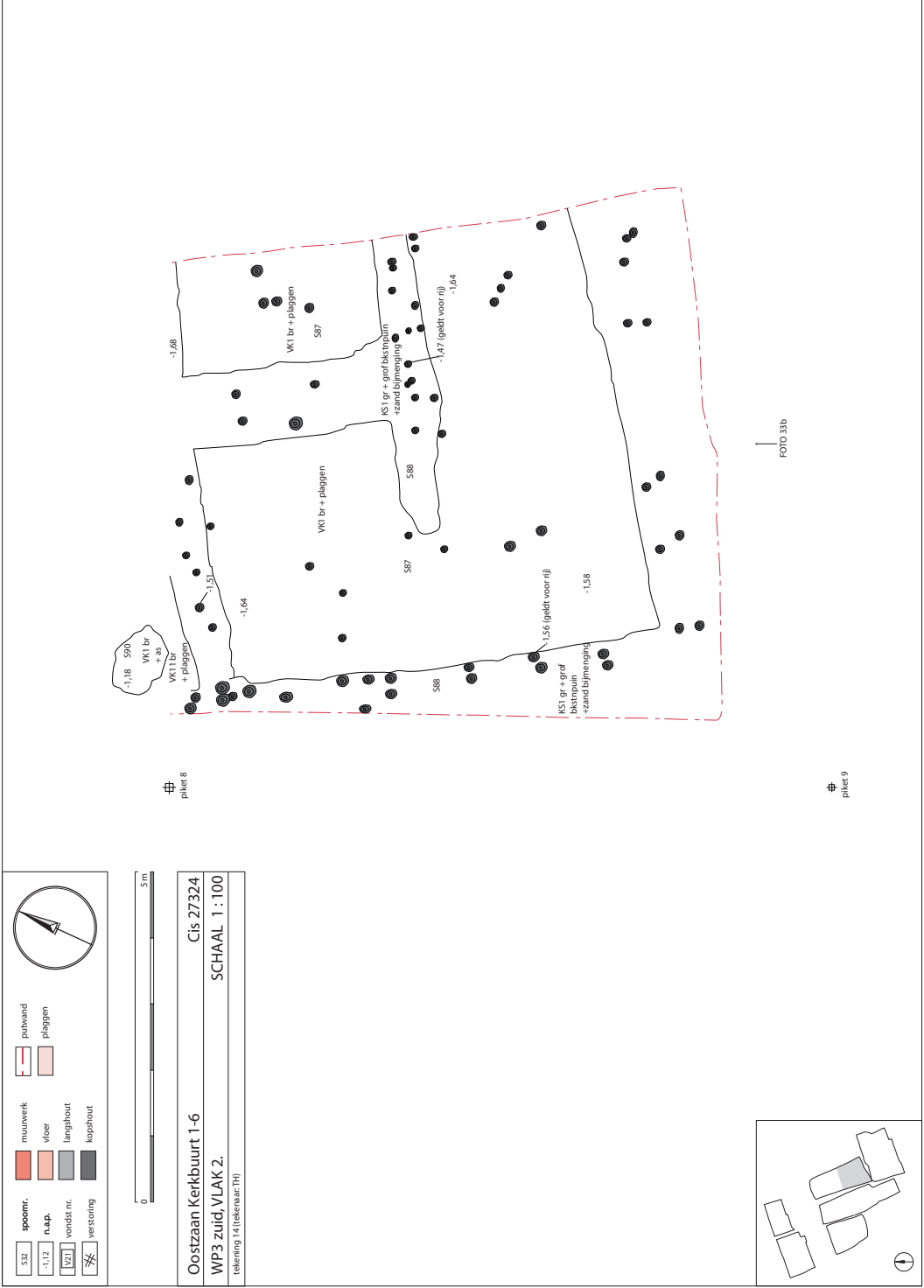

FOTO 33b

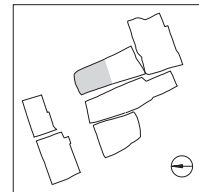
piet 8

piet 9

	spoornr.		muurwerk		putwand
	n.a.p.		vloer		pluggen
	vondst nr.		langshout		
	versterking		kopshout		

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP3 noord, VLAk 2.
 tekening 15 (tekenaar: TH)

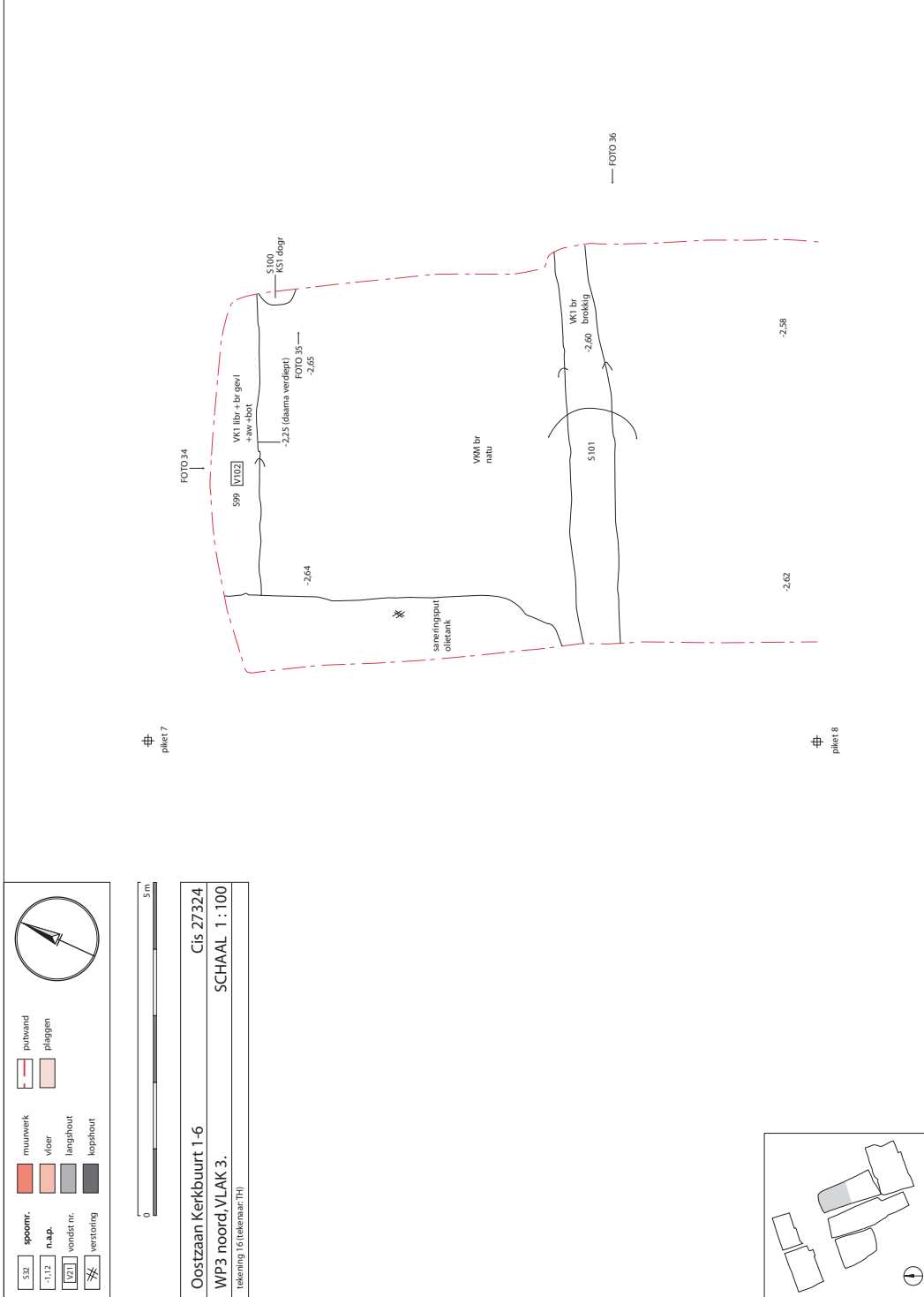
	spoornr.		muurwerk		puiwand
	h.a.p.		vloer		pluggen
	vondst nr.		langshout		
	verstoofing		kaphout		

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP3 noord VLAK 3.
 rekening 16 (tekening:TH)

Cis 27324

SCHAAL 1 : 100

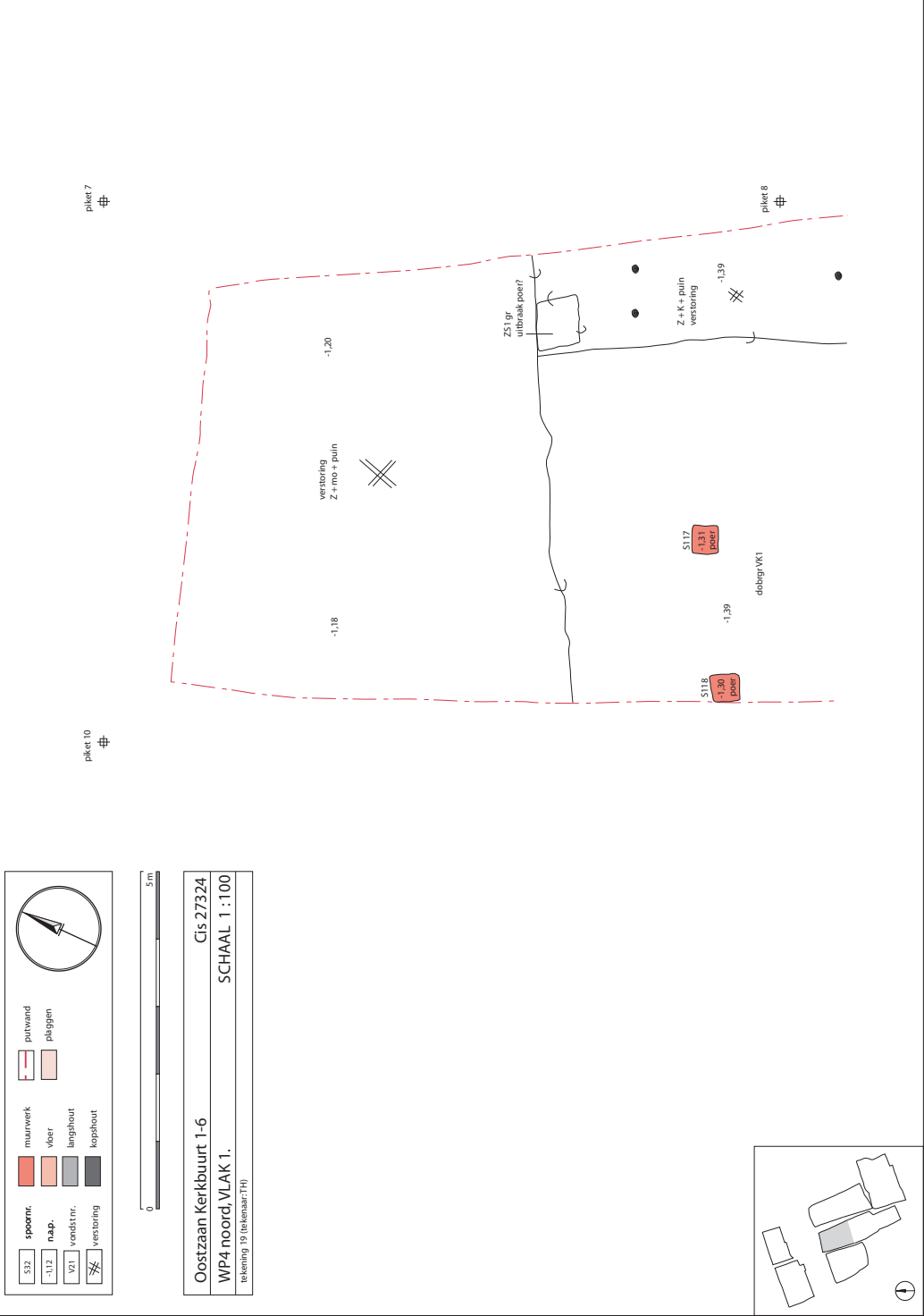

S32	spoornc.	muurwerk	puttwand
-112	na.p.	vloer	plaggen
v21	vondstr.	langsbout	
☒	verstoring	kopshout	

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP4 noord, VLAK 1.
 tekening 19 (teknaar:TH)

Cis 27324
 SCHAAL 1 : 100

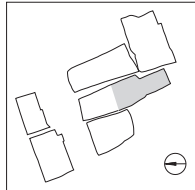
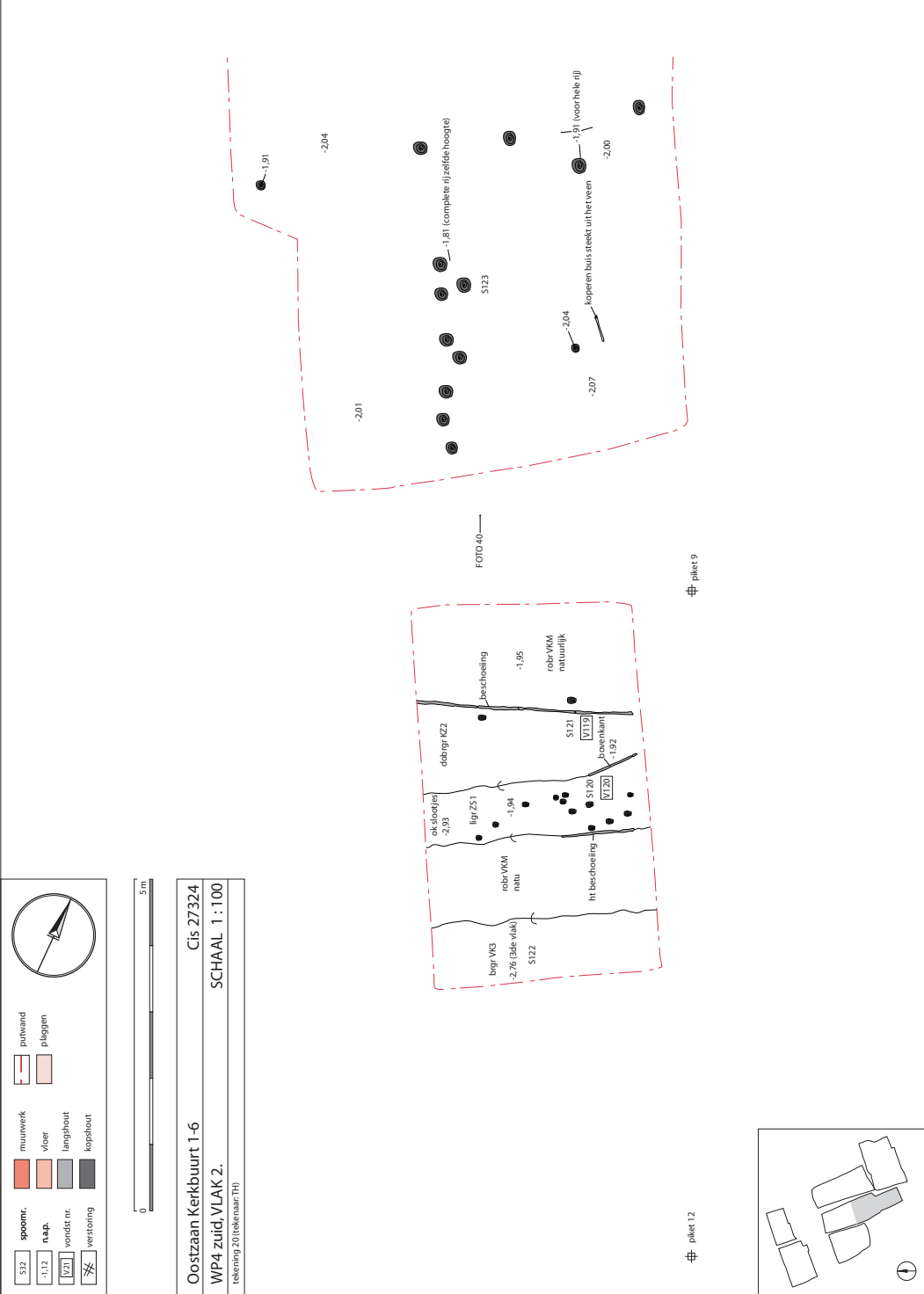

332	spoorr.	muurwerk	putwand
112	ra.p.	vloer	pluggen
121	voorst. nr.	langshout	
122	verstoring	kapshout	

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP4 zuid, VLAK 2.
 rekening 20 (tekenaar: TH)

Cis 27324
 SCHAAL 1 : 100

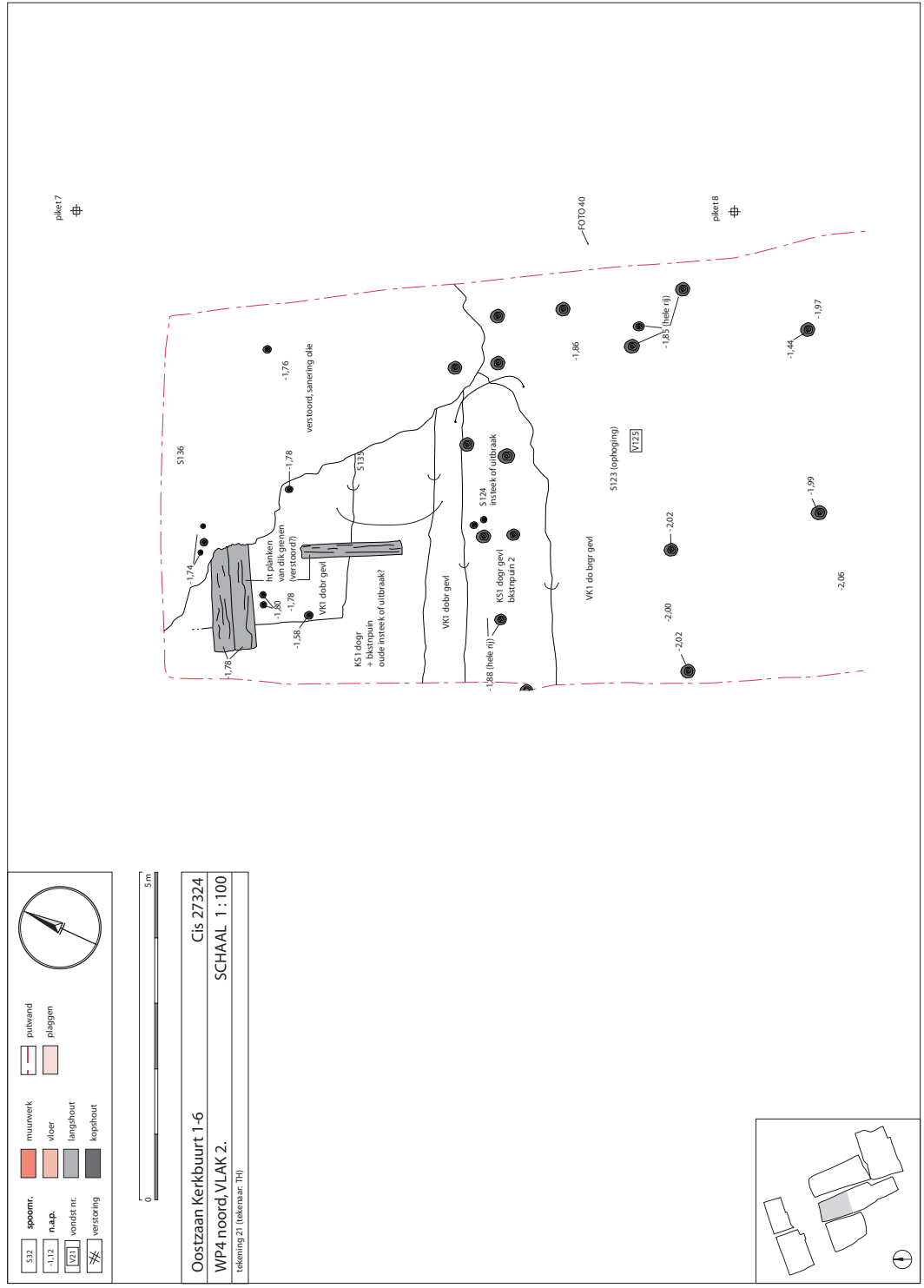
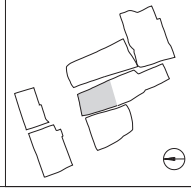

532	spoornc.	muurwerk	putwaa
112	naap.	vloer	pleggen
V21	vondst.nr.	langshout	
	verstoring	kephout	

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP4 noord, VLAK 2.
 tekening 21 (tekenaar: TH)

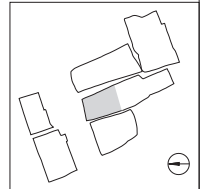
Cis 27324
 SCHAAL 1 : 100

532	spoorw.	muurwerk	puurwand
-112	naap.	vloer	pluggen
V21	wonstd. nr.	langhout	
	verstoring	koop hout	

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 Cis 27324
 WP4 noord, VLAK 3.
 tekening 22 (tekenaar: TH)

piket 10

piket 7

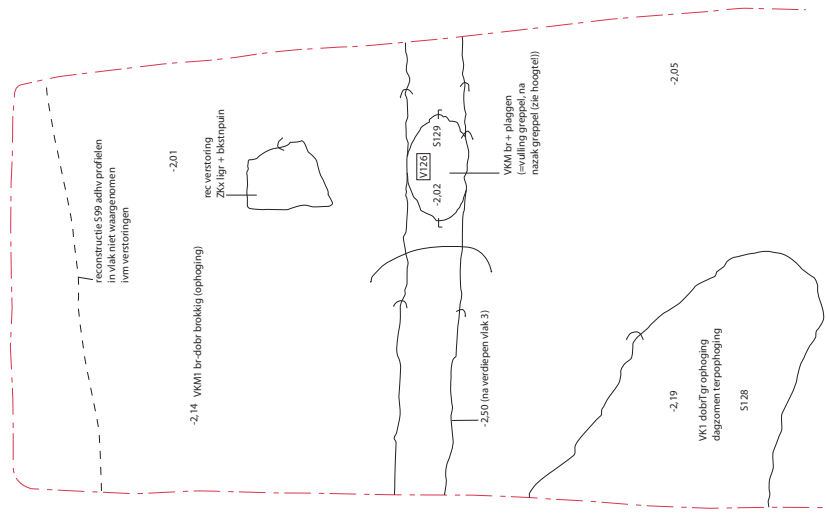
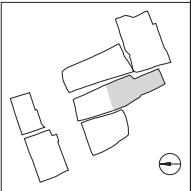
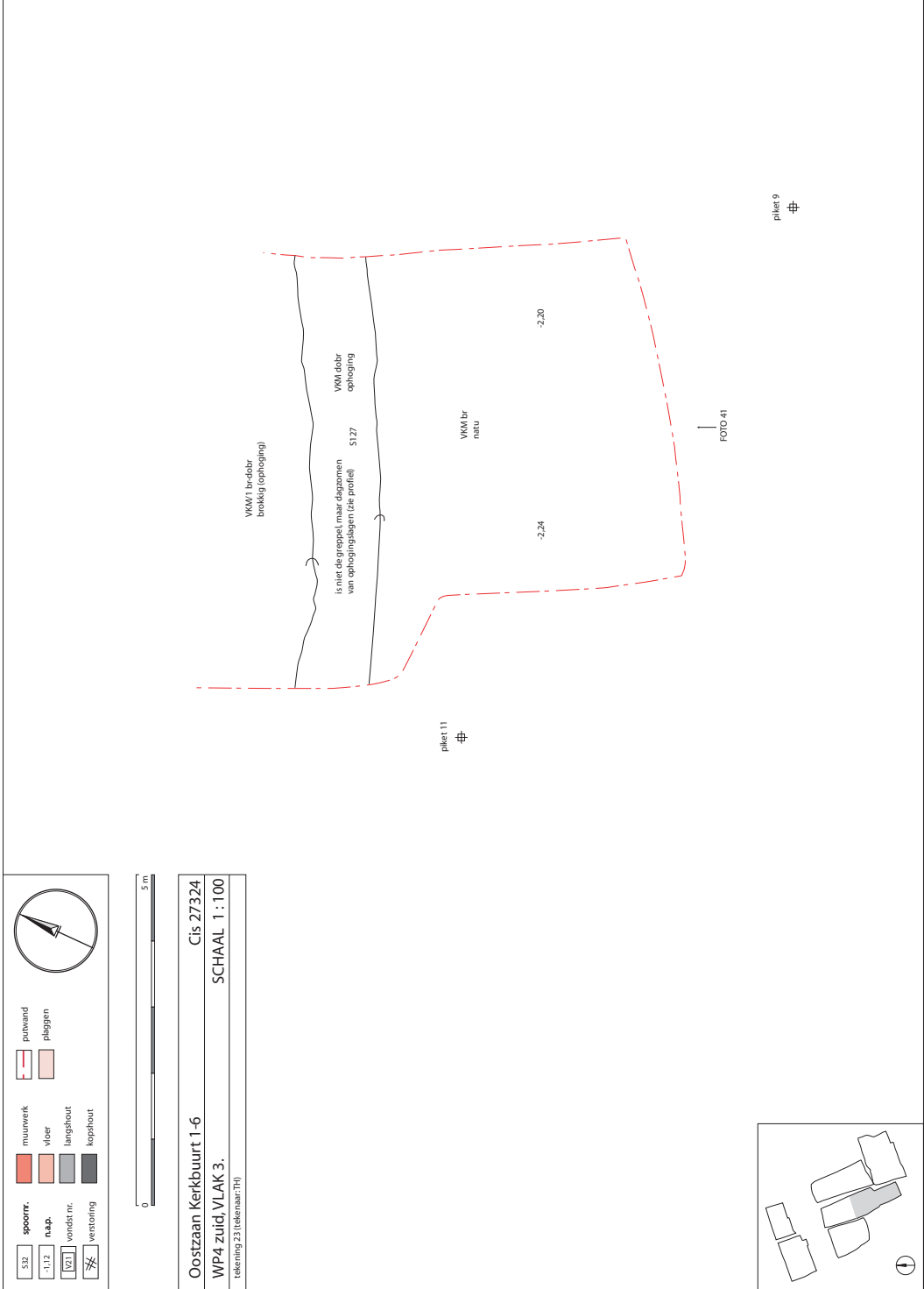

FOTO 041

	spoorr.		muurwerk		putwand
	n.a.p.		vloer		pluggen
	voorst. nr.		langshout		
	verstoring		kopshout		

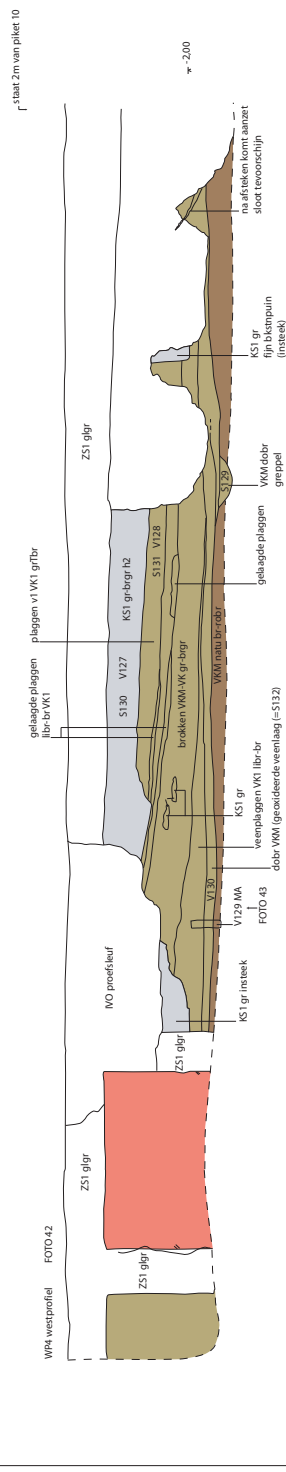
Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP4 zuid, VLAK 3.
 Cis 27324
 SCHAAL 1 : 100
 Tekening 23 (tekmaat:7H)

S32	spoonr.	nat. veen	oploping (recent)
-11.2	na.p.	oploping (veen)	baksteen
V21	voorst nr.	oploping (klei)	hout

Oostzaan kerkbuurt 1-6
 Cis 27324
 WP4, w-profiel, WP5 z- en einde w-profiel. SCHAAL 1 : 100
 tekening 24 (tekenaar:TH)

	spoorm.		muurwerk		putwand
	n.a.p.		vloer		plaggen
	vonds nr.		langshout		
	verstering		kopshout		

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP3 zuid, VLAK 3.
 tekening 25 (tekenaar:TH)

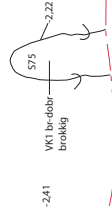
⊕
 piket 8

V03

VKM br natu

-2,42

— hvm (instorting ftoort)

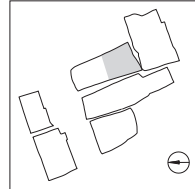
-2,41

0,75

2,22

VK1 br-dobbr
 broeksig

⊕
 piket 9

S32	spoonr.	muurwerk	putwand
V12	na.p.	vlier	pluggen
V21	vondst nr.	langshoet	
⊘	verstoring	kopshoet	

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 WP5, VLAK 1 en 2.
 SCHAAL 1 : 100

tekening 26 tekenaar:THJ

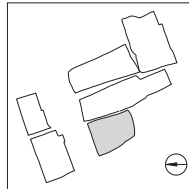
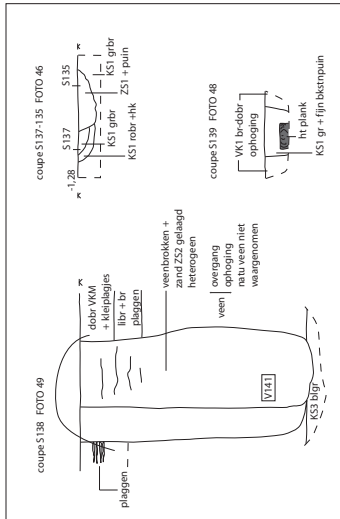

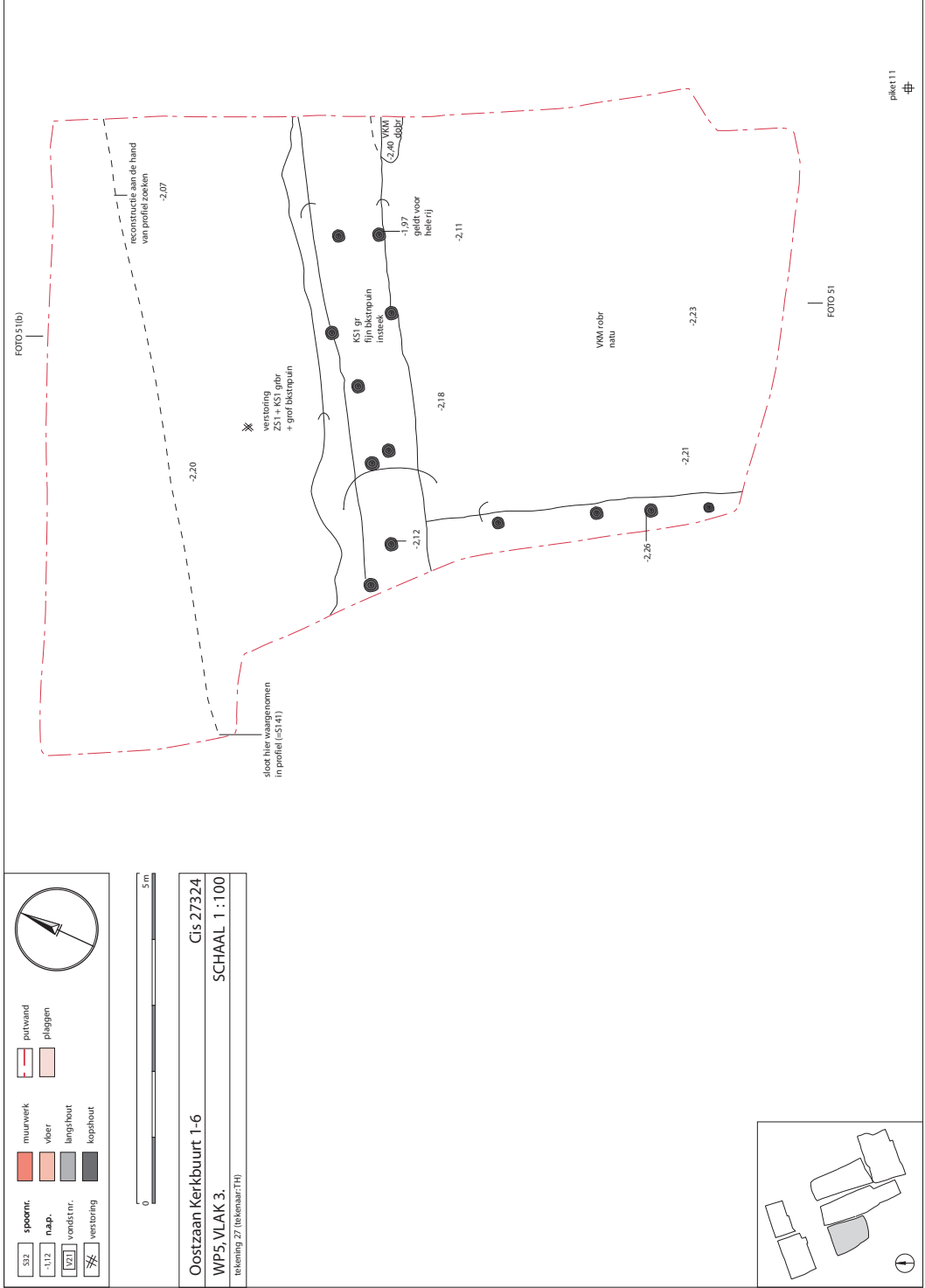
FOTO 47 FOTO 44

plaat 11

S32	spoort.	muurwerk	putwand
-1,12	na.p.	vloer	plaggen
V21	vondstnr.	langshout	
	vestoring	kopshout	

Oostzaan Kerkbuurt 1-6
 Cis 27324
 WPS, VLAK 3.
 SCHAAL 1 : 100
 tekening 27 (tekenaar:TH)

piket 11

Bijlage 2 Sporenlijst

sporenlijst

Spoornr.	Werkputnr.	Vlak	Tek. nr.	Definitie	Beschrijving	Vondst	Datering
1	1	1	1	fundering			
2	1	1	1	muurwerk		28	
3	1	1	1	muurwerk		16	
4	1	1	1	poer			
5	1	1	1	afgebroken vloertje			
6	1	1	1	poer			
7	1	1	1	houten paal			
8	1	1	1	houten paal			
9	1	1	1	houten paal			
10	1	1	1	houten paal			
11	1	1	1	houten paal			
12	1	1	1	houten paal			
13	1	1	1	houten paal			
14	1	1	1	houten paal			
15	1	1	1	houten paal			
16	1	1	1	ophogingslaag	Ks1 dgr + as2 + puin + mo		
17	1	1	1	ophogingslaag	Ks1 br-gr	2, 3	
18	1	1	2	ophogingslaag	Ks1 h3 dobrTgr	5	
19	1	1	2	insteek (van S20)	Ks1 grTbr	6	
20	1	1	2	muurwerk			
21	1	1	2	muurwerk (kelder?)			
22	1	1	2	muur (waterput?)			
23	1	1	2	muur			
24	1	1	2	muur			
25	1	1	2		Ks1 grTbr + Zkx	7	
26	1	1	2	waterput	met grespijp		20
27	1	1	2	muur/ vloer?			
28	1	1	2	muur		12	
29	1	2	3	veenplaggen		9	
30	1	2	3	houten paal		10	
31	1	2	3	houten paal			
32	1	2	3	houten paal			
33	1	2	3	houten paal		11	
34	1	2	3	houten paal			
35	1	2	3	houten paal			

sporenlijst

36	1	2	3	houten paal			
37	1	3	4	ophogingslaag		14, 15	
38	1	3	4	natuurlijk veen	Vkm brTro		
39	1	3	4	greppel	Vkm br + stro		13-15
40	1	3	4, 5	greppel	Vk1 br-brTgr	17, 21	13-15
41	1	p	5	ophogingslaag	Vkm br	20	
42	1	p	5	ophogingslaag	Ks1 gr	22	
43	1	2	3	plaggenbaan	aanplemping sloot		
44	1	2	3	sloot?	wsl. dichtgegooide sloot		
45	1	2	3	ophogingslaag			
46	1	p	6	ophogingslaag	Vkm br + plaggen	29	
47	1	p	6	ophogingslaag	Ks1 h3 grTbr	30	
48	1	p	6	ophogingslaag	Ks1 dogr	35	
49	1	p	6	ophogingslaag	Vk1 brTgr + plaggen	31	
50	1	p	6	ophogingslaag	Ks1 dgr h2 + fijn bst puin	32	
51	1	p	6	ophogingslaag	Ks1 dogr	33	
52	1	p	6	ophogingslaag	Ks1 h3 grTbr	34	
53	1	p	6	ophogingslaag	Ks1 dgr h2 + fijn bst puin	36	
54	1	p	6	ophogingslaag	plaggen grTbr	37	
55	1	2	7	ophogingslaag	Vkm dbrTgr + duidelijke plaggen	38	
56	2	1	8	put?			
57	2	1	8	poer			
58	2	1	8	muur			
59	2	1	8	muur			
60	2	1	8	beton			
61	2	1	8	muur			
62	2	1	8	poer			
63	2	1	8	muur			
64	2	1	8	muur			
65	2	1	8	ophogingslaag	Ks1 gr-dgrTbr + bst puin	39,41,42,43,44,46,48	
66	2	1	8	ophogingslaag	binnen S64	40	
67	2	2	9	mestkuil	grgrn mest		
68	2	2	9	mestkuil	glgr mest + stro		
69	2	2	9	sloot	Ks1 h1 brTgr + puin + mo	52,54,57,58,59,60,61,66,67,68,74	16-18
70	2	2	9	sloot	Ks1 zw-dogr + puin	43,54,68,63,64,65,67,69,70,71	17-19
71	2	2	9	ophogingslaag	Vk1 dobr	56	

sporenlijst

72	2	2	9	ophogingslaag	Sphagnum Palustris plaggen		
73	2	3	11	ophogingslaag		76,77	
74	2	3	11	greppel	Vk1 brTgr + plaggen	78	13-15
75	2	3	11	greppel	Vk1 br plaggen	80	13-15
76	2	3	11	greppel		83	13-15
77	2	p	10	ophogingslaag	Vkm br + mest	85	
78	2	p	10	ophogingslaag	Ks2 gr-grTbl	87	
79	2	p	10	ophogingslaag	Ks1 dogr + fijn bst puin	88	
80	2	p	10	ophogingslaag	Vk1 br-brTgr	89	
81	2	p	10	ophogingslaag	Vk1 br + af en toe Sphagnum	90	
82	2	p	10	ophogingslaag	Ks1 dogr + fijn bst puin	91	
83	2	p	10	put	Zs1 grTbl gelaagd + veenbrokken	93,94	
84	2	p	10	ophogingslaag	Vk1 brTgr + plaggen	95	
85	2	p	10	greppel	Vk1 dbrTgr	96	13-15
86	2	p	10	ophogingslaag	Vk1 gr-grTbr plaggen	97	
87	3	p	14,15	ophogingslaag	Vk1 br + plaggen	99	
88	3	p	14,15	insteek muur	Ks1 gr + grof bst puin + Zs1 bijmeng.	100	
89	3	2	15	insteek muur			
90	3	1	12	poer			
91	3	1	12	poer			
92	3	1	13	poer			
93	3	1	13	poer			
94	3	1	13	poer			
95	3	1	13	poer			
96	3	1	13	poer			
97	3	1	13	poer			
98	3	1	13	plank			
99	3	3	16	sloot	Vk1 libr + br gevl + aw + bot (=S141)	102,108	
100	3	3	16	kuil	Ks1 dgr (=S104)		
101	3	3	16	greppel	Vk1 br brokkig	114	13-15
102	3	p	17	ophogingslaag	Vk3 br	104	
103	3	p	17	ophogingslaag	Ks1 grTbr h3	105	
104	3	p	17	put	Vk1 br brokkig (S100 in profiel)	106,109	
105	3	p	17	ophogingslaag	Vk3 grTbr	107	
106	3	p	17	ophogingslaag	Vkm dobr brokkig	110	
107	3	3	17	ophogingslaag	Vkm-1 br brokkig	111,113	

sporenlijst

108	3	3	17	ophogingslaag	Vk1 libr-br plaggen + brokken	112	
109	4	1	18	muur			
110	4	1	18	muur			
111	4	1	18	poer			
112	4	1	18	poer			
113	4	1	18	muur			
114	4	1	18	ophogingslaag	Vk3 dogrTbr	116,117	
115	4	1	18	ophogingslaag	Vk3 dogrTbr	115	
116	4	1	18	vloertje/muurtje			
117	4	1	19	poer			
118	4	1	19	poer			
119	4	1	18	ophogingslaag	kleilaagje op S116		
120	4	2	20	sloot	(=S69)	120	
121	4	2	20	sloot	(=S70)	119	
122	4	2	20	greppel	Vk3 grTbr		
123	4	2	20,21	ophogingslaag	Vk1 dobr gevl	125	
124	4	2	21	insteek	Ks1 dogr + grof bst puin 2		
125	4	2	21	insteek/uitbraak	Ks1 dogr + bst puin 1		
126	4	2	21	verstoring			
127	4	3	23	ophogingslaag	Vkm br + plaggen		
128	4	3	22	ophogingslaag	Vkm dobrTgr		
129	4	3	22	ophogingslaag	Vkm br + plaggen	126	13-15
130	4	p	24	ophogingslaag	Ks1 gr-grTbr h2	127	
131	4	p	24	ophogingslaag	Vk1 grTbr + plaggen	128	
132	4	p	24	ophogingslaag	Vkm dobr (geoxideerde veenlaag)	130	
133	5	1	26	ophogingslaag	Ks1 dgr h2 + bst puin	132,133,134,135	
134	5	1	26	asvlek		136	
135	5	1	26	kuil	Zs1 + puin		
136	5	1	26	kuil	Zs1 + mo		
137	5	1	26	kuil	Ks1 grTbr	137	
138	5	2	26	kuil	veenbrokken + Zs2 gelaagd, heterogeen	139,141	
139	5	2	26	uitbraaksleuf	in vierkant	138	
140	5	2,3	26	houten paal	onder poer	142	
141	5	p	26	sloot	Ks2 h2 dbrTgr + bst puin + aw (=S99)	143,144,145	

Bijlage 3 Vondstenlijst

vondstenlijst

Vondstnr.	Werkputnr.	Vlak	Spoornr.	Tek. nr.	Profiel	Materiaalcat.	Soort vondst/ monster	Vak	Opmerkingen	Datum
1	1	1	x	1		KER		9	vlak	26-mrt
2	1	1	17	1		KER			tegen S4 aan	26-mrt
3	1	1	17	1		KER				26-mrt
4	1	1	8	1		OPH	MC14			26-mrt
5	1	1	18	2		KER				26-mrt
6	1	1	19	2		KER/GLS				26-mrt
7	1	1	25	2		OPH	tafelpoot			26-mrt
8	1	1	x	3		KER		10	aanl. vl2	26-mrt
9	1	2	29	3		KER				27-mrt
10	1	2	30	3		OPH	MC14			27-mrt
11	1	2	33	3		OPH	MC14			27-mrt
12	1	2	28	3		MFE	nagel			27-mrt
13	1	3	x	3,4		AWH		17	aanl. vl3	27-mrt
14	1	3	37	4		MXX				27-mrt
15	1	3	37	4		KER				27-mrt
16	1	1	3	1		KER	stgl			27-mrt
17	1	3	40	4		KER/OXB	kogel			27-mrt
18	1	3	div	5		MON	MA			28-mrt
19	1	3	div	5		MON	MA			28-mrt
20	1	p	41	5	west	KER				28-mrt
21	1	p	40	5	west	KER				28-mrt
22	1	p	42	5	oost	KER				28-mrt
23	1	1	1	1		KER			uit metselwerk	28-mrt
24	1	2	1	1		OPH	MD		lange plank	28-mrt
25	1	2	1	1		OPH	MD		plank 45x45	28-mrt
26	1	2	1	1		OPH	MD		plank 45x45	28-mrt
27	1	2	x	1		KER/OXB		9	aanl. vl2	28-mrt
28	1	2	2	1		OPH	MD		heipaal	28-mrt
29	1	p	46	6	west	KER	AWG			28-mrt
30	1	p	47	6	west	KER	AWG			28-mrt
31	1	p	49	6	noord	KER	AWG			28-mrt
32	1	p	50	6	noord	KER	AWG			28-mrt
33	1	p	51	6	noord	KER	AWG			28-mrt
34	1	p	52	6	noord	KER	AWG			28-mrt
35	1	p	48	6	noord	KER	AWG			28-mrt

vondstenlijst

36	1	p	53	6	west	KER	AWG				28-mrt
37	1	p	54	6	oost	KER	AWG				28-mrt
38	1	p	55	6	west	KER	AWG				28-mrt
39	2	1	65	8		KER					31-mrt
40	2	1	66	8		KER					31-mrt
41	2	1	65	8		KER		16	aanl. vl1		1-apr
42	2	1	65	8		KER		7,15	aanl. vl1		1-apr
43	2	1	65	8		KER			S65 tegen S59 aan		1-apr
44	2	1	65	8		KER			S65 onder N-hoek S62		1-apr
45	2	1	59	8		OPH	MC14		paal onder S59		1-apr
46	2	1	65	8		KER		15	aanl. vl1		1-apr
47	2	1	64	8		OPH	MC14		paal onder S64		1-apr
48	2	1	65	8		OPH			vlak		1-apr
49	2	2	x	8		KER/OMB			OMB pelvis, vlakvondst		1-apr
50	2	1	x	8		MXX		7	detector, vlak		1-apr
51	2	1	x	8		MXX			stort		1-apr
52	2	2	69	9		KER					1-apr
53	2	2	70	9		KER					1-apr
54	2	2	69,70	9		KER					1-apr
55	2	2	69	9		KER	goudlustermajolica				1-apr
56	2	2	71	9		KER			aanl. vl2		1-apr
57	2	2	69	9		MA	bigbag	A	slootvulling		2-apr
58	2	2	69	9		MA	bigbag	B	slootvulling		2-apr
59	2	2	69	9		MA	bigbag	C	slootvulling		2-apr
60	2	2	69	9		MA	bigbag	D	slootvulling		2-apr
61	2	2	69	9		MA	bigbag	E	slootvulling		2-apr
62	2	2	70	9		MA	bigbag	A	slootvulling		2-apr
63	2	2	70	9		MA	bigbag	B	slootvulling		2-apr
64	2	2	70	9		MA	bigbag	C	slootvulling		2-apr
65	2	2	70	9		MA	bigbag	D	slootvulling		2-apr
66	2	2	69	9		MXX	lepel				2-apr
67	2	2	69,70	9		DIV	stortvondsten, uit S69/70				2-apr
68	2	p	69	10	west	DIV					2-apr
69	2	p	70	10	west	DIV					2-apr
70	2	p	70	10	west	DIV					2-apr
71	2	p	70	10	west	KER					2-apr

vondstenlijst

72	2	p	69	10	west	KER				2-apr
73	2	p	70	10	west	KER				2-apr
74	2	p	69	9	west	KER				2-apr
75	2	2,3	69,70	11		MXX	detector stort			2-apr
76	2	3	73	11		OPH	klomp		aanl. vl3	2-apr
77	2	3	73	11		KER	AWG	8	aanl. vl3	2-apr
78	2	3	74	11		KER	AWG			3-apr
79	2	3	x	11		KER	AWG	16	aanl. vl3	3-apr
80	2	3	75	11		KER	AWG			3-apr
81	2	3	69	11		KER	AWG			3-apr
82	2	x	x	x		KER	AWG		stort	3-apr
83	2	3	76	x		KER	AWG		uit sloot	3-apr
84	2	x	69,70	x		MXX			stort uit sloten	3-apr
85	2	p	77	10	west	KER	AWG			3-apr
86	2	p	74	10	west	KER	AWG			3-apr
87	2	p	78	10	west	KER	AWG			3-apr
88	2	p	79	10	west	KER	AWG			3-apr
89	2	p	80	10	west	OXB				3-apr
90	2	p	81	10	west	OXB				3-apr
91	2	p	82	x	west	KER	AWG			3-apr
92	2	x	69,70	10		SXX			stort	3-apr
93	2	p	83	10	zuid	KER	AWG			3-apr
94	2	p	83	10	zuid	MXX				3-apr
95	2	p	84	10	zuid	KER	AWH			3-apr
96	2	p	85	10	zuid	KER	AWH			3-apr
97	2	p	86	10	zuid	KER	AWH			3-apr
98	3	2	x	15		KER		12	vlak	4-apr
99	3	2	87	14		KER				4-apr
100	3	2	88	15		KER				4-apr
101	2	x	x	x		MXX			stort	1-apr
102	3	3	99	16		KER	AWG			7-apr
103	3	3	x	25		DIV		12		7-apr
104	3	p	102	17	oost	DIV				7-apr
105	3	p	103	17	oost	KER	AWG			7-apr
106	3	p	104	17	oost	KER	AWG			7-apr
107	3	p	105	17	oost	KER	AWG			7-apr

vondstenlijst

108	3	p	99	17	oost	MON	MC14			7-apr
109	3	p	100	17	oost	MON	MC14			7-apr
110	3	p	106	17	oost	KER	AWG			7-apr
111	3	p	107	17	oost	KER	AWG			7-apr
112	3	p	108	17	oost	KER	AWG			7-apr
113	3	p	107	17	oost	KER	AWG			7-apr
114	3	p	101	17	oost	MON	MC14			7-apr
115	4	1	115	18		KER				8-apr
116	4	1	114	18		KER				8-apr
117	4	1	114	18		KER				8-apr
118	4	1	116	18		KER		onder S116		8-apr
119	4	2	121	20		KER/ODL				8-apr
120	4	2	120	20		DIV				8-apr
121	4	2	120,121	20		OPH		stort		8-apr
122	4	2	120,121	20		KER		stort		8-apr
123	4	2	120,121	20		MXX		stort, detector		8-apr
124	3	p	x	17	oost	MXX		stort wp3, detector		7-apr
125	4	2	123	21		KER				9-apr
126	4	3	129	22		KER/ODL				9-apr
127	4	p		24	west	KER				9-apr
128	4	p	131	24	west	KER				9-apr
129	4	p		24	west	MON	MP		pollenbak westprofiel	9-apr
130	4	p	132	24	west	KER	AWH			10-apr
131	x	x	x	x		MXX	o.a. munt		stortvondsten	10-apr
132	5	1	133	26		MXX	munt/ lakenloodje			10-apr
133	5	1	133	26		MPB	musketkogel			10-apr
134	5	1	133	26		MXX		detector		10-apr
135	5	1	133	26		KER	AWG		aanl. vl1	10-apr
136	5	1	134	26		MXX/KER			uit asvlek	10-apr
137	5	1	137	26		DIV	AWG, MCU			10-apr
138	5	2	137	26		KER	AWG		afwerken	10-apr
139	5	2	138	26		KER	AWG		coupe	10-apr
140	5	2	139	26		OPH	bodem ton		afwerken	10-apr
141	5	3	138	26		KER	pijp		coupe	10-apr
142	5	2,3	140	26		OPH	MD		paal	11-apr
143	5	x	141	26		KER	AWG		stort	11-apr

vondstenlijst

144	5	x	141	24		KER	AWG		coupe	11-apr
145	5	x	141	24		KER	AWG		coupe	11-apr

Bijlage 4 Determinatietabel aardewerk, glas, natuursteen

determinatietabel

Vondstnr.	Materiaal	Type	Deel	Diverse	Individu	Datering	Aantal	Deventer
001	KER	ROOD	R				1	r-?-?
001	KER	ROOD					1	r-?-?
001	KER	ROODBORD	R	doorlooptechniek		18	1	r-bor-?
001	KER	TEGEL		industrieel		19/20	1	
001	KER	KGPP	W				2	kp-?-?
001	KER	GRS	W				1	bg-?-?
001	KER	FRECHEN	W				1	s2-?-?
001	KER	SIEGBURG	W				1	s1-?-?
001	KER	STGL	W				2	s2-?-?
001	KER	STGLKOM?	B	kom? Zeer klein			1	s2-kom-?
001	KER	WANDTGL				17	1	
002	KER	WANDTGL		versiering: ruit			1	
003	KER	ROOD	W	spaarzaam geglazuurd			1	r-?-?
005	KER	PINGSDRF	W			900-1300	1	pi-?-?
006	GLS	FLES	B,W		1		5	
006	GLS	INDET					1	
006	KER	PIJP	S				3	
006	KER	PLAVUIS		rood			2	
006	KER	WIT	O				1	w-?-?
006	KER	ROOD	W				2	r-?-?
006	KER	ROOD	R				1	r-?-?
009	KER	KGP	W	vingerstreep		1175-1375	5	kp-?-?
009	KER	KGP	R	vingerstreep		1175-1375	2	kp-kog-?
009	KER	KGP	R			8-14	6	kp-?-?
009	KER	KGP	W			8-14	20	kp-?-?
009	KER	KGP	R		2	1150-1350	2	kp-kog-1
009	KER	KGP	W	Paffrath		11-13	2	kp-kog-?
009	KER	PSTG	W			1250-1375	6	s5-?-?
009	KER	PSTG	B			1250-1375	2	s5-?-?
009	KER	PSTG?	W	herkomst Mayen, gladde buitenzijde		13	4	s5-?-?
009	KER	ANDENNE	W			1000-1400	1	wm-pot-?
009	KER	PINGSDRF	R	gedraaid		900-1250	3	pi-?-?
009	KER	PINGSDRF	W			900-1250	7	pi-?-?
013	KER	PSTG	W	deksel?			1	s5-?-?
013	KER	PSTG	W				1	s5-?-?

determinatietabel

013	KER	KGP	W				2	kp-?-?
013	KER	PAFFRATH	R				1	kp-kog-?
013	KER	PINGSDRF	W				1	pi-?-?
015	KER	KGP	W			8-14	2	kp-?-?
015	KER	PINGSDRF?	W			10-13A	1	pi-?-?
015	KER	PAFFRATH	W			10-13A	2	kp-kog-?
016	KER	KNIKKER					1	
017	KER	STGL	W	witgeel baksel, puntje glazuur, chamotte			1	s2-?-?
017	KER	KGP	R		1	8-14	3	kp-?-?
017	KER	KGP	W			8-14	5	kp-?-?
020	KER	INDET					1	
021	KER	PAFFRATH	W				1	kp-kog-?
021	KER	KGP	W				1	kp-?-?
022	KER	ROOD	R				1	r-?-?
022	KER	ROOD	W				1	r-?-?
022	KER	SPINKLOS					1	s2-spi-1
022	KER	KGP	W				1	kp-?-?
022	KER	GRS	W				1	bg-?-?
023	KER			kogel			1	
027	KER	KGP	R		1	13	4	kp-?-?
027	KER	PSTG	W				1	s5-?-?
027	KER	SIEGBURG	R			13d-15	2	s1-?-?
027	KER	KGP	R, W		1	1100-1300	8	kp-kog-2
027	KER	KGP	R, W				5	kp-?-?
029	KER	PSTG	W				2	s5-?-?
030	KER	BAKSTEEN		rood, 4cm dik			1	
030	KER	ROOD	R	binnenzijde geglazuurd, vroeg?			1	r-?-?
030	KER	ROOD	W	binnenzijde geglazuurd, vroeg?			3	r-?-?
030	KER	STANDRNG	B	kogelpot, zeer hoge standing		8-14	1	kp-?-?
030	KER	WIT	R	binnenzijde geglazuurd, vroeg?			1	w-?-?
030	KER	KGP	R			8-14	2	kp-?-?
030	KER	KGP	W			8-14	3	kp-?-?
030	KER	ROOD	W	zeer kleine fragm., groen glazuur			1	r-?-?
030	SXX	MORTEL					6	
031	KER	ROODKOM	O	melkteil			1	r-kom-?
031	KER	ROODVET	R, O	met opgebrachte versiering (rozetje?) bij handvat/oor			1	r-vet-?

determinatietabel

031	KER	ROOD	O	ongeglazuurd			2	r-?-?
031	KER	BAKSTEEN		rood			1	
031	KER	PSTG	B			1200-1350	1	s5-?-?
031	SXX	BAKSTEEN		verbr. Afmetingen onbekend			1	
031	KER	GRS	R, W			13-15	2	bg-?-?
031	KER	KGP	W			13	1	kp-?-?
031	KER	KGP	R			13	1	kp-?-?
031	XXX	INDET					1	
032	KER	ROOD	W	spaarzaam geglazuurd			1	r-?-?
032	KER	KGP	R				2	kp-?-?
032	KER	VINGERS	W	vingerstreep			1	kp-?-?
032	KER	KGP	W				2	kp-?-?
032	KER	ROOD		baksteen?			1	
032	KER	PSTG	W				1	s5-?-?
032	SXX	STEENKL					1	
033	KER	PIJP	K			18A	1	
033	KER	WIT	W				1	w-?-?
033	KER	STGL	W				1	s2-?-?
034	KER	BSTG	B	bijna-steengoed, Wellenfuß		1250-1310	1	s4-?-?
034	KER	ROOD	W	ongeglazuurd		14-16	1	r-?-?
034	KER	PSTG	W			1200-1280	2	s5-?-?
034	KER	GRS	W			1250-1525	1	bg-?-?
035	KER	KGP	R				1	kp-?-?
035	KER	ROOD	W				2	r-?-?
035	KER	STG	W	Siegburg?			1	s1-?-?
035	KER	ROOD	B	ongeglazuurd		14-16	1	r-?-?
036	KER	BAKSTEEN		rood			5	
036	KER	ROOD	W	loodspatten		1375-1550	3	r-?-?
036	KER	KGP	W				8	kp-?-?
036	KER	KGP	R				1	kp-?-?
036	KER	PINGSDRF	W			900-1250	1	pi-?-?
036	KER	KGP	W			8-14	1	kp-?-?
036	KER	ANDENNE?	W			11-13	2	wm-pot-?
036	KER	ROOD	W	spaarzaam geglazuurd, rood of Andenne??			1	r-?-?
036	KER	ANDENNE?	B	lensvormige bodem		11-13	1	wm-pot-?
037	KER	GRS	W				1	bg-?-?

determinatietabel

037	KER	PSTG	W				1	s5-?-?
038	KER	KGP	W				1	kp-?-?
039	KER	ROODBORD	AC	slibversiering, 3 standlobben		15A	1	r-bor-45
039	KER	ROOD	R	loodspatten		1375-1550	1	r-?-?
039	KER	ROOD	W	loodspatten		1375-1550	2	r-?-?
039	KER	ROOD	W				7	r-?-?
039	KER	ROOD	R				1	r-?-?
039	KER	ROODBAK	B	olielamp			1	r-oli-?
039	KER	ROODGRAP	O				1	r-gra-?
040	GLS	VENSTER					1	
040	KER	PLAVUISG	W	geglazuurd			3	
040	KER	MARMER	W	doorlooptechniek	1	18	3	r-bor-?
040	KER	WANDPOLY	W	faience tegel		18	2	
040	KER	FAYBEKER	B			17B/18A	1	f-kop-?
040	KER	WIT	W				3	w-?-?
040	KER	FAYBORD	W				1	f-bor-?
040	KER	ROODKOM	B			18	1	r-kom-?
040	KER	ROOD	W				6	r-?-?
040	KER	SLIBVERS	W			17B-18A	1	r-?-?
040	KER	WIT	W	import			4	w-?-?
040	KER	ROODGRAP	P				3	r-gra-?
040	KER	ROODKAN	R				1	r-kan-?
040	KER	ROOD	R				3	r-?-?
040	KER	PIJP	ST				1	
040	KER	ROODTEST	R, W	komfoor			5	r-kmf-?
041	KER	INDUSTR	B	firma Petrus Regout & co. Maastricht		18-20	1	iw-kop-?
041	KER	PIJP	S				1	
041	KER	WITPAN	S				1	w-bak-?
041	KER	ROOD	R				1	r-?-?
041	KER	ROOD	W				2	r-?-?
041	KER	SLIBVERS	R	slibversierd (Hollands)		16-18	1	r-bor-?
042	KER	ROODPAN	S			17/18	1	r-bak-?
042	KER	ROOD	R				1	r-?-?
042	KER	MARMER	R	test, doorlooptechniek		18	1	r-tes-?
042	KER	MARMER	R	doorlooptechniek		18	1	r-bor-?
042	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		17/18	1	r-bor-?

determinatietabel

042	KER	WANDTGL				17	1	
042	KER	SPINKLOS	AC				1	s2-spi-1
042	KER	VUURSTLP	S				1	r-vst-?
043	KER	WANDTGL		versiering: fruitschaal		17	1	
043	KER	WANDTGL		versiering: schip		17	1	
043	KER	WANDTGL		onversierd			1	
044	KER	ROOD	W				1	r-?-?
046	KER	MAJOLICA	W			15-18	1	m-?-?
046	KER	WIT	B	vlakke bodem, geribde wand:steengoedvorm? Vroeg?		14-16?	1	w-?-?
046	KER	ROODPAN	R	steel, glazuur aan binnenzijde		14-17	1	r-bak-?
046	KER	ROOD	R				1	r-?-?
046	KER	ROOD	W				1	r-?-?
046	KER	ROODPAN	AC	binnenzijde geglazuurd		14-17	8	r-bak-?
049	KER	ROODGRAP	B	pootje grape			1	r-gra-?
049	KER	ROOD	O	spaarzaam geglazuurd			1	r-?-?
049	KER	ROOD	W	1x spaarzaam, 1x ongeglazuurd		14-16?	2	r-?-?
052	GLS	VENSTER					1	
052	KER	WANDPOLY		spinnenkopje op de hoek		1640-19	1	
052	KER	KNIKKER		steengoed			1	
052	KER	FAYBORD	R			16B>	2	f-bor-?
052	KER	FAYBEKER	R			16B>	1	f-kop-?
052	KER	WITGRAPE	B				2	w-gra-?
052	KER	WIT	O				1	w-?-?
052	KER	WIT	W				7	w-?-?
052	KER	DAKPAN		rood			3	
052	KER	ROODGRAP	B				4	r-gra-?
052	KER	ROOD	O				5	r-?-?
052	KER	ROODBORD	B	lobvoet			1	r-bor-?
052	KER	ROODTEST	R,B	vuurtestje (met steeltje)			1	r-tes-?
052	KER	ROOD	R				5	r-?-?
052	KER	ROOD	W				13	r-?-?
052	KER	MAJBORD	R				1	m-bor-?
052	KER	MAJBORD	R				1	m-bor-?
052	KER	VUURSLP	W	vuurklok	1		3	r-vst-?
052	KER	SLIBVERS	R			18	2	r-bor-?
052	KER	ROOD	W				1	r-?-?

determinatietabel

052	KER	PIJP	S				6	
052	KER	PIJP	K			18	4	
053	KER	PORSELEI	HANDVAT				2	p-?-?
053	KER	PIJP	K	Duco type 3		>1730	2	PIJP
053	KER	WANDTGL				17	1	
053	KER	ROODBAK	R	pispot			1	r-pis-?
053	KER	ROOD	R				2	r-?-?
053	KER	ROOD	W				5	r-?-?
053	KER	MARMER	W	kom, doorlooptechniek		18	1	r-kom-?
053	KER	ROOD	O				2	r-?-?
053	KER	FRECHEN	W	medaillon ABIOA met figuur		16B-17	1	s2-kan-?
053	KER	FAYBORD	W				1	f-bor-?
053	KER	ROOD	P				1	r-?-?
053	KER	SLIBVERS	W	kom, slibversiering		17-18	1	r-kom-?
053	KER	WIT	R				1	w-?-?
053	KER	SLIBVERS	W			17-18	1	r-?-?
054	GLS	VENSTER					1	
054	GLS	ROEMER	B,W		1	17d	3	
054	GLS	BRANDGLAS	R			17?	1	
054	GLS	WIJNFLES	R			18/19	1	
054	GLS	GLS	B	ziel			1	
054	KER	PLAVUIS					4	
054	KER	BAKSTEEN					1	
054	KER	PIJP	K				1	
054	KER	WIT	O			17/18	1	w-?-?
054	KER	ROOD	W				4	r-?-?
054	KER	ROOD	B				2	r-?-?
054	KER	PIJP	S				1	
054	KER	ROODGRAP	B				1	r-gra-?
054	KER	ROODGRAP	R			17/18	1	r-gra-?
054	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
054	KER	MARMER	R, O	teil, doorlooptechniek		18	1	r-kom-?
054	KER	FAYENCE	W				1	f-?-?
054	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		17/18	2	r-bor-?
054	KER	SLIBVERS	W	slibversiering vlekkenwaar		18	1	r-?-?
054	KER	SLIBVERS	W	slibversiering		17/18	2	r-bor-?

determinatietabel

054	KER	ROOD	W				24	r-?-?
054	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
054	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
054	KER	ROODTEST	R				2	r-tes-?
054	KER	ROODVAT	R	voorraadpot			1	r-pot-?
054	KER	ROODBORD	R				3	r-bor-?
054	KER	ROOD	R				9	r-?-?
054	KER	ROOD	B		1		2	r-?-?
054	KER	ROOD	B				2	r-?-?
054	KER	ROOD	P				1	r-?-?
054	KER	SLIBVERS	W	slibversiering		17/18	2	r-?-?
054	KER	ROOD	R		1	17/18	2	r-?-?
054	KER	ROOD	O				6	r-?-?
054	KER	WANDTGL		schildpadmotief		18	1	
054	KER	PLAVUIS		rood			4	
054	KER	WITTEST	R	test of kom		17/18	1	w-tes-?
054	KER	PIJP	S				5	PIJP
054	KER	PIJP	K			17	1	PIJP
054	KER	FAYBORD	R	plooischotel			1	f-plo-?
054	KER	MAJBORD	R				1	m-bor-?
054	KER	FAYBORD	R				1	f-bor-?
054	OXX	ODB		Scapula L.M.			1	
054	SXX	SLE		leisteen			1	
055	KER	MAJKOM	W	goudluster import Iberisch schiereiland		?	1	m-kom-?
056	KER	SLIBVERS	R	met slibvers (ringeloor)		15A	1	r-bor-?
056	KER	ROODBORD	ST, B			>1350	2	r-bor-?
056	KER	PLAVUIS	--			--	1	
056	KER	ROOD	W			13 - 15	3	r-?-?
056	KER	ROODGRAP	B, W			13 - 15	2	r-gra-?
056	KER	ROODGRAP	B	pootje		13 - 15	1	r-gra-?
056	KER	SIEGBURG	W	open vorm?			1	s1-kan-?
056	KER	SIEGBURG	W				1	s1-kan-?
056	KER	KEULS	Ac			15 - 16	1	s2-kan-nieuw
056	SXX	SLE		leisteen			2	
056	SXX			natuursteen bewerkt, bouwfrag.			1	
057	GLS	BEKER	B	komeetbeker		17	1	

determinatietabel

057	KER	WIT	B		1	17/18	2	w-?-?
057	KER	ROOD	W			17/18	16	r-?-?
057	KER	ROODGIET	W			17/18	1	r-ver-?
057	KER	ROOD	R			17/18	3	r-?-?
057	KER	ROOD	OOR			17/18	1	r-?-?
057	KER	ROODPAN	R			17/18	1	r-bak-?
057	KER	ROOD	B	lobvoet		17/18	1	r-?-?
057	KER	ROOD	B			17/18	1	r-?-?
057	KER	ROOD	B	pootje			1	r-?-?
057	KER	SLIBVERS	R	met slibversiering ringeloor		15A	1	r-bor-?
057	KER	SLIBVERS	R			17	3	r-bor-?
057	KER	VUURSTLP	W			17B	1	r-vst-?
057	KER	ROOD	W				150	r-?-?
057	KER	ROOD	R				42	r-?-?
057	KER	ROOD	O				5	r-?-?
057	KER	ROODBORD	R				2	r-bor-?
057	KER	ROODPAN	S				2	r-bak-?
057	KER	ROOD	W	vergiet?			1	r-ver-?
057	KER	ROOD	B		4		7	r-?-?
057	KER	ROODKOM	R	gn geglazuurde binnenzijde	1		3	r-kom-?
057	KER	ROODGRAP	P				5	r-gra-?
057	KER	ROOD	O				2	r-?-?
057	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		17	3	r-bor-?
057	KER	ROODBORD	B			18?	1	r-bor-?
057	KER	SLIBVERS	W	slibversiering		17/18A	1	r-?-?
057	KER	SLIBVERS	W	slibversiering, vuurstolp		17/18A	1	r-vst-?
057	KER	VINGERS	W	vingerstreep		1175-1375	1	kp-?-?
057	KER	BEZEMVG	W	bezemveeg		1175-1375	1	kp-?-?
057	KER	PSTG	Q			1225-1350	1	s5-?-?
057	KER	STGL	W	bruin, Keulen?			1	s2-?-?
057	KER	SLIBVERS	W	slibvers		17	3	r-bor-?
057	KER	PLAVUISG		geglazuurd			21	
057	KER	BAKSTEEN					4	
057	KER	FAYENCE	R	kwispedor?			1	f-kwi-?
057	KER	FAYBORD	R				1	f-bor-?
057	KER	FAYENCE	R				2	f-?-?

determinatietabel

057	KER	FAYENCE	W				1	f-?-?
057	KER	WANDTGL		faience tegel			1	
057	KER	MAJBORD	W	sierrand met ophang gaatjes			1	m-bor-?
057	KER	MAJBORD	B				1	m-bor-?
057	KER	MAJBORD	R				1	m-bor-?
057	KER	WIT	W				16	w-?-?
057	KER	WIT	R				7	w-?-?
057	KER	WIT	B				1	w-?-?
057	KER	PIJP	S				5	PIJP
057	KER	PIJP	K			17D-18A	2	PIJP
057	KER	KGP	P			12/13	1	kp-?-?
057	KER	ROOD	P	sec-verbr			2	r-?-?
057	KER	WIT	B	kandelaar?			1	w-kdl-?
057	KER	SLIBVERS	R	vuurklok, slibversiering		17/18 (begin)		r-vst-?
057	OXX	ODB		small mammal			1	
057	OXX	ODB					1	
057	OXX	ODB		hoek m.m. juvinele			1	
057	OXX	ODB		indet			1	
057	SXX	SLE		leisteen			3	
057	SXX	SKA		kalk(steen)			1	
057	SXX						1	
058	KER	PAFFRATH	W				2	kp-?-?
058	KER	KGP	W				14	kp-?-?
058	KER	SIEGBURG	B			16	1	s1-?-?
058	KER	WESTERW	W				1	s2-?-?
058	KER	FRECHEN	W				3	s2-?-?
058	KER	PORKOM	W, R, B				1	p-kom-?
058	KER	FAYBORD	R	plooischotel			1	f-plo-?
058	KER	PIJP	S			18	5	
058	KER	PIJP	K				1	
058	KER	ROOD	W				135	r-?-?
058	KER	FAYKOM	R				2	f-kom-?
058	KER	FAYANCE	R				1	f-?-?
058	KER	FAYANCE	W				3	f-?-?
058	KER	MAJBORD	R				1	m-bor-?
058	KER	MAJBORD	W				2	m-bor-?

determinatietabel

058	KER	ROOD	P				4	r-?-?	
058	KER	ROOD	B				2	r-?-?	
058	KER	ROOD	O				5	r-?-?	
058	KER	ROODTEST	R, B			1	2	r-tes-?	
058	KER	ROOD	R, O, W			1	3	r-?-?	
058	KER	TEGEL		faience tegel			17B	1	
058	KER	ROOD	R				32	r-?-?	
058	KER	ROODBORD	R				1	r-bor-?	
058	KER	ROODBORD					1	r-bor-?	
058	KER	GRSKAN	R				1	g-kan-?	
058	KER	PLAVUIS		rood			5		
058	KER	PLAVUIS					1		
058	KER	BAKSTEEN		rood			5		
058	KER	FAYKOM	R			1675-1750	1	f-kom-?	
058	KER	RINGLOOR	R	ringeloor vers.		1400-1500	2	r-bor-?	
058	KER	SLIBVERS	W	slibversiering, vuurstolp		17/18A	1	r-vst-?	
058	KER	SLIBVERS	R	slibversiering			1	r-bor-?	
058	KER	SLIBVERS	W	slibversiering			4	r-bor-?	
058	KER	WIT	W				10	w-?-?	
058	KER	WITPAN	R				1	w-bak-?	
058	KER	WIT	O				1	w-?-?	
058	KER	WIT	R				5	w-?-?	
058	KER	KGP	R					kp-?-?	
058	KER	BEELD		beeldje, wit aardewerk (pijpaarde) beschilderd					
058	KER	ROOD	W				2	r-?-?	
058	KER	ROOD	B				1	r-?-?	
058	KER	ROODSTK	AC	met aanzet schenklip			1	r-stk-?	
058	KER	MAJBORD	R				1	m-bor-?	
058	KER	PLAVUIS		rood			1		
058	SXX	SLE		leisteen			2		
058	SXX						2		
058	XXX						3		
059	GLS	FLES	W	vierkant			2		
059	GLS	FLES		veelhoekige fles		17/18	1		
059	KER	SIEGBURG	AC	Schnelle			1	s1-sne-1	
059	KER	ROODGRAP	AC			1550-1575	1	r-gra-33	

determinatietabel

059	KER	ROOD	P				2	r-?-?
059	KER	ROODPAN	B				1	r-bak-?
059	KER	ROODBORD	R				2	r-bor-?
059	KER	STGL	W				2	s2-?-?
059	KER	SIEGBURG	W				2	s1-?-?
059	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
059	KER	ROODPAN	R				2	r-bak-?
059	KER	ROOD	R				25	r-?-?
059	KER	ROOD	W				126	r-?-?
059	KER	MAJOLICA	W				2	m-?-?
059	KER	FAYENCE	R				1	f-?-?
059	KER	FAYENCE	W				2	f-?-?
059	KER	ROODGIET	W				1	r-ver-?
059	KER	BLOEMBAK	B		1		2	r-blo-?
059	KER	SLIBVERS	R			17	3	r-bor-?
059	KER	SLIBVERS	W			17	1	r-?-?
059	KER	SLIBVERS	R			17/18	1	r-?-?
059	KER	ROODDEKS	R	deksel ongeglazuurd			1	r-?-?
059	KER	WIT	R				1	w-?-?
059	KER	WIT	B				1	w-?-?
059	KER	WIT	W				9	w-?-?
059	KER	PIJP	S				3	
059	KER	PIJP	K			17A	1	
059	KER	PLAVUIS		rood			9	
059	KER	BAKSTEEN		rood			4	
059	KER	DAKPAN		rood			2	
059	KER	BOUWMAT		indet			5	
059	KER	KNIKKER		steengoed			1	
059	KER	STGL	W	Frechen of Keulen, met acanthusblad en band met bl.		16	1	s2-kan-?
059	KER	ROODBORD	R, B			17	2	r-bor-?
059	KER	ROODTEST	B				1	r-tes-?
059	KER	ROOD	B				1	r-?-?
059	KER	ROOD	R				1	r-?-?
059	KER	ROOD	W				1	r-?-?
059	KER	ROODPAN	AC			1500-1600	1	r-bak-18
059	KER	ROODPAN	W				1	r-bak-?

determinatietabel

059	KER	FAYENCE	R				1	f-?-?
059	KER	KGP	W			8-14	6	kp-?-?
059	KER	KGP??	KNOP				1	kp-?-?
059	SLE	DAKLEI		doorboord			1	
059	SXX	BROK		kalksteen?			1	
060	GLS	VENSTER					1	
060	GLS	FLES	W				1	
060	KER	TEGEL					14	
060	KER	WITPAN	R				1	w-bak-?
060	KER	WIT	R		10		13	w-?-?
060	KER	WIT	W		17		19	w-?-?
060	KER	WIT	W	spaarpot			2	w-spa-?
060	KER	ROOD	W				59	r-?-?
060	KER	ROODGIET	W				3	r-ver-?
060	KER	ROODGIET	R			15-17	1	r-ver-?
060	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
060	KER	ROOD	O				3	r-?-?
060	KER	ROOD	B	standing			3	r-?-?
060	KER	ROOD	B	poten			2	r-?-?
060	KER	ROODKAN	R				1	r-kan-?
060	KER	PINGSDRF	W			900-1225	1	pi-?-?
060	KER	ROODTEST	O	loodspatten		1375-1550	1	r-tes-?
060	KER	ROOD	O, R	grape/pot			4	r-gra-?
060	KER	ROOD	O				1	r-?-?
060	KER	ROODPAN	R			1450-1550		r-bak-?
060	KER	ROOD	R				16	r-?-?
060	KER	ROODPAN	R			15/16?	1	r-bak-?
060	KER	LAVABO	R	rood			1	r-?-?
060	KER	ROODBORD	R				4	r-bor-?
060	KER	ROODGIET	R				1	r-ver-?
060	KER	ROODKAN	R	slibversiering			1	r-kan-?
060	KER	ROODBORD	R	slibversiering			2	r-bor-?
060	KER	ROODBORD	W	slibversiering			2	r-bor-?
060	KER	ROOD	W	slibversiering			2	r-?-?
060	KER	MAJBORD	W				1	m-bor-?
060	KER	MAJOLICA	W				2	m-?-?

determinatietabel

060	KER	FAYBORD	B				1	f-bor-?
060	KER	ROODBAK	R	olielamp			1	r-oli-?
060	KER	GRS	W				1	bg-?-?
060	KER	ROODTEST	R, P, W	ongeglazuurd	1		5	r-tes-?
060	KER	ROODPAN	R	ongeglazuurd			1	r-bak-?
060	KER	ROOD	R	ongeglazuurd			3	r-?-?
060	KER	ROODGRAP	P, W	ongeglazuurd			1	r-gra-?
060	KER	ROODKAN	R				1	r-kan-?
060	KER	FAYBORD	B	Ligurisch		17	1	f-bor-?
060	KER	STGL	W				1	s2-?-?
060	KER	ROOD	W				3	r-?-?
060	KER	ROODBAK	R	olielamp			1	r-oli-?
060	KER	ROOD	R				5	r-?-?
060	KER	PIJP	R			1625-1650	1	
060	KER	PIJP	R			1690-1740	1	
060	KER	PIJP	S			voor 1725	1	
060	KER	STG	B			-1550	1	s1-?-?
060	KER	ROOD	W				3	r-?-?
060	KER	ROODGRAP	P, W	grape, loodspatten		1375-1550	1	r-gra-?
060	KER	ROOD	R				1	r-?-?
060	KER	WITPAN	S				1	w-bak-?
060	OXX	ODB	MANDIBUL	large mammal			1	
060	OXX	ODB	RIB	large mammal			1	
060	OXX	ODB	TAND/KIES	schaap/geit?			1	
060	OXX	ODB	INDET				1	
060	SXX	BAKSTEEN					6	
060	SXX	SKA		kalksteen			2	
060	SXX	MAALSTN		maalsteen			1	
061	GLS	INDET					3	
061	GLS	BEKER	R			17	1	
061	KER	ROODBAK	R	olielamp			1	r-oli-?
061	KER	WESTERW	O				1	s2-?-?
061	KER	FRECHEN	W				2	s2-?-?
061	KER	STG	W				2	s1-?-?
061	KER	MARMER	R, W	doorloop techniek	1	18	8	r-bor-?
061	KER	MARMER	R, W	doorloop techniek	1	18	2	r-bor-?

determinatietabel

061	KER	MARMER	B	doorloop techniek		18	1	r-kan-?
061	KER	WERRA	R			1580-1630	1	r-bor-?
061	KER	SLIBVERS	W, R	grape?	1	17-18A	7	r-gra-?
061	KER	ROOD	R		1	17-18a	2	r-?-?
061	KER	MARMER	R	doorloop techniek		18	1	r-kan-?
061	KER	MARMER	W	doorloop techniek		18	10	r-?-?
061	KER	MARMER	R	doorloop techniek		18	3	r-bor-?
061	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		17-18	2	r-bor-?
061	KER	SLIBVERS	R	slibversiering			5	r-?-?
061	KER	SLIBVERS	W	slibversiering			2	r-?-?
061	KER	BAKSTEEN		rood			9	
061	KER	BAKSTEEN		geel			7	
061	KER	DAKPAN					8	
061	KER	PLAVUIS		rood			17	
061	KER	WANDTGL		faience			3	
061	KER	WANDTGL		faience			1	
061	KER	ROOD	B				3	r-?-?
061	KER	ROOD	W				160	r-?-?
061	KER	ROOD	O				6	r-?-?
061	KER	ROODTEST	O				2	r-tes-?
061	KER	ROOD	P	grape?			11	r-gra-?
061	KER	ROOD	R				43	r-?-?
061	KER	MAJBORD	B		1		6	m-bor-?
061	KER	MAJBORD	W				10	m-bor-?
061	KER	MAJBORD	B				2	m-bor-?
061	KER	MAJBORD	R				6	m-bor-?
061	KER	WIT	W				30	w-?-?
061	KER	OLIELAMP	R, W		1		6	w-oli-?
061	KER	OLIELAMP	AC			1575-1700	1	w-oli-2
061	KER	OLIELAMP	AC				1	w-oli-?
061	KER	OLIELAMP	R				4	w-oli-?
061	KER	WITPIS	R		1		1	w-pis-?
061	KER	WIT	O				4	w-?-?
061	KER	WIT	P				1	w-?-?
061	KER	WIT	R				3	w-?-?
061	KER	WIT	B				2	w-?-?

determinatietabel

061	KER	WITTEST	R	komfoor	1		2	w-kmf-?
061	KER	KNIKKER		keramiek?, kogelpotbaksel?			4	
061	KER	FLESSTOP					1	
061	KER	FAYKAN	R, W, B		1		7	f-kan-?
061	KER	FAYBEKER	B, W		1		2	f-kop-?
061	KER	FAYBORD	R	wit	1		2	f-bor-?
061	KER	FAYBORD	R	wit	1		2	f-bor-?
061	KER	FAYBORD	R				3	f-bor-?
061	KER	FAYKOM	B	merk op achterzijde F111			1	f-kom-?
061	KER	FAYBORD	R	plooischotel			1	f-plo-?
061	KER	FAYENCE	R	kwispedoor			1	f-kwi-?
061	KER	FAYKAN	R	boerendelfts	1		2	f-kan-?
061	KER	FAYBORD	R				4	f-bor-?
061	KER	FAYKAN	R				2	f-kan-?
061	KER	FAYENCE	W				3	f-?-?
061	KER	FAYENCE	W				5	f-?-?
061	KER	XXX	W				3	
061	KER	PIJP	S				44	
061	KER	PIJP	K				4	
061	KER	PIJP	K			18	1	
061	KER	PIJP	K			18A	3	
061	KER	PIJP	K			18	20	
061	KER	ROODTEST	R,W,B				1	r-tes-?
061	KER	PLAVUIS		rood			7	
061	KER	PIJP	S				8	
061	KER	ROODBAK	R	olielamp			1	r-oli-?
061	KER	ROODBORD	W				1	r-bor-?
061	KER	ROOD	W				39	r-?-?
061	KER	ROODTEST	R				3	r-tes-?
061	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
061	KER	ROOD	R				16	r-?-?
061	KER	SLIBVERS	R,O	slibversiering + doorlooptech aan binnenz., kop		1675-1750	2	r-kop-?
061	KER	MARMER	R	doorlooptech.	1	18	3	r-bor-?
061	KER	MARMER	B,W	doorlooptech.	1	18	3	r-bor-?
061	KER	MARMER	W	doorlooptech.		18	1	r-bor-?
061	KER	MARMER	R	doorlooptech.		18	1	r-bor-?

determinatietabel

061	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		17/18A	1	r-?-?
061	KER	SLIBVERS	W	slibversiering		18	1	r-bor-?
061	KER	ROOD	P				8	r-?-?
061	KER	WITPIS	R				1	w-pis-?
061	KER	WITPIS	O				1	w-pis-?
061	KER	WIT	W				7	w-?-?
061	KER	WITTEST	R	komfoor			1	w-kmf-?
061	KER	WITTEST	W,B				1	w-tes-?
061	KER	WIT	P				1	w-?-?
061	KER	BAKSTEEN					2	
061	KER	STGL	W				1	s2-?-?
061	KER	KNIKKER		geglazuurd steengoed			1	
061	KER	WITKOP	AC	geglazuurd, geel met groene vlek		1500-1750	1	w-kop-nieuw
061	KER	WANDTGL		faience			1	
061	KER	FAYKOM	AC				2	f-kom-13
061	KER	FAYBORD	R				4	f-bor-?
061	KER	FAYBORD	B				1	f-bor-?
061	KER	FAYBORD	B,R				3	f-bor-?
061	KER	FAYBEKER	R				1	f-kop-?
061	KER	FAYBORD	R	schotel			1	f-sch-?
061	KER	MAJBORD	R,W				4	m-bor-?
061	KER	MAJBORD	R				3	m-bor-?
061	KER	MAJBORD	W				1	m-bor-?
061	KER	MAJBORD	B				2	m-bor-?
061	KER	PIJP	K			17A-18	9	PIJP
061	KER	OLIELAMP	B			17/18	1	w-oli-?
061	KER	WIT	R,W		1		7	w-?-?
061	KER	STGL	W			14-15	2	s2-?-?
061	ODS	MOSSEL					1	
061	OXX	SCHELP					5	
061	SKA	BROK					1	
061	SXX	SLE		leisteen			1	
061	SXX	SLE		leisteen			3	
061	SXX						2	
061	SXX	SVU		vuursteen			1	
061	SXX	KEI					1	

determinatietabel

061	XXX							3	
062	KER	ROOD	W					114	r-?-?
062	KER	ROODPAN	R					5	r-bak-?
062	KER	ROODTEST	R					3	r-tes-?
062	KER	ROOD	R					34	r-?-?
062	KER	ROOD	B					2	r-?-?
062	KER	BLOEMBAK	B	rood		1		2	r-blo-?
062	KER	ROOD	O					7	r-?-?
062	KER	ROODTEST	O					1	r-tes-?
062	KER	ROOD	P					3	r-?-?
062	KER	KGP	R					2	kp-?-?
062	KER	KGP	W					2	kp-?-?
062	KER	GRS	W					1	bg-?-?
062	KER	PSTG	W					1	s5-?-?
062	KER	DAKPAN		rood				15	
062	KER	INDUSTR	W	wit				2	iw-?-?
062	KER	BOUWMAT						13	
062	KER	BAKSTEEN		rood				2	
062	KER	KNIKKER		geglazuurd steengoed				1	
062	KER	STGL	W					1	s2-?-?
062	KER	ROODTEST	R,O	slibversierd		17/18		1	r-tes-?
062	KER	WIT	W	vlekkenwaar		18		2	w-?-?
062	KER	ROOD	R	slibversierd				5	r-?-?
062	KER	ROOD	W	slibversierd				8	r-?-?
062	KER	ROOD	W	doorlooptechniek		18		1	r-?-?
062	KER	ROOD	W	sgraffito		15B-18		1	r-bor-?
062	KER	WIT	R					5	w-?-?
062	KER	WIT	W					24	w-?-?
062	KER	WIT	P					2	w-?-?
062	KER	WIT	O					1	w-?-?
062	KER	WIT	B					1	w-?-?
062	KER	POR	B					1	p-?-?
062	KER	WANDTGL		faience				7	
062	KER	WANDTGL		faience		18		1	
062	KER	FAYENCE	B					2	f-?-?
062	KER	FAYENCE	W					12	f-?-?

determinatietabel

062	KER	FAYENCE	W	Ligurisch			1	f-?-?
062	KER	FAYENCE	R				2	f-?-?
062	KER	MAJBORD	B				1	m-bor-?
062	KER	MAJOLICA	R				4	m-?-?
062	KER	MAJOLICA	W				3	m-?-?
062	KER	PIJP	S				15	
062	KER	PIJP	K			17	2	
062	KER	PIJP	K			1690-1740	8	
062	KER	PIJP	K			1740-1950	4	
062	KER	PIJP	K			1740-19(20	4	
062	KER	BEELD	AC	beeldje van pijpaaarde, Haan			1	
062	KER	GRS	DEKSEL				1	g-dek-?
062	KER	PIJP	K				1	
062	KER	PLAVUISG					1	
062	KER	DAKPAN					1	
062	KER	ROOD	B	vlakke bodem, glazuur aan binnenzijde			1	r-?-?
062	KER	SLIBVERS	R	Hollandse slibversiering		17/18	1	r-bak-?
062	KER	PIJP	K	naam op zijkant geschreven		19	1	
063	GLS	FLES	W			17/18	1	
063	GLS	FLES	W	vierkant		17/18	1	
063	GLS	FLES					6	
063	GLS	XXX		industrieel			1	
063	GLS	WIJNFLES					2	
063	GLS	FLES		vierkant			10	
063	KER	ROOD	R				4	r-?-?
063	KER	ROODTEST	R				1	r-tes-?
063	KER	PIJP	K			18	1	
063	KER	ROOD	B				2	r-?-?
063	KER	ROOD	W				1	r-?-?
063	KER	ROOD	O, R				1	r-?-?
063	KER	ROODBORD	R			18	1	r-bor-?
063	KER	ROOD	R	slibversiering			1	r-?-?
063	KER	FAYENCE	R				1	f-?-?
063	KER	NEDERRIJN				18?		r-bor-?
063	KER	DAKPAN		rood			15	
063	KER	PLAVUIS		rood geglazuurd			29	

determinatietabel

063	KER	PIJP	S				12	
063	KER	PIJP	K			19	1	
063	KER	PIJP	K			18 (19)	4	
063	KER	BAKSTEEN		rood			1	
063	KER	ROOD	B				3	r-?-?
063	KER	ROOD	P				2	r-?-?
063	KER	WITBORD	B	duits, Langerwehe?		18/19	1	w-bor-?
063	KER	KGP	W				3	kp-?-?
063	KER	ROOD	W				29	r-?-?
063	KER	ROODTEST	W	komfoor		18/19	1	r-kmf-?
063	KER	ROOD	R				7	r-?-?
063	KER	ROODPOT	R		1		2	r-pot-?
063	KER	ROODPOT	R		1		2	r-pot-?
063	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
063	KER	ROOD	O				4	r-?-?
063	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		18/19	2	r-?-?
063	KER	MARMER	W	doorlooptech		18	1	r-bor-?
063	KER	NEDERRIJN	B	inwendig gestippeld, nederrijns		18	1	r-bor-?
063	KER	MAJOLICA	R				1	m-?-?
063	KER	WIT	R,O				2	w-?-?
063	KER	WIT	B				1	w-?-?
063	KER	WIT	W				5	w-?-?
063	KER	INDUSTR	R,W	bord	1	18/19	4	iw-bor-?
063	KER	INDUSTR	R	kop		18/19	1	iw-kop-?
063	KER	FAYBORD	R				3	f-bor-?
063	KER	FAYENCE	W				1	f-?-?
063	KER	WANDTGL		faience			4	
063	KER	KNIKKER		geglazuurd steengoed			2	
063	KER	POR					1	p-?-?
063	KER	PORKOP	R				3	p-kop-?
063	KER	PAFFRATH	W				1	kp-kog-?
063	KER	KGP	W				4	kp-?-?
063	KER	STGL	W				3	s2-?-?
063	KER	PSTG	W				1	s5-?-?
063	KER	ROOD	P				10	r-?-?
063	KER	ROOD	O				7	r-?-?

determinatietabel

063	KER	ROOD	B				5	r-?-?
063	KER	ROODPAN	B				2	r-bak-?
063	KER	ROODTEST	R,W,B	komfoor	1		3	r-kmf-?
063	KER	KNIKKER		geglazuurd steengoed, gaaf			1	
063	KER	INDUSTR	W				9	iw-?-?
063	KER	INDUSTR	R	schotel			1	iw-bor-?
063	KER	MAJOLICA	R				1	m-?-?
063	KER	MAJOLICA	W				4	m-?-?
063	KER	ROOD	W				188	r-?-?
063	KER	WANDTGL		faience			6	
063	KER	ROODPAN	W				1	r-bak-?
063	KER	FAYBORD	W				3	f-bor-?
063	KER	ROOD	R				64	r-?-?
063	KER	FAYENCE	W,B	pot			1	f-pot-?
063	KER	FAYENCE	R	kwispedoor			1	f-kwi-?
063	KER	FAYENCE	R				5	f-?-?
063	KER	FAYENCE	B				1	f-?-?
063	KER	FAYENCE	W				12	f-?-?
063	KER	WANDTGL		rood baksel,			1	
063	KER	ROOD	O				2	r-?-?
063	KER	WITPIS	R				1	w-pis-?
063	KER	WITPAN	S				1	w-bak-?
063	KER	WIT	O				6	w-?-?
063	KER	WITGIET	W				2	w-ver-?
063	KER	WITPAN	B		1		2	w-bak-?
063	KER	WITPAN	B				1	w-bak-?
063	KER	WIT	W	vlekkenwaar		18	4	w-?-?
063	KER	WIT	W				25	w-?-?
063	KER	WIT	R				11	w-?-?
063	KER	WIT	R	deksel			1	w-?-?
063	KER	LANGERWW	R	slibversiering, Duits, Langerwehe		18/19	2	w-?-?
063	KER	LANGERWW	B	slibversiering, Duits, Langerwehe		18/19	1	w-?-?
063	KER	LANGERWW	W	slibversiering, Duits, Langerwehe		18/19	1	w-?-?
063	KER	ROODBORD	R	groene slinger	1	18	3	r-bor-?
063	KER	WITBORD	R	slibversiering, Duits?	1	18	3	w-bor-?
063	KER	WITBORD	R	slibversiering, Duits?		18	1	w-bor-?

determinatietabel

063	KER	MARMER	W	doorlooptechniek		18	4	r-bor-?
063	KER	MARMER	W	doorlooptechniek		18	5	r-?-?
063	KER	PIJP	S				88	PIJP
063	KER	PIJP	K				29	PIJP
063	KER	SLIBVERS	W			17/18		r-?-?
063	KER	SLIBVERS	R			17/18	2	r-?-?
063	KER	SLIBVERS	W	slibversiering (met slinger?)	1	18	2	r-bor-?
063	KER	SLIBVERS	W	slibversiering (met slinger?)		18	2	r-bor-?
063	KER	PIJP	K			17d-18A	5	
063	KER	PIJP	K			18/19	12	
063	KER	PLAVUIS					15	
063	KER	DAKPAN		rood			25	
063	KER	DAKPAN		donkergrijs, industrieel			2	
063	KER	BOUWMAT					105	
063	KER	BAKSTEEN		rood			5	
063	KER	NEDERRIJN	R			17-19	1	r-kom-?
063	KER	ROOD		indet			1	r-?-?
063	KER	INDET		1x biscuit bodem?			3	
063	SXX	SVU					2	
063	SXX						2	
063	SXX	SLE					4	
064	GLS	FLES					1	
064	GLS	BEKER	B	drinkglas, komeetbeker		17	1	
064	GLS	BEKER	W	meerhoekig			1	
064	KER	PIJP	S				168	
064	KER	KGP	W	besenstrich			2	kp-?-?
064	KER	PAFFRATH	W				2	kp-kog-?
064	KER	KGP	R				1	kp-?-?
064	KER	AWH INDET	W				1	kp-?-?
064	KER	PIJP	K			17	3	
064	KER	PIJP	K			18/19	24	
064	KER	PIJP	K			19	5	
064	KER	PIJP	K				3	
064	KER	DAKPAN		rood			35	
064	KER	PLAVUIS		rood geglazuurd			27	
064	KER	BAKSTEEN					7	

determinatietabel

064	KER	GRS	B				1	bg-?-?
064	KER	GRS	W				1	bg-?-?
064	KER	WIT	R				9	w-?-?
064	KER	WIT	B				1	w-?-?
064	KER	WIT	W				43	w-?-?
064	KER	WIT	W	vlekkenwaar		18	5	w-?-?
064	KER	WIT	O				2	w-?-?
064	KER	WIT	P				1	w-?-?
064	KER	MAJBORD	R				7	m-bor-?
064	KER	MAJOLICA	W				8	m-?-?
064	KER	ROOD	R				34	r-?-?
064	KER	ROODTEST	R				1	r-tes-?
064	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
064	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
064	KER	ROODBAK	B	olielamp			1	r-oli-?
064	KER	ROOD	W				190	r-?-?
064	KER	ROOD	P				6	r-?-?
064	KER	ROODGIET	R,W	lekschaal			2	r-lek-?
064	KER	ROODGIET	W	lekschaal/vergiert			2	r-lek-?
064	KER	ROOD	O				8	r-?-?
064	KER	ROOD	O	theepot		19	1	r-the-?
064	KER	ROOD	T	tuit van theepot		19	1	r-the-?
064	KER	TEGEL		industriële vloertegel		19	1	
064	KER	INDUSTR	R	schotel			1	iw-sch-?
064	KER	INDUSTR	W		1		2	iw-?-?
064	KER	POR	R		1		2	p-?-?
064	KER	LANGERWW	W	slibversiering, Duits Langerwehe		18/19	1	w-bor-?
064	KER	MARMER	R	doorlooptech	1	18	3	r-bor-?
064	KER	MARMER	R	doorlooptech		18	2	r-?-?
064	KER	MARMER	R	doorlooptech		18	1	r-kom-?
064	KER	MARMER	W	doorlooptech		18	4	r-?-?
064	KER	NEDERRIJN	R	slibvers. Nederrijns		17d/18	4	r-bor-?
064	KER	NEDERRIJN	W	slibvers. Nederrijns		17d/18	6	r-bor-?
064	KER	NEDERRIJN	B	slibvers. Nederrijns		17d/18	1	r-bor-?
064	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		17/18	12	r-?-?
064	KER	SLIBVERS	W	slibversiering		17/18	30	r-?-?

determinatietabel

064	KER	SLIBVERS	B	slibversiering		17/18	1	r-?-?
064	KER	WIT	R	slibversiering		17/18	1	w-?-?
064	KER	SIEGBURG	W				1	s1-?-?
064	KER	FRECHEN	W				1	s2-?-?
064	KER	STGL	W				1	s2-?-?
064	KER	KNIKKERS		geglazuurd steengoed			2	
064	KER	WESTBRAB	W	merk B*Z (Bergen op Zoom)		19	1	r-?-?
064	KER	FAYBORD	R	wit			18	f-bor-?
064	KER	WANDTGL		faience	1		5	
064	KER	WANDTGL		faience			2	
064	KER	FAYBEKER	R	boerendelfts			1	f-kop-?
064	KER	FAIBORD	R	ploischotel			5	f-plo-?
064	KER	FAYBEKER					2	f-kop-?
064	KER	FAYENCE					2	f-?-?
064	KER	FAYENCE					3	f-?-?
064	KER	FAYENCE					10	f-?-?
064	KER	FAYENCE					1	f-?-?
064	KER	KNIKKER					6	
064	KER	STGL	R	wafeldecor, band op hals, kopjes in oval		ca 1600	1	s2-kan-55
064	KER	PIJP	S				44	
064	KER	PIJP	K			18	8	
064	KER	PIJP	K			19	4	
064	KER	WIT	O				2	w-?-?
064	KER	WIT	R				3	w-?-?
064	KER	WIT	W				2	w-?-?
064	KER	WIT	O,R		1		3	w-?-?
064	KER	MAJBORD	R				1	m-bor-?
064	KER	MAJBORD	W				3	m-bor-?
064	KER	WANDTGL		faience			2	
064	KER	FAITHEE	T				1	f-the-?
064	KER	FAYBEKER	R				2	f-kop-?
064	KER	FAYBORD	R				1	f-bor-?
064	KER	FAIKOM	R				2	f-kom-?
064	KER	FAIKOM	B				1	f-kom-?
064	KER	FAYENCE	R				1	f-?-?
064	KER	FAYENCE	W				5	f-?-?

determinatietabel

064	KER	INDUSTR	W				1	iw-?-?
064	KER	PORKOM	B,R			1	6	p-kom-?
064	KER	ROOD	P				7	r-?-?
064	KER	ROOD	O				5	r-?-?
064	KER	ROOD	B				1	r-?-?
064	KER	ROODBAK	B	olielamp			1	r-oli-?
064	KER	ROOD	W				62	r-?-?
064	KER	ROOD	R				19	r-?-?
064	KER	ROODTEST	R				1	r-tes-?
064	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
064	KER	ROOD	W	vergiet/uitlekschaal			1	r-ver-?
064	KER	MARMER	W	doorlooptechniek		18	1	r-bor-?
064	KER	SLIBVERS	W	slibversiering		18?	6	r-?-?
064	KER	ROODBORD	R,W	slinger in groen	1	1675-1750	2	r-bor-?
064	KER	ROODBORD	W	slinger in groen		1675-1750	1	r-bor-?
064	KER	ROODBORD	R	gestippeld		1675-1750	4	r-bor-?
064	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		18?	4	r-bor-?
064	KER	SLIBVERS	B	slibversiering		18?	1	r-bor-?
064	KER	LANGERWW	B	slibversiering, duits, Langerwehe		18/19	1	w-bor-?
064	KER	KNIKKER		geglazuurd steengoed			1	
064	KER	PLAVUIS		rood, geglazuurd			10	
064	KER	DAKPAN		rood, 'geglazuurd			53	
064	KER	XXX					10	
064	KER	VUURSTLP	B		1	17	2	r-vst-?
064	KER	ROOD	O				4	r-?-?
064	KER	ROODBAK	R				3	r-pis-?
064	KER	ROODPLAVUIS					1	
064	KER	ROOD	B				2	r-?-?
064	KER	ROOD	R				3	r-?-?
064	KER	ROOD	P				6	r-?-?
064	KER	ROOD	W				6	r-?-?
064	KER	WIT	W				2	w-?-?
064	KER	ROODPAN	S				1	r-bak-?
064	KER	FAYBORD	W	ploischotel			1	f-plo-?
064	KER	FAYBORD	W	ploischotel	1		2	f-plo-?
064	KER	ROODBORD	R,B				1	r-bor-?

determinatietabel

064	KER	ROODBORD	R	slibversiering		17	2	r-bor-?
064	KER	ROODBORD	B	slibversiering		17	1	r-bor-?
064	SLE	DAKBEDEKKING		groot stuk met gaten			1	
064	SXX	BOUWMAT					51	
064	SXX	SVU					1	
064	SXX	SLE					1	
064	SXX						2	
064	SXX	TEGEL		tegel			1	
064	SXX						2	
064	SXX	SLIJPSTN		doorboord			1	
064	SXX	TEGEL?		bouwmateriaal kerk?			1	
065	GLS	ROEMER				17	1	
065	GLS	BEKER				17	1	
065	GLS	BEKER					1	
065	GLS	BEKER	W			17	1	
065	GLS	FLES		vierkant			1	
065	GLS	FLES		wijnfles		17/18	1	
065	GLS	FLES	B					
065	KER	SLIBVERS	R, O	slibvers		18	1	r-kom-?
065	KER	RINGLOOR	R	ringeloor		15A	1	r-bor-?
065	KER	SLIBVERS	R	slibvers	2	17B	3	r-bor-?
065	KER	SLIBVERS	W	slibvers		17/18	2	r-?-?
065	KER	ROODPAN	R				2	r-bak-?
065	KER	ROODGRAP	B				4	r-gra-?
065	KER	ROOD	R		7		8	r-?-?
065	KER	ROOD	W		1		2	r-?-?
065	KER	BLOEMBAK	B				1	r-blo-?
065	KER	ROOD	AC			1675-1800	1	r-bor-4
065	KER	MAJBORD	R/B		1	18	4	m-bor-?
065	KER	FAYBORD	R			18	3	f-bor-?
065	KER	WIT	B	Frechen		18-19	1	w-?-?
065	KER	TEGEL	W	faience, schildpadmotief		18	1	
065	KER	FAYENCE	W	kwispedoor		18?	1	f-kwi-?
065	KER	WIT	W			17/18	1	w-?-?
065	KER	WIT		br gevlekt			1	w-?-?
065	KER	PLAVUIS					1	

determinatietabel

065	KER	FAYBORD	R	wit		18	3	f-bor-?
065	KER	TEGEL	W	faience		18		
065	KER	FAYBORD	R	plooischotel			1	f-plo-?
065	KER	MARMER	R	doorlooptechniek		18	1	r-bor-?
065	KER	SLIBVERS		slibversiering		17B	1	r-bor-?
065	KER	NEDERRIJN	W/B	met datering8		18A	1	r-bor-?
065	KER	MAJBORD	R			18	4	m-bor-?
065	KER	ROOD	W				3	r-?-?
065	KER	ROODGRAP	OOR				2	r-gra-?
065	KER	ROOD	OOR				2	r-?-?
065	KER	ROOD	B				1	r-?-?
065	KER	ROODPAN	B, R				1	r-bak-?
065	KER	NEDERRIJN	W				1	w-?-?
065	KER	WITPAN	ST				1	w-bak-?
065	KER	WIT	R				5	w-?-?
065	KER	WIT	W				5	w-?-?
065	KER	ROOD	OOR				1	r-?-?
065	KER	FAYBEKER	R	octagonaal boerendelfts		18	1	f-kop-?
065	KER	ROODPAN	R				3	r-bak-?
065	KER	ROODPAN	S				1	r-bak-?
065	KER	ROODPAN	B				1	r-bak-?
065	KER	KNIKKER		geglazuurd steengoed			3	
065	KER	KNIKKER		geglazuurd steengoed			2	
065	KER	FRECHEN	B				1	s2-?-?
065	KER	FRECHEN	W				1	s2-?-?
065	KER	STGL	W				1	s2-?-?
065	KER	STGL	O				1	s2-?-?
065	KER	PSTG	W				1	s5-?-?
065	KER	FRECHEN	R	baardman		16	1	s2-kan-?
065	KER	ROODPAN	B		1	1550-1675	3	r-bak-4
065	KER	ROOD	P				8	r-?-?
065	KER	ROOD	B				10	r-?-?
065	KER	ROOD	W				135	r-?-?
065	KER	ROOD	R	grape of pot	1		4	r-gra-?
065	KER	ROOD	R				26	r-?-?
065	KER	ROODGIET	W	vergiert of uitlekschaal			2	r-ver-?

determinatietabel

065	KER	ROOD	O				8	r-?-?
065	KER	PORKOP	R				2	p-kop-?
065	KER	PORKOM	B				1	p-kom-?
065	KER	POR	W				2	p-?-?
065	KER	PIJP	S				46	
065	KER	PIJP	K				20	
065	KER	PIJP	K			19	5	
065	KER	PIJP	K			18	9	
065	KER	INDUSTR	W,B	wit theepot	1		6	iw-the-?
065	KER	ROODBORD	R	slingers in groen en geel, stippen		18	1	r-bor-?
065	KER	MARMER	R	doorlooptechniek		18	1	r-kom-?
065	KER	MARMER	W	doorlooptechniek		18	1	r-bor-?
065	KER	MARMER	W	doorlooptechniek		18	6	r-?-?
065	KER	ROOD	W	vlekkenwaar?		18?	2	r-?-?
065	KER	SLIBVERS	W	slibversiering		18	1	r-?-?
065	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		18?	5	r-?-?
065	KER	SLIBVERS	W	slibversiering			3	r-?-?
065	KER	INDUSTR	R				1	iw-sch-?
065	KER	INDUSTR	R	rood			1	ir-?-?
065	KER	WANDTGL		faiende			5	
065	KER	INDUSTR	W	kopje	1		2	iw-kop-?
065	KER	PLAVUIS		rood geglazuurd			4	
065	KER	WIT	R				9	w-?-?
065	KER	WIT	O				3	w-?-?
065	KER	WIT	S				1	w-?-?
065	KER	DAKPAN		rood			42	
065	KER	WIT	B				1	w-?-?
065	KER	LANGERWW	W	slibversiering, Duits, Langerwehe	1	18/19	8	w-?-?
065	KER	LANGERWW	W	slibversiering, Duits, Langerwehe		18/19	4	w-?-?
065	KER	WIT	W				25	w-?-?
065	KER	WIT	W	vlekkenwaar		18	3	w-?-?
065	KER	MAJBORD	W				1	m-bor-?
065	KER	MAJOLICA	W				3	m-?-?
065	KER	MAJBORD	R				1	m-bor-?
065	KER	FAYBORD	B				2	f-bor-?
065	KER	FAYBEKER	B				1	f-kop-?

determinatietabel

065	KER	FAYENCE	B				1	f-?-?
065	KER	FAYENCE	O				1	f-?-?
065	KER	FAYBEKER	W	Ligurisch	1		3	f-kop-?
065	KER	FAYBEKER	R				2	f-kop-?
065	KER	FAYBORD	R				1	f-bor-?
065	KER	FAYENCE	R				3	f-?-?
065	KER	FAYENCE	W				19	f-?-?
065	KER	BAKSTEEN		rood			4	
065	KER	BOUWMAT					46	
065	KER	TEGEL		industrieel		19/20	1	
065	KER	WANDTGL		import?			2	
065	KER	GRS					2	bg-?-?
065	KER	KGP					3	kp-?-?
065	KER	STGLKAN	AC	"8" naast oor, bloem/zon om oor		1800-1850	1	s2-kan-69
065	KER	PIJP	S				1	
065	KER	PIJP	K				1	
065	KER	WIT	R				1	w-?-?
065	KER	MARMER	B	doorlooptechniek		18	1	r-?-?
065	KER	WIT	?				1	w-?-?
065	PIJP	PIJP	K			17B	1	
065	PIJP	PIJP	K			18A	1	
065	SXX						1	
065	SXX	SVU					1	
067	GLS	NOPPENB	B			1550-1650	1	
067	GLS	WIJNFLES	W			17/18	1	
067	GLS	GLS	W	veelhoekig		17/18	1	
067	GLS	FLES	W				1	
067	GLS	BEKER	W			17	2	
067	GLS	WIJNFLES	W			17/18	4	
067	GLS	FLES	W	veelhoekig		17/18	2	
067	GLS	WIJNFLES				17B/18A	1	
067	GLS	FLES					1	
067	GLS	BEKER					1	
067	GLS	BEKER	B	gekartelde standring		14-17	1	
067	GLS		W				1	
067	GLS		B				1	

determinatietabel

067	GLS		W				4	
067	GLS		R				3	
067	GLS						4	
067	GLS	BEKER	W,R	of roemer			8	
067	GLS	ROEMER	W			1625-1675	1	
067	GLS	FLES	W			17-18	1	
067	GLS	VENSTER					3	
067	KER	PIJP	S				5	
067	KER	MAJOLICA	W				1	m-?-?
067	KER	FAYBORD	R		1		2	f-bor-?
067	KER	FAYBORD	R		1		2	f-bor-?
067	KER	FAYBORD	R				2	f-bor-?
067	KER	FAYENCE	W				1	f-?-?
067	KER	WIT	W				2	w-?-?
067	KER	PIJP	K			ca1750	1	
067	KER	PIJP	K			18	2	
067	KER	ROODBKR	B				1	r-kop-?
067	KER	PORKOM	B, R				1	p-kom-?
067	KER	STGLKRUJK	W				4	s2-kru-?
067	KER	ROOD	B	standring			1	r-?-?
067	KER	ROOD	P	grape?			1	r-?-?
067	KER	ROOD	R				5	r-?-?
067	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
067	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
067	KER	ROODPAN	W				1	r-bak-?
067	KER	ROOD	W			1375-1550	2	r-?-?
067	KER	ROOD	W				11	r-?-?
067	KER	ROOD	W				1	r-?-?
067	KER	ROODGRAP	R, O	vingerindruk onder de rand grape of pot			1	r-gra-?
067	KER	MARMER	R, W, B	doorlooptechniek			1	r-bor-?
067	KER	ROOD	R				1	r-?-?
067	KER	SLIBVERS	R	slibversiering			1	r-pis-?
067	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		17/18(begi	2	r-bor-?
067	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		17/18(begi	1	r-pis-?
067	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		17/18A	2	r-bor-?
067	KER	ROODPAN	S				1	r-bak-?

determinatietabel

067	KER	ROODKOM	B, W				3	r-kom-?
067	KER	ROODGRAP	B				2	r-gra-?
067	KER	ROODPAN	B				2	r-bak-?
067	KER	MAJBORD	R				7	m-bor-?
067	KER	MAJBORD	W				1	m-bor-?
067	KER	OLIELAMP	B	wit			1	wi-oli-?
067	KER	WIT	W				4	w-?-?
067	KER	WIT	R				2	w-?-?
067	KER	ROODPAN	R				3	r-bak-?
067	KER	ROODGRAP	R				1	r-gra-?
067	KER	ROOD	R				5	r-?-?
067	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
067	KER	ROOD	B				2	r-?-?
067	KER	ROOD	P				2	r-?-?
067	KER	ROOD	O				3	r-?-?
067	KER	ROOD	W				10	r-?-?
067	KER	DAKPAN		rood			2	
067	KER	WERRA		rood		1580-1630	1	r-kom-?
067	KER	KNIKKER/KOGEL		steengoed			1	
067	KER	WITPIS	R				1	w-pis-?
067	KER	FAYBORD	R				7	f-bor-?
067	KER	WANDTGL		faience			1	
067	KER	FAYBORD	W				2	f-bor-?
067	KER	FAYBORD	R	ploischotel			1	f-plo-?
067	KER	FAYBEKER	W	boerendelfts			1	f-kop-?
067	KER	FAYANCE	W				1	f-?-?
067	KER	PIJP	S				10	
067	KER	INDUSTR		schotel			1	iw-sch-?
067	KER	PIJP	K			1650-1680	1	
067	KER	PIJP	K			18	4	
067	KER	WITTEST	AC	vrijwel zelfde vorm als r-tes-5, maar dan witbakkend		16-19	1	w-tes-nieuw
067	KER	WIT	B	pootje			1	w-?-?
067	KER	WIT	W				4	w-?-?
067	KER	WIT	R				1	w-?-?
067	KER	OLIELAMP	B	wit			1	w-oli-?
067	KER	ROODTEST	B	loodspatten	1	1375-1550	2	r-tes-?

determinatietabel

067	KER	ROOD	B				1	r-?-?
067	KER	ROOD	B				6	r-?-?
067	KER	ROODPAN	S				1	r-bak-?
067	KER	ROOD	W				19	r-?-?
067	KER	GRS?					1	bg-?-?
067	KER	KGP	R		1	tot 1375	2	kp-?-?
067	KER	KGP	W				1	kp-?-?
067	KER	PLAVUIS		rood			2	
067	KER	DAKPAN		rood			1	
067	KER	ROOD	O				1	r-?-?
067	KER	ROODBORD	R			18	1	r-bor-?
067	KER	SLIBVERS	W	slibversiering		17/18A	1	r-bor-?
067	KER	WANDTGL				18	1	
067	KER	WANDTGL				17	1	
067	KER	KNIKKER		geglazuurd steengoed			3	
067	KER	SIEGBURG	R	kan			3	s1-kan-?
067	KER	FAYBORD	B	Ligurisch			1	f-bor-?
067	KER	FAYBORD	W	Ligurisch			1	f-bor-?
067	KER	FAYENCE	R				1	f-?-?
067	KER	FAYENCE	W				2	f-?-?
067	KER	MAJBORD	R				3	m-bor-?
067	KER	MAJBORD	B				1	m-bor-?
067	KER	PIJP	S				6	
067	KER	PIJP	K			18	2	
067	KER	PIJP	K				2	
067	KER	PLAVUIS		rood			3	
067	KER	DAKPAN		rood			1	
067	KER	WESTERW	B				1	s2-?-?
067	KER	WANDTGL		faience			2	
067	KER	FAYBORD	R				3	f-bor-?
067	KER	FAYBORD	B				2	f-bor-?
067	KER	FAYBORD	W				2	f-bor-?
067	KER	FAYKOP	AC				1	f-kop-1
067	KER	FAYKOM	R				1	f-kom-?
067	KER	FAYBORD	W	ploischotel			1	f-plo-?
067	KER	FAYENCE	W				2	f-?-?

determinatietabel

067	KER	PORKOP	AC			-1800	1	p-kop-1
067	KER	ROODKOP	AC			1525-1650	1	r-kop-2
067	KER	PIJP	S				11	
067	KER	PIJP	K			17	2	
067	KER	PIJP	K			17/18	1	
067	KER	PIJP	K			18-20	2	
067	KER	FAYENCE	R				1	f-kwi-?
067	KER	MAJBORD	R	noppenrand	1	1560-1640	4	m-bor-?
067	KER	MAJBORD	R				3	m-bor-?
067	KER	MAJBORD	B				1	m-bor-?
067	KER	MAJBORD	W				2	m-bor-?
067	KER	WITGRAPE	B				1	w-gra-?
067	KER	WITGRAPE	P				1	w-gra-?
067	KER	WIT	W				6	w-?-?
067	KER	OLIELAMP	O	wit			1	w-oli-?
067	KER	ROOD	R,O		4		5	r-?-?
067	KER	ROOD	R	zeef			2	r-zee-?
067	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
067	KER	ROOD	R	ongeglazuurd			2	r-?-?
067	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
067	KER	ROODBORD	R				2	r-bor-?
067	KER	ROOD	W				15	r-?-?
067	KER	ROOD	P				1	r-?-?
067	KER	SLIBVERS	W	? I ANN.. Slibversierd	1	17/18	3	r-?-?
067	KER	SLIBVERS	R	slibversierd		17/18	1	r-bor-?
067	KER	SLIBVERS	W	slibversierd	1		2	r-?-?
067	KER	WIT	R				3	w-?-?
067	KER	WIT	P				2	w-?-?
067	KER	WIT	O				1	w-?-?
067	KER	WITGIET	W				1	w-ver-?
067	KER	WITKANDELAAR	B				1	w-kdl-?
067	KER	OLIELAMP	R	wit			2	w-oli-?
067	KER	WITPAN	R				1	w-bak-?
067	KER	PIJP	S				20	
067	KER	PIJP	K	Duco type 1		1620-1700	2	
067	KER	PIJP	K	Duco type 2		1690-1750	7	

determinatietabel

067	KER	MAJBORD	W				4	m-bor-?
067	KER	MAJBORD	R				1	m-bor-?
067	KER	MAJBORD	B				1	m-bor-?
067	KER	MAJOLICA	W				1	m-?-?
067	KER	WANDTGL				17	2	
067	KER	FAYKOM	R				1	f-kom-?
067	KER	FAYBORD	R				2	f-bor-?
067	KER	FAYBORD	R	plooischotel			2	f-plo-?
067	KER	FAYBEKER	R				1	f-kop-?
067	KER	STGL	W				3	s2-?-?
067	KER	KNIKKER					1	
067	KER	FRECHEN		baardmankruik		16B	1	s2-kan-?
067	KER	BEELD		beeldje van pijpenpaarde, figuur in cape, hoofd ontbreekt			1	
067	KER	ROOD	W				11	r-?-?
067	KER	ROOD	R				7	r-?-?
067	KER	ROOD	B	snijsporen, 3 pootjes			1	r-?-?
067	KER	ROODPAN	S				2	r-bak-?
067	KER	ROODBORD	R				1	r-bor-?
067	KER	ROOD	O				2	r-?-?
067	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
067	KER	ROOD	P				1	r-?-?
067	KER	ROOD	B				1	r-?-?
067	KER	ROOD	W,R	zeef			2	r-zee-?
067	KER	ROODTEST	R,W	komfoor			1	r-kmf-?
067	KER	ROODTEST	B,W	binnenzijde groen geglazuurd			1	r-tes-?
067	KER	WITKOP	AC			1525-1675	1	w-kop-2
067	KER	ROODBORD	W	slibversierd		18	1	r-bor-?
067	SXX						2	
067	SXX	SLE					2	SLE
067	SXX	SLE					1	
067	SXX	SKA		brok			1	
067	SXX	XXX					1	
068	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
068	KER	AMFOOR	W	kruikamfoor?, import			1	
069	KER	ROOD	R,O	pot/grape, verweerd glazuur	1		2	r-gra-?
069	KER	ROODGRAP	B,W	pootje; grape, spaarzaam geglazuurd	1		3	r-?-?

determinatietabel

069	KER	ROOD	B	standing			1	r-?-?
069	KER	ROOD	W	1x spaarzaam geglazuurd			2	r-?-?
069	KER	MARMER	R	doorlooptechniek		17-18	1	r-bor-?
069	XXX	VBL		verbrande leem			1	
070	KER	WITGIET	B,R	lekschaal			1	w-lek-?
070	KER	PIJP	K,S	type 1		17	1	
071	KER	WITGIET	O,R	lekschaal			1	w-lek-?
071	KER	ROOD	R,W	dunne rand, verbrand			1	r-?-?
071	KER	FAYBORD	B			16B-19	1	f-bor-?
072	KER	ROODGRAP	R,W,B		1		3	r-gra-?
073	KER	PLAVUIS		rood			3	
073	KER	WIT	W				1	w-?-?
073	KER	SLIBVERS	R				1	r-bor-?
073	KER	ROODKOP	AC			1525-1650	1	r-kop-2
073	KER	ROOD	R,O	grape?			1	r-gra-?
073	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
073	KER	ROOD	W				2	r-?-?
073	SXX	SLE					1	
074	KER	ROODBORD	R			17-18	1	r-bor-?
077	KER	STGL	AC	Keulen		1500-1600	1	s2-kan-58
077	KER	TEGEL		faience tegel met schip		18	1	f-?-?
077	KER	ROOD	R			13-15	2	r-?-?
077	KER	ROODPAN	W			13-15	1	r-bak-?
077	KER	ROOD	W				3	r-?-?
077	KER	PSTGKAN	B			datering?	1	s5-kan-?
077	KER	PSTGKAN	W				1	s5-kan-?
077	KER	PSTGKAN	B			13B	1	s5-kan-?
077	KER	SIEGBURG	W	kan		>1300	2	s1-?-?
077	KER	GRS	W				5	bg-?-?
077	KER	KGP	W				2	kp-?-?
078	KER	GRSKAN	W			1350-1525	1	g-kan-?
078	KER	PAFFRATH	W			900-1300	1	kp-kog-?
078	KER	BEZEMVG	W	bezemstr.		1175-1375	2	kp-?-?
078	KER	STGL	W	geglazuurd		?	1	s2-?-?
078	KER	ROOD	W				1	r-?-?
078	KER	ROODKAN	R	loodspatten		1375-1550	1	r-kan-?

determinatietabel

078	KER	ROOD	P	loodspatten		1375-1550	1	r-?-?
078	SXX	SLAK					1	
079	KER	GRS	W			1350-1550	2	bg-?-?
079	KER	GRS	B				1	bg-?-?
079	KER	PSTG	W				1	s5-?-?
079	KER	BSTG	W				1	s4-?-?
079	KER	SIEGBURG	B	Wellenfuß			1	s1-?-?
079	KER	SIEGBURG	W				4	s1-?-?
079	KER	SIEGBURG	R				1	s1-?-?
079	KER	STGL	W				2	s2-?-?
079	KER	STGL	W				1	s2-?-?
079	KER	STGL	O				1	s2-?-?
079	KER	ROOD	W				10	r-?-?
079	KER	ROODPAN	R			1275-1400	1	r-bak-?
079	KER	ROOD	R	met loodspatten		14d-1550	2	r-?-?
079	KER	ROOD	O				1	r-?-?
079	KER	ROOD	P				1	r-?-?
079	KER	BAKSTEEN		rood, 21x10,5x4,5; ?x11x5; ?x11,5x5			3	
079	SXX	KIEZEL		kooksteen?			1	
079	SXX	DAKLEI		dakbedekking, 1x doorboord			4	
080	KER	KGP	R			8-14	1	kp-?-?
080	KER	KGP	W				1	kp-?-?
081	KER	KGP	W				1	kp-?-?
081	KER	ROOD	W				1	r-?-?
081	KER	SIEGBURG	W	kan			1	s1-kan-?
082	KER	PORBORD	R,B				1	p-sch-?
082	KER	FAYBORD	AC				3	f-bor-?
082	KER	FAYBORD	R				2	f-bor-?
082	KER	WERRA	W			17a	1	wa-kom-?
082	KER	MAJOLICA	B	zalfpotje/albarello (?)		16-17	1	m-zal-?
083	KER	ROODPAN	R			14-15	1	r-bak-?
083	KER	ROODPAN	R		1	1250-1350	1	r-bak-32
083	KER	GRS	W				1	bg-?-?
083	KER	PSTG	B			13	1	s5-?-?
083	KER	GRS	W			1250-1525	1	bg-?-?
083	KER	BSTG	W				1	s4-?-?

determinatietabel

085	KER	GRS	W			1250-1525	1	bg-?-?
086	KER	BAKSTEEN	AC	rood, kloostermop 24x12x5,5			2	
086	KER	BAKSTEEN		rood			2	
086	KER	ROOD	W	één zijde gegl.			2	r-?-?
086	KER	ROOD	W	spatten loodglazuur		1375-1550	2	r-?-?
086	KER	KGP	W			8-14	3	kp-?-?
086	KER	GRS	W			13-15		bbg-?-?
086	KER	PSTG	B			13		s5-?-?
086	KER	ANDENNE?	W			1000-1400	2	wm-pot-?
087	KER	WIT	R,B	platte bodem	1		4	w-?-?
087	KER	PIJP	S				1	
087	KER	ROOD	W				1	r-?-?
087	KER	ROOD	B				1	r-?-?
088	GLS	VENSTER		randen afgeknipt			1	
088	KER	FRECHEN	W				1	s2-?-?
088	KER	ROOD	W	spaarzaam geglazuurd			4	r-?-?
088	KER	ROOD	R	spaarzaam geglazuurd			4	r-?-?
088	KER	ROOD	P	spaarzaam geglazuurd			1	r-?-?
088	SLE	SCHRFLEI?		met inkrassing			1	
090	KER	ROODPAN	S				1	r-bak-?
091	GLS	VENSTER					1	
091	KER	SIEGBURG	W	kan			1	s1-kan-?
091	KER	ROOD	W				1	r-?-?
092	KER	BAKSTEEN		rood, versinterd, ?x>12x7,5			1	
092	SLE	BOUWMAT		bewerkt sle (ca. 5cm dik), grafsteen/ bouwmat. kerk?			1	
092	SXX	BAKSTEEN		kloostermop, ca. 13x8x?			1	
092	SXX	TEGEL		grafsteen?/bouw materiaal kerk?			1	
093	GLS	BEKER	W				3	
093	KER	BAKSTEEN		rood, Ysselsteen, ?x8x3,8/ ?x7,8x3			2	
093	KER	BAKSTEEN		rood			3	
093	KER	SIEBURG	W			14-15	1	s1-?-?
093	KER	PIJP	S				1	
093	KER	WIT	W				3	w-?-?
093	KER	ROOD	P	pootje			1	r-?-?
093	KER	ROOD	O				1	r-?-?
093	KER	SLIBVERS	R			15-18	1	r-?-?

determinatietabel

093	KER	SLIBVERS	W			15-18	1	r-?-?
093	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
093	KER	ROOD	R				2	r-?-?
093	KER	ROOD	W				8	r-?-?
093	KER	DAKPAN		rood, groen glazuur			1	
093	KER	WANDMAJ				1600-1650	1	
093	KER	KGP	R			8-14	1	kp-?-?
093	OPH	HOUT		stukje hout met nageltje			1	
095	KER	FRECHEN	W				2	s2-?-?
095	KER	SIEGBURG	W			13d-15	4	s1-?-?
095	KER	PAFFRATH	W			12/13	1	
095	KER	BSTG	R		1	13	2	s4-kan-1
095	KER	PSTGKAN	R			13	2	s5-?-?
095	KER	ROOD	W	loodspatten		1375-1450	2	r-?-?
095	KER	PAFFRATH	W			12e/13e	1	kp-kog-?
095	KER	SLIBVERS	W			17/18 (beg	1	r-bor-?
096	KER	KGP	W				1	kp-?-?
098	KER	MARMER	W	doorlooptechniek		1675-1750	1	r-?-?
098	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
098	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
098	KER	MARMER	W	schaal, doorlooptechniek		18	1	r-kom-?
098	KER	ROODKOM	R,W,B	import?		18	1	r-kom-?
099	KER	SIEGBURG	R			13d-16A	1	s1-kan-?
099	KER	SIEGBURG	W			13d-16A	3	s1-?-?
100	KER	PIJP	K	Duco type 4		>1730	1	
100	KER	ROOD	W				1	r-?-?
100	KER	STGL	W				1	s2-?-?
102	KER	SIEGBURG	R	misbaksel, kan			1	s1-kan-?
102	KER	STG	W	bijna Stg?			1	s4-?-?
102	KER	BAKSTEEN					1	
102	KER	ROODPAN	R	loodspatten		1375-1550	1	r-bak-?
102	KER	KGP	W				4	kp-?-?
102	KER	BEZEMVG		bezemstr.		1175-1375	1	kp-?-?
102	KER	ROODPAN	R	loodspatten		1375-1550	1	r-bak-?
102	SXX	SLAK		blauw			3	
102	SXX	SLE					1	

determinatietabel

102	SXX			natuursteen			1	
103	KER	BAKSTEEN		rood, kloostermop? 7cm dik		>13	1	
103	KER	BAKSTEEN		rood			1	
103	KER	ROODKAN	O	kan/kruik, ongeglazuurd, dunne rand, dik worstoor		13-15	1	r-kan-?
103	KER	STGL	W	grijs baksel, deels groenig glazuur		15	1	s2-?-?
103	KER	KGP	R			8-14	2	kp-?-?
103	KER	KGP	W			8-14	1	kp-?-?
103	KER	PSTG	W			1200-1280	1	s5-?-?
103	KER	BSTG	W			1250-1310	1	s4-?-?
103	SXX	MORTEL		kiezel met mortel			1	
103	SXX	STEENKOOL					1	
104	KER	GRSKAN	R			1250-1525	1	g-kan-?
105	KER	STGL	B	Wellenfuß		14-16	1	s2-?-?
105	KER	KGP	W			8-14	3	kp-?-?
105	KER	KGP	R			8-14	1	kp-?-?
106	KER	PLAVUIS		rood, 14x14cm			1	
107	GLS	INDET					1	
107	KER	STGL	W	met aanzet oor			1	s2-?-?
107	KER	ROOD	W	slecht glazuur, vroeg		14-16	1	r-?-?
107	KER	PSTG	W	ribbels		1200-1280	1	s5-?-?
107	KER	KGP	W			8-14	6	kp-?-?
107	SXX						1	
110	KER	STG	W				1	s2-?-?
111	KER	ROOD	W	loodspatten		1375-1550	1	r-?-?
111	KER	WIT	W	Langerwehe?		14-16A	1	w-?-?
111	KER	GRS	W			1250-1525	1	bg-?-?
111	SXX	STEENKOOL					1	
112	KER	BAKSTEEN					1	
112	KER	BEZEMVG	W	besenstrich			1	kp-?-?
112	KER	KGP	W				3	kp-?-?
113	KER	KGP	W				1	kp-?-?
113	KER	ANDENNE	W			11-14	1	wm-pot-?
113	KER	PINGPOT	R			12B-13	1	pi-pot-?
114	KER	MEDITERR	AC	import olijfoliekruikje (Spanje of Portugal)		16B	1	ib-kru-1
115	KER	ROOD	R,O				1	r-?-?
115	KER	PLAVUIS		rood, 11,5x11,5x2/ 21x21x3			2	

determinatietabel

116	GLS	BEKER	B			18?	1	
116	GLS	FLES	B			19	1	
116	GLS	FLES	W			17-18	1	
116	GLS	VENSTER					1	
116	KER	KNIKKER					1	
116	KER	PLAVUISG					2	
116	KER	WIT	W				1	w-?-?
116	KER	WIT	P				1	w-?-?
116	KER	WITGIET	O				1	w-ver-?
116	KER	WANDTGL				17	1	
116	KER	MAJBORD	B	bloemen in vaas			1	m-bor-?
116	KER	FAYKOM	R				2	f-kom-?
116	KER	FAYBORD	R				1	f-bor-?
116	KER	FAYENCE	W				4	f-?-?
116	KER	ROOD	W				1	r-?-?
116	KER	AMFOOR	W	kruikamfoor, import Iberisch schiereiland			1	
116	KER	ROODKOMFOOR	R	komfoor			2	r-kmf-?
116	KER	ROODTEST	R,W,S	ongeglazuurd		1550-1650	1	r-tes-5
116	KER	SLIBVERS	R	slibversiering		17-18	1	r-bor-?
116	KER	ROODPAN	R				4	r-bak-?
116	KER	ROOD	P				3	r-?-?
116	KER	MARMER	W	doorlooptechniek		18	1	r-bor-?
116	KER	ROOD	R				5	r-?-?
116	KER	ROOD	W				4	r-?-?
116	KER	ROOD	O				3	r-?-?
116	KER	ROOD	B				1	r-?-?
117	KER	MAJBORD	B				1	m-bor-?
117	KER	FAYBEKER	W	blauw			1	f-kop-?
117	KER	ROODTEST	B				1	r-tes-?
117	KER	ROOD	P				1	r-?-?
117	KER	ROOD	W				1	r-?-?
117	KER	ROOD	R				1	r-?-?
117	KER	PIJP	K				1	
117	KER	AMFOOR	R	?			1	???
118	KER	WIT	W				1	w-?-?
118	KER	ROODGRAP?	O				1	r-gra-?

determinatietabel

118	KER	ROOD	P	pootje			1	r-?-?
118	KER	ROODPAN	B	lobvoet, binnenzijde geglazuurd	1		2	r-bak-?
118	KER	ROOD	W	binnenzijde geglazuurd, buitenzijde spaarzaam			3	r-?-?
119	GLS	FLES	B			18A	1	
119	GLS	FLES	B			18	1	
119	KER	INDUSTR	R	bord		18B	1	iw-bor-?
119	KER	PORBORD	R, B	chinees		17/18	1	p-bor-?
119	KER	PORBORD	B	chinees		17/18	1	p-bor-?
119	KER	DAKPAN					2	
119	KER	PIJP	K			18B - 19A	4	
119	KER	WITSTEELKOM	AC			1700-1750	1	w-stk-11
119	KER	WITGRAPE	P				1	w-gra-?
119	KER	WIT	R	schenkpotje		18	1	w-?-?
119	KER	WIT	W				3	w-?-?
119	KER	WIT	R				1	w-?-?
119	KER	ROODPOT	R	diverse	6		6	r-pot-?
119	KER	ROOD	OOR				3	r-?-?
119	KER	ROOD	W				7	r-?-?
119	KER	ROOD	R				2	r-?-?
119	KER	ROODPOT	R	voorraadpot zeer groot			1	r-pot-?
119	KER	ROODTEST	R				1	r-tes-?
119	KER	ROOD DAKPAN	ST, R, B				3	
119	KER	ROODKOM		slibvers. Doorlooptechniek		18	1	r-kom-?
119	KER	ROODTEST		slibvers. Doorlooptechniek		18	1	r-tes-?
119	KER	STGL	W	mineraalwaterkruik		18B-19A	1	s2-fle-?
119	KER	WESTERW	W				1	s2-?-?
119	KER	STGL	W	Frechen?			1	s2-?-?
119	KER	FAYENCE		kwispedoor		18	1	f-kwi-?
119	KER	MAJKAN	R				1	m-kan-?
119	KER	MAJBORD	R				1	m-bor-?
119	KER	FAYBORD	R		4		7	f-bor-?
119	KER	TEGEL	R	faience			2	f-?-?
119	KER	FAYBORD	R	boerendelfts "fsw"letters1 bord		18B	4	f-?-?
120	GLS	FLES	W			17/18	1	
120	GLS	BEKER	B	Bandglas		17	1	
120	KER	PLAVUISG		geglazuurd rood			11	

determinatietabel

120	KER	BAKSTEEN		met gn glazuur			1	
120	KER	WIT	W				1	w-?-?
120	KER	MAJBORD	B, W, R				3	m-bor-?
120	KER	FAYBORD	R	plooischotel			1	f-plo-?
120	KER	FAYBORD	R				1	f-bor-?
120	KER	SLIBVERS	R			17	1	r-bor-?
120	KER	ROODGRAP	P				3	r-gra-?
120	KER	ROOD	B				1	r-?-?
120	KER	WERRA	R			1580-1630	1	r-bor-?
120	KER	ROOD	R			17/18	6	r-?-?
120	KER	ROOD	W				10	r-?-?
120	KER	ROOD	O				1	r-?-?
120	KER	NEDERRIJNS	R				2	r-?-?
120	KER	NEDERRIJNS	W, R		1		2	r-?-?
120	KER	PLAVUIS		rood			14	
120	KER	ROOD	O				2	r-?-?
120	KER	ROODBAK	R				1	r-pis-?
120	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
120	KER	ROOD	R				1	r-?-?
120	KER	ROODBORD	R			>16	1	r-bor-?
120	KER	ROOD	B				1	r-?-?
120	KER	ROOD	W				3	r-?-?
120	KER	ROODKOM	B				1	r-kom-?
120	KER	VUURSTLP	W				1	r-vst-?
120	KER	SLIBVERS	B	3 vissen		16B	1	r-kom-?
120	KER	MAJKOM	B			17	2	m-kom-?
120	KER	MAJOLICA	R				2	m-?-?
120	KER	FAYENCE	R				4	f-?-?
120	SXX	STEENKL					1	
120	SXX						1	
120	SXX			natuursteen bouwmat. >22x9,3x7,9			1	
120	XXX						1	
122	GLS	FLES	B			17/18	1	
122	KER	BAKSTEEN		rood, kloostermop			1	
122	KER	WANDTGL				17/18	1	
122	KER	PSTGKAN	O,R			1225-1350	1	s5-kan-?

determinatietabel

122	KER	ROOD	R				2	r-?-?
122	KER	ROOD	O				2	r-?-?
122	KER	ROODKAN	B			18-19	1	r-kan-?
122	KER	ROODPAN	R				1	r-bak-?
122	KER	MAJBORD	W				1	m-bor-?
122	KER	PORBORD	R				1	p-sch-?
122	KER	PIJP	K	Duco type 3		>1730	1	
122	KER	WESTERW	R			17?	1	s2-?-?
122	KER	FAYBORD	R				3	f-bor-?
125	KER	KGP	W			8-14	8	kp-?-?
125	KER	KGP	R	vingerstreep		8-14	2	kp-kog-?
125	KER	SIEGBURG	W	met libr engobe		13d-16A	2	s1-?-?
126	KER	VINGERS	W	vingerstreep		8-14	1	kp-?-?
126	KER	KGP	W			8-14	2	kp-?-?
126	KER	KGPPAN	R			8-14	1	kp-bak-?
126	SXX	TEGEL?					1	
127	KER	KGP	W			8-14	1	kp-?-?
127	KER	ROOD	W				3	r-?-?
128	KER	PSTG	W				13	s5-?-?
130	KER	KGP	W			8-14	2	kp-?-?
135	KER	WIT	R				1	w-?-?
135	KER	WIT	W				1	w-?-?
135	KER	KNIKKER		geglazuurd steengoed			1	
135	KER	STG	W	2x ongeglazuurd			3	s1-?-?
135	KER	PSTG	W			1200-1280	1	s5-?-?
135	KER	PIJP	S				1	
135	KER	DAKPAN					2	
135	KER	ROODTEST?	O,W	glazuurspatten		14-16	3	r-tes-?
135	KER	ROOD	R				3	r-?-?
135	KER	ROOD	W				3	r-?-?
135	KER	ROOD	B	pootje			1	r-?-?
135	KER	ROODBORD	R	slibversierd			1	r-bor-?
135	KER	INDUSTR	B				1	iw-?-?
135	KER	GRS	W			1250-1525	2	bg-?-?
135	KER	BOUWMAT		grijze dakpan?			1	
135	KER	PIJP	K	Duco type 3		>1730	1	

determinatietabel

135	SXX	KIEZEL					1	
136	KER	PIJP	S				10	
136	KER	PIJP	K	Duco type 4		>1730	12	
136	KER	ROOD	W				1	r-?-?
136	KER	STGL	W				1	s2-?-?
137	KER	PIJP	K	Duco type 4		>1730	1	
137	KER	PIJP	S				2	
137	KER	INDET					1	
137	KER	ROOD	W				1	r-?-?
137	KER	ROOD	R				1	r-?-?
138	KER	BOUWMAT					7	
138	KER	ROOD	W				2	r-?-?
138	KER	ROOD	R				1	r-?-?
138	KER	PORSELEI	R				1	p-?-?
138	KER	INDUSTR	R	kopje?			1	iw-kop-?
139	KER	PSTG	W			1200-1280	1	s5-?-?
139	SXX	MORTEL					1	
141	KER	PIJP	S				1	
143	GLS	FLES	W	veelhoekige fles			3	
143	GLS	FLES	B	wijnfles		18	1	
143	KER	WITPAN	ST, B				2	w-bak-?
143	KER	PIJP	ST				2	
143	KER	PLAVUIS					1	
143	KER	FAYKOM	R				2	f-kom-?
143	KER	FAYBORD	R				4	f-bor-?
143	KER	TEGEL		faience			1	
143	KER	INDUSTR	R	kop theekop			1	iw-kop-?
143	KER	PORSELEI	R			16-19	1	p-?-?
143	KER	MAJBORD	B	met afbeelding paard			1	m-bor-?
143	KER	MAJBORD	W				1	m-bor-?
143	KER	WESTERW	R			18/19	2	s2-?-?
143	KER	SLIBVERS	R			17/18	1	r-bor-?
143	KER	ROOD	W				9	r-?-?
143	KER	ROOD	R				7	r-?-?
143	KER	ROODPAN	ST, R				2	r-bak-?
143	KER	ROOD	OOR				2	r-?-?

determinatietabel

143	KER	ROOD	B	pootje			1	r-?-?
143	SXX	SLE					2	
143	SXX						2	
144	KER	WIT	W				3	w-?-?
144	KER	WIT	P				2	w-?-?
144	KER	ROOD	W				1	r-?-?
145	KER	ROODGIET	R				1	r-ver-?
145	KER	ROODGIET	R,B	pootje			3	r-ver-?
145	KER	ROOD	R,W	groen glazuur aan binnenzijde, schenklip			8	r-?-?
145	KER	ROOD	R				1	r-?-?
145	KER	ROOD	W				1	r-?-?

Bijlage 5 Determinatielijst metaal

determinatielijst metaal

Vondstnr.	Materiaal	Type	Opmerkingen	Datering	Aantal
012	MFE	NAGEL	grote nagel, vierkant profiel		1
014	MFE	INDET			1
036	MXX	SLAK			1
041	MXX	INDET	platte steel met ring		1
050	MCU	MUNT	Hollandse duit	1702-1766	1
050	MCU	MUNT	Zeeuwse duit	177..	1
050	MCU	KNOOP	onversierd. 1,5cm diameter		1
050	MFE	INDET	beslag??		1
050	MFE	SCHARNIER		18	1
051	MFE	SPIJKER			4
051	MPB	BIKKEL	speelgoed. Loden bikkeltje		1
051	MPB	INDET			3
051	MME	MESHEFT	messaging heft met email inlegsel	17	1
059	MXX	SLAK			1
063	MFE	SPIJKER			2
063	MFE	SPIJKER			1
065	MFE	SPIJKER			1
065	MFE	SPIJKER			1
073	MXX	SLAK			1
075	MSN	MINIATUURTJE	tinnen mansfiguurtje	17	1
075	MPB	INDET			1
075	MPB	INDET	holle cilindervorm, 1,9x0,9cm		1
075	MPB	INDET	loden strips; glas-in-lood?		2
075	MCU	SIERNAGEL	bv. afkomstig van een (gestoffeerd) meubel. 1,9cm diam.		1
075	MCU	VINGERHOEDJE			1
075	MCU	INDET	ringetje, 2,6cm diameter		1
075	MCU	NESTEL			1
075	MSN	LEPEL?	steel v.e. lepel		1
075	MSN	SCHARNIER	v.e. deksel op een stgl-kan. Fragm. oor nog aanwezig	16-19	1
075	MFE	SPIJKER			1
084	MFE	SPADE	blad v.e. spade	17-19	1
086	MXX	SLAK			1
091	MXX	SLAK			1
094	MFE	SPIJKER			3
096	MXX	SLAK			1

determinatielijst metaal

097	MFE	SPIJKER			1
100	MFE	KACHELPOOK		19	1
101	MCU	MUNT	duitje v. graafschap Reckheim "TRAN/MOES/.A.R.	>1628	1
103	MXX	SLAK			2
111	MXX	SLAK			1
112	MXX	SLAK			1
117	MFE	HAMER	deel steel nog aanwezig		1
120	MSN	LEPEL	merk gekroonde roos "IH"	18	1
123	MPB	ZEGELLOODJE	merk drietand, achterzijde "43"		1
123	MPB	ZEGELLOODJE	met het wapen van de stad Leiden, achterzijde "28"		1
123	MPB	ZEGELLOODJE	met het wapen van Amersfoort, achterzijde "XXV"		1
123	MCU	MUNT	1 Pfennig, Hesse-Darmstadt, 1811-1819	1811-1819	1
123	MFE?	BELLETJE	diameter 12mm		1
124	MPB	INDET	langgerekte druppelvorm		1
124	MFE?	BELLETJE?	klokvormige belletje?		1
124	MCU	VINGERHOEDJE	gegoten	17/18	1
124	MPB	ZEGELLOODJE	indet fragmenten van loodjes		2
124	MPB	ZEGELLOODJE	belastingloodje, "S RIJKS REGTE", rijkswapen		1
124	MCU	MUNT	"I Heller 1821", Frankfurtse munt (1820-1825)	1821	1
124	MSN	LEPEL	merk gekroonde roos "IH"	18	1
131	MFE	SCHAAKSTUK	triplex looper met magneet	19/20	1
131	MFE	INKTPOT	deksel inktpotje		1
131	MCU	VINGERHOEDJE			2
131	MCU	MUNT	VOC-duit	1755	1
132	MCU	MUNT	onleesbaar	17	1
132	MPB	ZEGELLOODJE	(zegel)loodje(?)		1
133	MPB	KOGEL	musketkogel, diam. 1,4cm		1
134	MPB	INDET/AFVAL			1
136	MFE	SPIJKER			1
137	MCU	MUNT	Gelderse duit	1760	1
221	MFE	HENGSEL	hengsel v.e. emmer		1

Bijlage 6 Determinatietabel leer

determinatielijst leer

Vondstnr.	Materiaal	Type	Opmerkingen	Datering	Individu	Aantal
030	ODL	SCHOEN	Fragment enkelschoen. Mogelijk Goubitz type 35		1	1
052	ODL	SCHOEN	Schoenzool met hak, vergelijkbaar met V119		1	1
054	ODL	SCHOEN	Fragmenten hoge schoen met veter aan de zijkant. Goubitz type 50		1	4
058	ODL	SCHOEN	Overschoen, bijna compleet. Goubitz type 105		1	5
065	ODL	SCHOEN	Schoenzool		1	1
067	ODL	SCHOEN	Muiltje, bovenkant. Goubitz type 105		1	1
067	ODL	SCHOEN	Muiltje, bovenkant, versierd. Goubitz type 105?		1	1
067	ODL	SCHOEN	Fragment instapschoen zonder sluitseel	>16	1	1
119	ODL	SCHOEN	(Linker) schoenzool met spijkertjes, links afgesleten	17?	1	1
120	ODL	SCHOEN	Fragment (zijkant) lage schoen met veter. Goubitz type 130	16B-18B	1	1
126	ODL	INDET	fragmentje leer, onbepaald			1

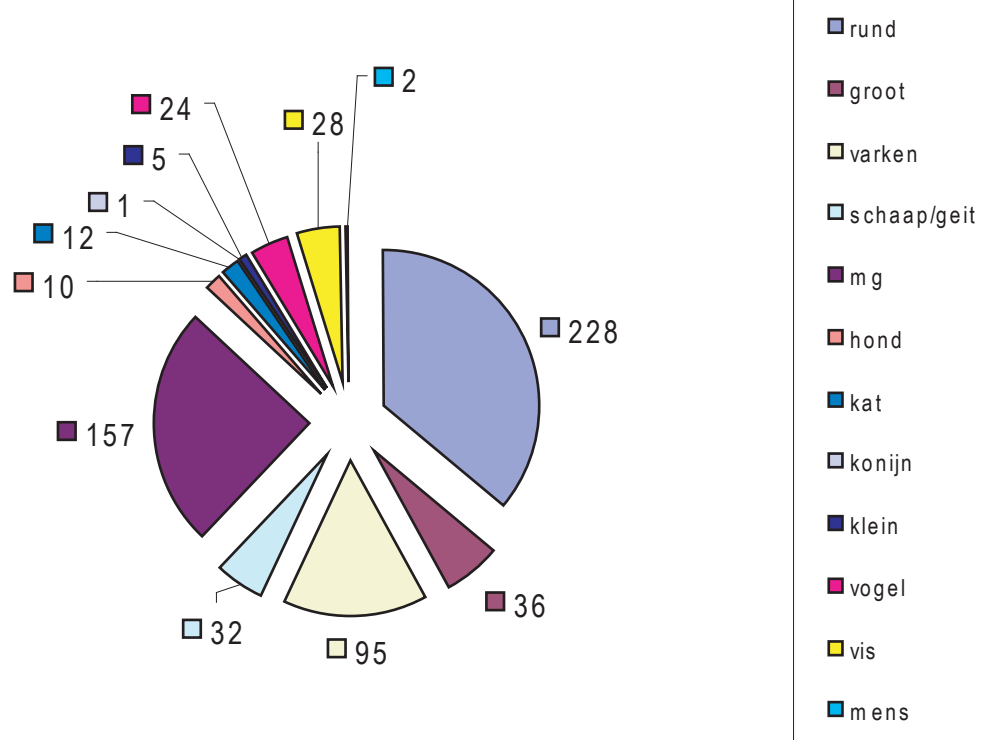
Bijlage 7 Determinatietabel en -diagrammen bot

vnr	spoornr	putnr	vak	teknr	dier	skeletdeel	aantal	R/L	omschrijving	bijzonderheid	leeftijd	Bp	Bd	SD	GL
17	40	1	16	4	groot	pijpbteen	1		fragm diaphyse						
17	40	1	16	4	rund	onderkaak	1	R	compleet met 1 kies M3						
17	40	1	16	4	rund	rib	1		fragm	herstelweefsel; vraatsporen					
17	40	1	16	4	rund	kaakhelft	1	R	fragm met melkkiezen	vraatsporen	neonaat				
30	67	1		7	groot	scheenbeen	1		fragm	haksporten					
30	67	1		7	groot	halswervel	1		fragm						
30	67	1		7	mg	nasale	1		fragm						
30	67	1		7	mg	scheenbeen	1		fragm	snijsporen					
30	67	1		7	mg	schouderblad	1		fragm	vraatsporen					
30	67	1		7	mg	heiligbeen	1		fragm						
30	67	1		7	mg	scheenbeen	1		fragm	vraatsporen					
31	49	1	7		karper	operculum	1		compleet						
34	52	1		7	mg	pijpbteen	1		fragm diaphyse						
38	55	1		6	groot	pijpbteen	1		fragm	vraatsporen					
49	vlak	2	foto 26		homo s.s.	bekken	1	L	helft met gewrichtskom; mannelijk	delen afgebroken; verweerd					
54	69+70	2		9	rund	scheenbeen	1	L	proxi fragm epi vergr	haksporten		112			
54	69+70	2		9	rund	rib	2		fragm	snijsporen					
54	69+70	2		9	rund	bovenkaak	1	L	fragm + 4 kiezen	haksporten					
54	69+70	2		9	rund	bekken	1	R	fragm ishium	haksporten					
56	71	2		9	rund	middenhandsbeen	1	R	compleet	snijsporen	>2,5 jaar	56	56	29	200
56	71	2		9	rund	onderkaak	1	L	compleet + dp3,dp4	juвениel	<1jaar				
56	71	2		9	rund	gebitselement	1		snijtand						
56	71	2		9	rund	bekken	1		fragm met acetabulum	vraatsporen en haksporten					
56	71	2		9	rund	rib	1		fragm	snij-en vraatsporen					
57	69	2	A		kat	scheenbeen	1		dist.fragm epi vergroeid						
57	69	2	A	9	mg	rib	4		fragm						
57	69	2	A	9	mg	wervel	3		fragm						
57	69	2	A	9	mg	pijpbteen	1		fragm						
57	69	2	A	9	rund	radius/ulna	1	R	distaal fragm met epi	haksporten					
57	69	2	A	9	rund	onderkaak	1	R	r.horz + P4,M1,M2,M3	ramus verticalis afgehaakt					
57	69	2	A	9	rund	axis	1		compleet tws niet vergroeid						
57	69	2	A	9	rund	middenhandsbeen	1	R	fragm met proxi epi	doormidden gehakt; vraatsporen		60			
57	69	2	A	9	rund	rib	3		fragm						
57	69	2	A	9	rund	koot 2	1		compleet						
57	69	2	A	9	rund	carpale radius	1	R	compleet						
57	69	2	A	9	rund	carpale 2 + 3	1	R	compleet						
57	69	2	A	9	rund	pijpbteen	2		fragm diaphyse						
57	69	2	A	9	rund	schedel	1		fragm condyle achterhoofd						
57	69	2	A	9	rund	borstbeen	1		fragment	doormidden gehakt					
57	69	2	A	9	rund	schouderblad	1		fragm						
57	69	2	A	9	rund	staartwervel	1		compleet						
57	69	2	A	9	rund	bekken	1		fragm acetabulum	haksporten					
57	69	2	A	9	rund	wervel	1		tussenwervelschijf						
57	69	2	A	9	rund	koot	1		proxi epi						
57	69	2	A	9	rund	lendewervel	1		fragm						
57	69		A	9	rund	schedel	1		fragm frontale						
57	69	2	A	9	schaap/geit	onderkaak	1	R	compleet met P4,M1,M2,M3						
57	69	2	A	9	schaap/geit	opperarmbeen	1	R	dist.fragm epi vergroeid	vraatsporen					
57	69	2	A	9	varken	schedel	4		fragm						
57	69	2	A	9	varken	schedel	1		nasale						
57	69	2	A	9	varken	onderkaak	1	L	fragm met symphyse en tandkassen						

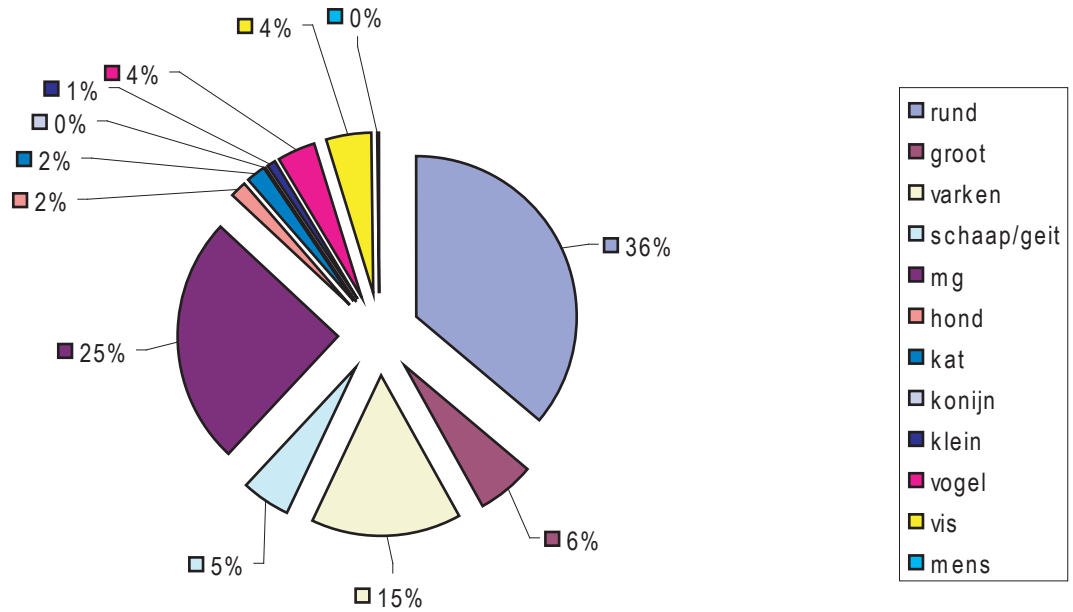
57	69	2	A	9	varken	MC 5	1		dist epi niet vergroeid	vraatsporen								
57	69	2	A	9	varken	MT 5	1		fragm	vraatsporen								
57	69	2	A	9	varken	onderkaak	1		r.horz met melkkiezen en hoektand									
57	69	2	A	9	varken	schouderblad	2	R	fragm met fragm spina	vraatsporen								
57	69	2	A	9	varken	onderkaak	1		fragm proc articularis									
57	69	2	A	9	varken	ellepijp	1		fragm met proxi gewricht	vraatsporen								
57	69	2	A	9	varken	spaaakbeen	1		proxi epi									
57	69	2	A		kabeljauw	wervel	1		compleet	groot								
57	69	2	A		platvis	wervel	1		compleet	klein								
57	69	2	A		eend	pelvis	1		fragm									
57	69	2	A		eend	spaaakbeen	1		fragm									
58	69	2	B	9	homo s.s.	knieschijf	1	R	compleet									
58	69	2	B	9	klein	halswervel	1		niet vergroeid	juвениel								
58	69	2	B	9	mg	rib	7		fragm	snijsporen								
58	69	2	B	9	mg	borstwervel	1		fragm	niet vergr								
58	69	2	B	9	mg	wervel	2		fragm									
58	69	2	B	9	mg	plat bot	3		fragm	snijsporen								
58	69	2	B	9	mg	schedel	1		fragm									
58	69	2	B	9	rund	radius/ulna	1	L	fragm met dist.epiphyse	haksoren								>4 jaar
58	69	2	B	9	rund	dijbeen	1	L	distaal fragm + deel epiphyse	vraatsporen								>4 jaar
58	69	2	B	9	rund	schouderblad	1	L	fragm									
58	69	2	B	9	rund	sprongbeen	1		fragm 1/2 exemplaar	juвениel;snijsporen								
58	69	2	B	9	rund	lendewervel	1		fragm met transverse									
58	69	2	B	9	rund	tussenwervelschijf	1		compleet									
58	69	2	B	9	rund	rib kraakbeen	1		compleet									
58	69	2	B	9	rund	rib kraakbeen	1		fragm									
58	69	2	B	9	rund	rib	1		fragm	snijsporen								
58	69	2	B	9	rund	pijpbeen	4		fragm diaphyse									
58	69	2	B	9	rund	gebitselement	1		snijtand									
58	69	2	B	9	rund	radius/ulna	9		fragm	gecalcineerd								
58	69	2	B	9	varken	spaaakbeen	2		fragm met dist.epiphyse	niet vergroeid,juвениel								<3jaar
58	69	2	B	9	varken	onderkaak	1		fragm proc.angularis									
58	69	2	B	9	varken	bekken	1		fragm + acetabulum	niet vergroeid,juвениel; vraatsporen								
58	69	2	B	9	varken	scheenbeen	1		fragm diaphyse	snijsporen								
58	69	2	B	9	varken	ellepijp	1	L	dist.epiphyse niet vergr	juвениel								<3jaar
58	69	2	B		kabeljauw	wervel	1		fragm									
58	69	2	B		kabeljauw	post cleithrum	1		fragm									
58	69	2	B		platvis	cleithrum	1		fragm									
58	69	2	B		schelvis	post temporale	1		fragm									
58	69	2	B		schelvis	hyomandibulare	1		fragm									
58	69	2	B	9	snoek	dentale	1		fragm met 6 tanden									
58	69	2	B	9	tarbot	articulare	1		compleet									
58	69	2	B	9	vis	indet	1		fragm									
58	69	2	B		eend	wervel	3		compleet									
59	69	2	C	9	groot	schouderblad	1		fragm									
59	69	2	C	9	groot	pijpbeen	2		fragm									
59	69	2	C	9	kat	scheenbeen	1	R	compleet									
59	69	2	C	9	kat	borstwervel	1		compleet									
59	69	2	C	9	kat	lendewervel	1		compleet									
59	69	2	C	9	klein	rib	2		fragm									
59	69	2	C	9	mg	koot 1	1		proxi epi niet vergr	juвениel								
59	69	2	C	9	mg	koot 2	1		proxi epi niet vergr	juвениel								

59	69	2	C	9	mg	wervel	1		corpus metboog	vraatsporen							
59	69	2	C	9	mg	schedel	1		fragm								
59	69	2	C	9	mg	indet	1		epiphyse								
59	69	2	C	9	mg	rib	1		fragm	snijsporen							
59	69	2	C	9	rund	middenvoetsbeen	1		fragm + proxi epi	snijsporen							
59	69	2	C	9	rund	rib	8		fragm	snijsporen							
59	69	2	C	9	rund	middenhandsbeen	1		fragm dist.epi ontbreekt	juвениel; vraatsporen	<2,5 jaar						
59	69	2	C	9	rund	gebitselement	1		snijtand								
59	69	2	C	9	rund	carpale	1		compleet	juвениel							
59	69	2	C	9	rund	heiligbeen	1		fragm niet vergroeid								
59	69	2	C	9	rund	borstwervel	3		fragm								
59	69	2	C		rund	rib	1		fragm								
59	69	2	C		rund	onderkaak	1	R	compleet met melkkiezen	juвениel	4 mnd						
59	69	2	C	9	varken	hielbeen	1	L	proxi epi niet vergr	juвениel	<2jaar						
59	69	2	C	9	varken	ellepijp	1	L	fragm diaphyse	verweerd							
59	69	2	C	9	varken	MC3	1	R	fragm met proxi epi	vraatsporen							
59	69	2	C	9	varken	MC 4	1	R	fragm met proxi epi	vraatsporen							
59	69	2	C	9	varken	MC	1		dist epi	vraatsporen							
59	69	2	C	9	varken	MT 2	1	R	fragm met proxi epi	vraatsporen							
59	69	2	C	9	varken	MT 5	1		fragm dist epi ontbreekt	vraatsporen; juveniel	<2 jaar						
59	69	2	C	9	varken	koot 1	1		compleet								
59	69	2	C	9	varken	koot 1	1		proxi epi niet vergr	juвениel	<2jaar						
59	69	2	C	9	varken	koot 2	1		compleet								
59	69	2	C	9	varken	koot2	1		compleet								
59	69	2	C	9	schelvis	wervel	1		compleet								
59	69	2	C	9	eend	furcula	2		fragm								
59	69	2	C	9	huishoer	dijbeen	1		fragm								
60	69	2	D	9	hond	ellepijp	1	R	compleet								
60	69	2	D	9	hond	spaaakbeen	1	L	epis niet vergroeid	juвениel							
60	69	2	D	9	hond	borstwervel	2		compleet	tws vergroeid							
60	69	2	D	9	hond	rib	2		compleet								
60	69	2	D	9	hond	rib	1		fragm								
60	69	2	D	9	kat	ellepijp	1		compleet								
60	69	2	D	9	kat	lendewervel	1		compleet								
60	69	2	D	9	mg	pijpbeen	1		fragm diaphyse								
60	69	2	D	9	mg	schouderblad	3		fragm	verweerd							
60	69	2	D	9	mg	rib	3		fragm	vraatsporen							
60	69	2	D		rund	lendewervel	1		fragm met transverse + twschijf	spina ontbreekt; tws niet vergr							
60	69	2	D	9	rund	schedel	1	L	fragm frontale met fragm traanbeen								
60	69	2	D	9	rund	schedel	1	L	fragm oogkas met jukbeen								
60	69	2	D	9	rund	schedel	4		fragm								
60	69	2	D	9	rund	rib	1		fragm	haks sporen							
60	69	2	D	9	rund	koot 3	1		compleet								
60	69	2	D	9	rund	gebitselement	1		melkkies								
60	69	2	D	9	schaap/geit	sprongbeen	1	L	compleet								
60	69	2	D	9	varken	ellepijp	1	L	fragm diaphyse	snij- en vraatsporen							
60	69	2	D	9	varken	spaaakbeen	1	R	fragm dist epi niet vergr	vraatsporen							
60	69	2	D	9	varken	koot 3	1		compleet								
60	69	2	D	9	karper	cleithrum	1		fragment								
60	69	2	D	9	eend	carpomc	1		compleet								
61	69	2	E	9	groot	pijpbeen	1		fragm	juвениel; verweerd							
61	69	2	E	9	groot	rotsbeentje	1		compleet								

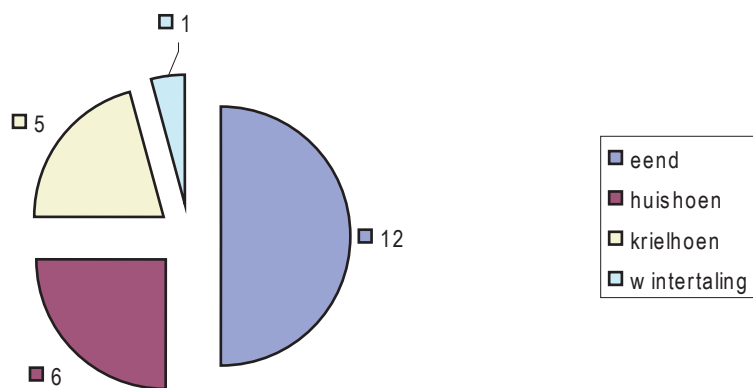
Botmateriaal, Oostzaan 27324; aantal fragmenten per diersoort; N = 630

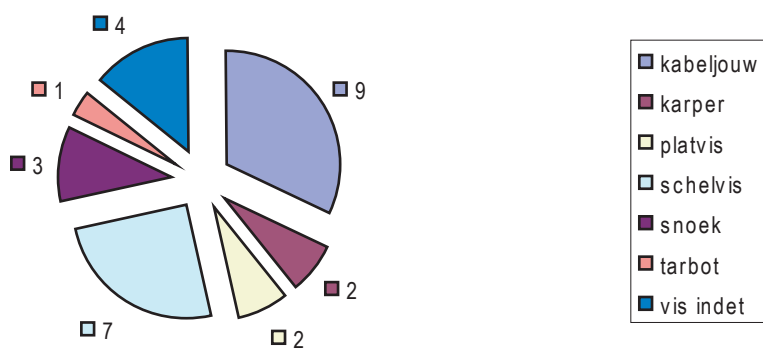
Botmateriaal Oostzaan 27324; aantal fragm in %; N = 630

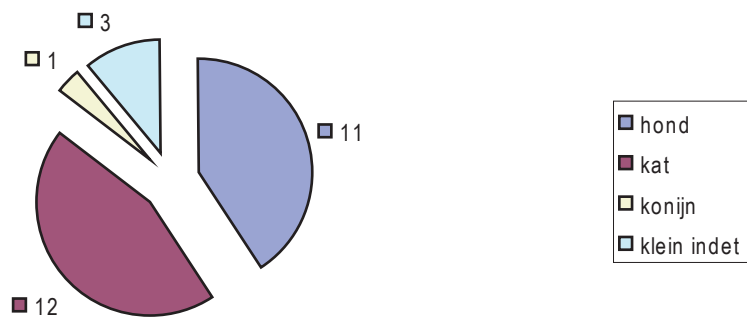
Botmateriaal Vogels; Oostzaan 27324; N = 24

Botmateriaal vissen Oostzaan 27324; N = 27

Oostzaan 27324; Botmateriaal kleine zoogdieren; N = 27

Bijlage 8 C14-dateringen (M. Buzinny)

Радіовуглецеві дати (Radiocarbon dates)

Замовник / Customer: **Hollandia Archeologia**

Lab	Find	Description	Date, BP	Benzene,g	Counting time, min
1467	#109	peatsample from pit	1590±45	4,3785	500
1469	#18	Peatlayer sample	2600±40	1,9544	1200
1465	#129	Peatlayer sample	1920±45	2,5219	820
1468	#108	peatsample from ditch	1340±45	1,2987	1260
1464	#114	reed sample from ditch	1300±45	2,4930	820
1463	#142	woodsamplе from fondation pile	220±30	1,125	2700
1462	#10	woodsamplе	1360±35	1,5638	2160
1471	#142	woodsamplе from fondation pile	190±40	1,6234	660
1470	#10	woodsamplе	1340±40	2,4993	820

Бузинний Михайло Георгійович
К.т.н.
Michael G.Buzinny
13.07.2008
mbuz@ukr.net,
<http://users.ldc.net/~mbuz/c14.htm>

